

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan alkusanat	4
Suunnittelun lähtökohdat	5
Visio	5
Strategiset tavoitteet	5
Strategiasta johdetut talousarviovuoden tavoitteet	6
Toimintaympäristö ja talousarvio-oletukset	12
Yleinen taloudellinen tilanne	12
Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät	15
Väestön kehitys	15
Työpaikat ja työllisyys	16
Loviisan kaupungin ja vesiliikelaitoksen ulkoinen toteuma	17
Talousarviovuoden 2023 ja taloussuunnitelman 2024–2025 lähtökohdat	18
Verotulot ja valtionosuudet	18
Lainanotto ja rahoitustarve	20
Talousarvion yhteenveto, ulkoiset + sisäiset	22
Loviisan Vesiliikelaitos	23
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet	23
Loviisa-konserni	24
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT	27
Tuloslaskelma, ulkoinen	28
Rahoitusosa	30
Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostamiseen	31
Liikelaitoksen vaikutus tilikauden rahoituksen muodostamiseen	32
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	33
Yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta	34
Talousarvion tunnuslukuja	36
KÄYTTÖTALOUS	37
Demokratiapalvelut	38
Kaupunginkansliakeskus	42
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	53
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	94
INVESTOINNIT	145
HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	153
Henkilöstösuunnittelu 2023–2025	154
LOVIISAN VESILIIKELAITOS	169
TALOUSARVIO 2023	169
TALOUSSUUNNITELMA 2024–2025	169

Loviisan Vesiliikelaitos	170
1 HALLINTO	171
2 VESI	172
3 JÄTEVESI	173
HULEVESI	174
LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ	175
INVESTOINNIT VUOSINA 2023-2025	176

Kaupunginjohtajan alkusanat

Vuodelle 2023 olemme laatineet talousarvion, joka on pienempi kuin koskaan aiemmin uuden Loviisan aikana. Syynä on se, että sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle. Päättävä vuosi sujui budjetoitua paremmin erittäin poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta. Epätietoisuus on nyt epätavallisen suurta, mutta vuoden 2023 näkymät eivät näytä täysin toivottomilta. Vuosi 2023 on kuitenkin ylimenovuosi, ja suuri kysymys onkin, mitä tapahtuu loppusuunnittelukauden aikana, vuosina 2024 ja 2025.

Kaupungin lainataakka on pienentynyt vuoden 2022 aikana, mutta se tulee olemaan vuonna 2023 tuloihin suhteutettuna suurempi kuin koskaan. Tämä johtuu luonnollisesti siitä, että ainoastaan tulot, eivät velat, siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen yhteydessä. Kuinka kunnat selviävät jäljelle jäävästä toiminnastaan niillä verotuloilla, jotka kunnille jäävät, on lähes yhtä suuri kysymys kuin se, miten hyvinvointialueet selviävät sillä osuudella, joka niille vastedes kohdistetaan.

Kunnallisveroprosentti pysyy samana kuin vuonna 2022. Loviisalla ei ollut tarvetta korottaa veroprosenttia, ja sitä ei olisi edes saanut muuttaa vuodesta 2022 vuoteen 2023 sen päätöksen mukaan, jonka valtio teki uudistuksesta päättäessään. Myöskään muita veroja ei ehdoteta korotettavan. Kuntasektorilla voidaan kuitenkin havaita painetta veronkorotuksiin, ja valtion huono talous ei tee yhtälöstä yhtään helpompaa.

Aiemmin olen puhunut myönteisen väestönkehityksen suuresta merkityksestä ja siitä, että Loviisan on jatkuvasti tehtävä kaikkensa sen eteen, jotta paikkakunnalle muuttaa enemmän ihmisiä kuin täältä pois. Tähän voidaan lisätä Suomen nopeasti kasvava ongelma vanhenevan sekä pienenevän väestön kanssa ja maan työvoimapula. Nyt on korkea aika löysätä työperäisen maahanmuuton vaatimuksia ja alkaa houkutella tänne enemmän väkeä. Toivottavasti myös osa tänne sotaa paenneista ukrainalaisista päättää jäädä ja rakentaa elämänsä tänne.

Taloussuunnitelma on laadittu Suomen Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti. Tämä talousarvio on erityinen siinä mielessä, että se on ensimmäinen talousarvio uuden hallintojärjestelmän aikana, jossa julkinen hallinto on kolmiportainen, johon saamme tästä lähtien totutella.

Jan D. Oker-Blom
kaupunginjohtaja

Suunnittelun lähtökohdat

Visio

Suomen paras pikkukaupunki

Yhdessä. Meillä on aktiivisia ja osallistuvia asukkaita, yrittäjiä sekä yhdistyksiä. Loviisassa on vahva palvelu- ja me-henki.

Elämänlaatua. Meillä on hyvinvoivat asukkaat, merellistä ja historiallista asumisympäristöä, kulttuuria, elinvoimaisia kyliä ja monipuolista luontoa.

Turvallisuus. Tarjoamme yhdenvertaisesti hyvät palvelut kahdella kielellä sekä vakaan kuntataloudellisen ympäristön.

Loviisan kaupungin slogan on Loviisa – pieni kaupunki, suuria elämyksiä!

Strategiset tavoitteet

- 1) Elinvoimainen kaupunki
- 2) Hyvinvoivat asukkaat ja viihtyisä kaupunki
- 3) Vaikuttava varhaiskasvatus ja korkeatasoinen koulutus
- 4) Sujuva päätöksenteko
- 5) Arvostettu henkilöstö

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.	Suomen Yrittäjien Kuntabarometrin tulokset	Uudistamme ja nopeutamme teollisuustonttien luovuttamiseen liittyvää prosessia. Lisäämme T-merkinnällä olevan teollisuustontti-tarjontaa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.	Tilastokeskuksen väestötilasto	Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Kaikki keskuskeskukset
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.	Nettomuutto, yritysmäärän muutos ja asemakaavojen keski-ikä	Aktivoimme ja kehitämme tonttimyyntiä. Lisäämme yleiskaavataso- maankäytön suunnittelua. Aloitamme asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön ja asemakaavojen ajantasaistamisen.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Parannamme Loviisan ja palveluiden saavutettavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.	Liikennevirrat, väyläinvestointien summa	Edistämme joukkoliikennettä ja väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa. Toteutamme kävelyn ja pyöräilyliikenteen edistämishjelmaa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.	Yhteisöverokertymän kasvu, työllisyysaste	Tehostamme työllisyyspalveluita. Toteutamme elinvoimaohjelmaa. Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.	Muuttovoitto, seutukaupunkien vetovoimatutkimus , Cursor Oy:n tutkimukset, matkailijoiden määrä	Toteutamme elinvoimaohjelmaa. Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
		Tuemme kaupungin kehitystä kaavoituksen kautta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
		Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
		Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Kaikki keskus
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.	Kertynyt ylijäämä ja lainakanta euroa/asukas	Pidämme talousarvion tasapainossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Kaikki keskus
		Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Kaikki keskus

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.	Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toteutuminen, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Kaikki keskuskeskukset
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointikyselyn tulokset	Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	Luonnon monimuotoisuutta edistävät hankkeet, asukaskyselyt, kaupungin kaupunkikuvalliset investoinnit	Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.	Järjestetyt tapahtumat, kävijämäärät erilaisissa kulttuuri- ja liikunta-tapahtumissa, toiminta-avustusta hakeneiden määrä	Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.	Hyvinvointikyselyn tulokset	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.	Huoltajille ja oppilaille laaditun kyselyn tulokset	Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
		Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	
		Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.	Osallistuminen kehittämiss-hankkeisiin, kehittämiss-hankkeiden määrä	Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoitetuksella.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.	Yli kolmevuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.	Varhaiskasvatuksen asiakas-tyytyväisyyskyselyn tulokset ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakas-tyytyväisyyskyselyn tulokset.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus ja koulutukseen osallistuminen	Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset. Henkilöstö osallistuu koulutukseen suunnitelman mukaisesti.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.	Muutoksenhaun, kanteluiden ja oikeustapausten perusteella muutetut päätökset Valtuustossa käsiteltävien asioiden vuosikello käytössä Kyllä/Ei	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää. Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Kaikki keskuskeskukset
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.	Kyselyiden ja vastanneiden määrä, kuulemis- ja osallistamistilaisuuksien ja niiden osanottajien määrä Osallistavan budjetoinnin malli on laadittu Kyllä/Ei	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon. Mahdollistamme vuoropuhelua. Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä. Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kaikki keskuskeskukset
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.	Suoritettujen vaikutusarviointien määrä	Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Kaikki keskuskeskukset
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.	Covenant of Mayors -arviointiohjelman ja seurannan tulokset	Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Kaikki keskuskeskukset
Kaksikielisyys on elinvoimaista.	Saatu palaute	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Kaikki keskuskeskukset

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.	Henkilöstökyselyn tulokset, terveysperusteisten poissaolopäivien määrä, työkyvyttömyyden kustannukset	Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavaroja vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Kaikki keskusket
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.	Henkilöstökyselyn tulokset	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen. Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Kaikki keskusket
Jokainen työntekijä tuntee tulewansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.	Henkilöstökyselyn tulokset, kehityskeskustelujen toteutuminen	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Kaikki keskusket
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuvien, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.	Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtäväkuva. Käytyjen kehityskeskustelujen määrä (%)	Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla. Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kaikki keskusket
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.	Koulutuspäivien määrä	Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita	Kaikki keskusket

Toimintaympäristö ja talousarvio-oletukset

Yleinen taloudellinen tilanne

Maailmantalouden kasvu jatkuu mutta hidastuen

Maailmantalouden näkymät ovat olleet viime vuosina myllerryksessä koronaviruspandemian, raaka-ainepulan, nopean inflaation, nousevien korkojen sekä Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Tulevien vuosien kasvuennusteita onkin reivattu viime kuukausina alaspäin. Puheet yleismaailmallisesta talouskriisistä ovat kuitenkin liioiteltuja.

Maailmantalouden kasvu jatkuu mutta edellisvuosia hitaammin. Kasvun arvioidaan yltävän kuluvana vuonna noin kolmeen prosenttiin. Tulevina vuosina maailmantalouden volyymikasvu jatkaa noin 2–3 prosentissa. Riski odotettua heikommasta talouskehityksestä vaivaa kuitenkin kaikkia merkittäviä talousalueita ympäri maailmaa. Keskeisimmät riskit liittyvät uusiin ongelmiin energiamarkkinoilla, inflaation ja korkojen nousuun sekä geopoliittisten jännitteiden kärjistymiseen Euroopassa tai esimerkiksi Taiwanissa.

Talouden kasvuennusteet vaihtelevat maittain hyvin paljon ja monesti erisyistä. Yhdysvaltojen ylikuumentunut talous on paininut nopeasti kohoavien hintojen, väistyvän finanssipoliittisen elvytyksen ja talouskasvun notkahtamisen kanssa. Samaan aikaan työmarkkinat ovat hyvin kireät: syyskuussa maan työttömyysaste painui 3,5 prosenttiin.

Rahapolitiikkaa on kiristetty kuluvana vuonna nopeasti, ja todennäköisesti koronnostoja jatketaan yhä. Markkinoiden luottamus Yhdysvaltojen keskuspankin kykyyn hillitä inflaatiota ja pitää tilanne hallinnassa on vahva. Yhdysvaltojen talouden ennakoidaan kuitenkin kasvavan tulevina vuosina aiempaa hitaammin, 0–2 prosentin välillä.

Kiina on ollut jo pitkään maailmankaupan veturi, mutta nyt sen ylle kasautuneet lukuisat väestökehitykseen, heikkoon tuottavuuteen, velkaantumiseen ja poliittiseen ohjaukseen liittyvät pitkän aikavälin haasteet ovat nostamassa päätään. Kuluvana vuonna talouskasvu on hidastunut muun muassa lukuisten kaupunkien koronavirussulkujen vuoksi.

Ankarimpien sulkujen kasvua heikentävä vaikutus on kuitenkin pienentymässä. Tämä helpottaa loppuvuonna raaka-ainemarkkinoiden tuotantokapeikkojen paineita ja vauhdittaa vientiä. Vientikysyntä ei yllä kuitenkaan viime vuosien tasolle, sillä voimakkain koronaviruspandemiasta aiheutunut kysyntäsykäys Kiinan teollisuustuotteille on väistymässä.

Suomen talouskasvuun odotetaan väliaikaista notkahdusta

Kaikesta huolimatta Suomen talouskehitys on jatkunut vuoden alkupuolella vahvana. Tunnuslukuja on kannatellut palvelualueen vahva elpyminen koronakuopasta ja työllisyyden pysyminen ennätystasolla, 74 prosentin tuntumassa.

Työttömyyden lasku näyttää pysähtyneen kesällä, vaikka elokuussa avoimia työpaikkoja ilmoitettiin yhä enemmän kuin edellisvuonna. Työttömyysasteen trendi kasvoi huhtikuusta elokuuhun 6,4 prosentista 7,1 prosenttiin. Tällä tasolla liikkuva työttömyys on Suomen oloissa pidemmällä aikavälillä kuitenkin yhä varsin matala.

Tuotannon suhdannekuvaaja kasvoi elokuussa vuoden takaisesta vielä 0,8 prosenttia, mutta kasvuvauhti hiipui kesällä selvästi. Myös elokuun tuotannon kausitasoitettu määrä pysyi edelliskauden tasolla. Kasvun hidastuminen on ollut erityisen voimakasta teollisuudessa ja jalostuksessa, joissa kustannusten nousu on ollut rajua.

Sen sijaan palvelut kasvoivat elokuussa vielä noin kaksi prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisen kulutuksen ja palvelusektorin vahva kehitys näkyvät yhä myönteisesti pankkien korttimaksudatassa. Tilannekuva tuoreimmista kiinteähintaisista eri pankkiryhmien korttistoista ei ole kuitenkaan enää niin yhtenäinen kuin alkuvuonna.

Inflaatio nousi syyskuussa 8,1 prosenttiin; tällä tasolla oltiin Suomessa viimeksi 1980-luvulla. Hinnat ovat alkaneet nousta myös elintarvikkeissa, väli tuotteissa ja palveluissa. Nousu on näkynyt erityisesti kuluttajien luottamusindikaattorin romahduksena ja yritysten kustannusten voimakkaana nousuna. Kyselyiden mukaan noin kaksi kolmasosaa yrityksistä on onnistunut siirtämään kohonneet kustannukset hintoihin.

Hyvin monet kesän jälkeen julkaistut suhdanne-ennusteet ovat pitäneet vuoden 2022 bruttokansantuotteen ennusteen ennallaan tai jopa nostaneet sitä hieman. Olosuhteisiin nähden vahva kasvuennuste pohjautuu alkuvuoden hyviin taloustietoihin. Tyypillisemmillään kuluvalle vuodelle ennustetaan noin kahden prosentin volyymikasvua.

Useissa ennusteissa kuluttajahintojen vuosimuutoksen ennakoidaan jäävän vuonna 2022 alle seitsemään prosenttiin. Silloin inflaatiohuippu toteutuisi loppuvuonna.

Kaikki suhdanne-ennusteet olettavat kuitenkin, että vuoden sisäistä kehitystä tarkastellen kasvu tasaantuu loppuvuoden aikana tai kääntyy syksyllä jopa pieneen tekniseen taantumaa. Tämä johtuu heikon ostovoimakehityksen käynnistämästä yksityisen kulutuksen vähentymisestä sekä vaimeasta investointi- ja vientikysynnästä.

Hyvin monet kesän jälkeen päivitetty bruttokansantuote-ennusteet vuodelle 2023 alkavatkin nyt miinusmerkillä, osa asettuu nolnaan tai pikkuisen plussalle. Kasvun vaimeneminen kohdistuu erityisesti kauppaan ja rakentamiseen. Myös työttömyys lisääntyy.

Kuntatalouden kehitysarvio on lähivuosina vahva

Kuntatalouden kustannuksiin kohdistuu tällä hetkellä kovia paineita. Julkisen sektorin palvelut ovat työvoimavaltaisia, joten kesäkuun alussa kunta-alalle sovitun virka- ja työehtosopimuksen kustannusvaikutuksilla on suuri merkitys tulevien vuosien menopaineisiin. Sopimus on sidottu niin sanottuun yleiseen linjaan, mutta sen päälle tulee vielä monivuotinen alan palkkarakenteita uudistava kehittämisohjelma.

Kustannuspaineita aiheuttavat myös odotettua korkeampana pysyttelevä hintojen nousu sekä siihen liittyvä korkotason nousu. Kehitysarviossa kuntien kustannuspaineita kuvaavat ennusteet, kuten peruspalveluiden hintaindeksi, nousivatkin reippaasti.

Samaan aikaan kuntataloudessa ja laajemmin koko julkisessa taloudessa on tapahtunut verotulojen odotettua voimakkaampaa vahvistumista. Kun vielä vuosi sitten kuntatalouden tilan ennakoitiin heikkenevän vuonna 2022 selvästi, nyt kunnallis- ja yhteisöverojen vahva kehitys on paikannut tilanteen. Vuoden 2022 tunnuslukuja erityisesti toiminnan ja investointien rahavirran osalta kaunistaa myös Helsingin kaupungin liikennelaitoksen yhtiöittäminen.

Kuntatalouden kehitysarvio on lähivuosien osalta hyvin positiivinen, sillä myös vuotta 2023 vahvistaa noin 1,2 miljardin euron suuriseksi arvioitu kertaluonteinen verohäntä. Se syntyy,

kun osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen veroprosenttien ja jako-osuuksien mukaan.

Euromääräisesti isojen sote-rahavirtojen varjoon jää myös lukuisia muita kuntien talouteen vuonna 2023 vaikuttavia päätöksiä, kuten varhaiskasvatustulosten alennus ja sen kompensointi sekä Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen valmistavaan opetukseen kohdistuvat tukimäärärahat.

Suuret kuntatalouden muutokset ja kertaluonteiset tekijät eivät saa peittää alleen kuntatalouden ja julkisen talouden todellista tilaa. Monien yhteiskunnallisten vahvuuksien ohella Suomen julkinen talous rakentuu loppujen lopuksi vaimeasti kehittyvälle talouskasvulle, ikääntyvälle väestölle ja laskevalle osaamistasolle.

Pidemmällä aikavälillä julkisessa taloudessa ja myös kuntataloudessa tämä näyttäytyy kuluvaa vuotta huomattavasti matalampana verokehityksenä sekä muita sektoreita korkeampina kustannuksina. Päättäjien kannattaakin suunnata katseet vuoteen 2024 ja siitä eteenpäin, jotta kuntatalouden todellisen tilan näkee tarkemmin. Tosin sinnekin on odotettavissa jälleen talousennustetta heilauttavia uudistuksia, kun kuntien järjestämisvastuuta TE-palveluissa vahvistetaan. Elämme todellisia kuntatalouden ruuhkavuosia.

Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät

Kuluva vuosi

Toteuma tammi-kesäkuulta on noin 2,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Talousarviossa budjetoitu alijäämä on noin 0,1 miljoonaa euroa.

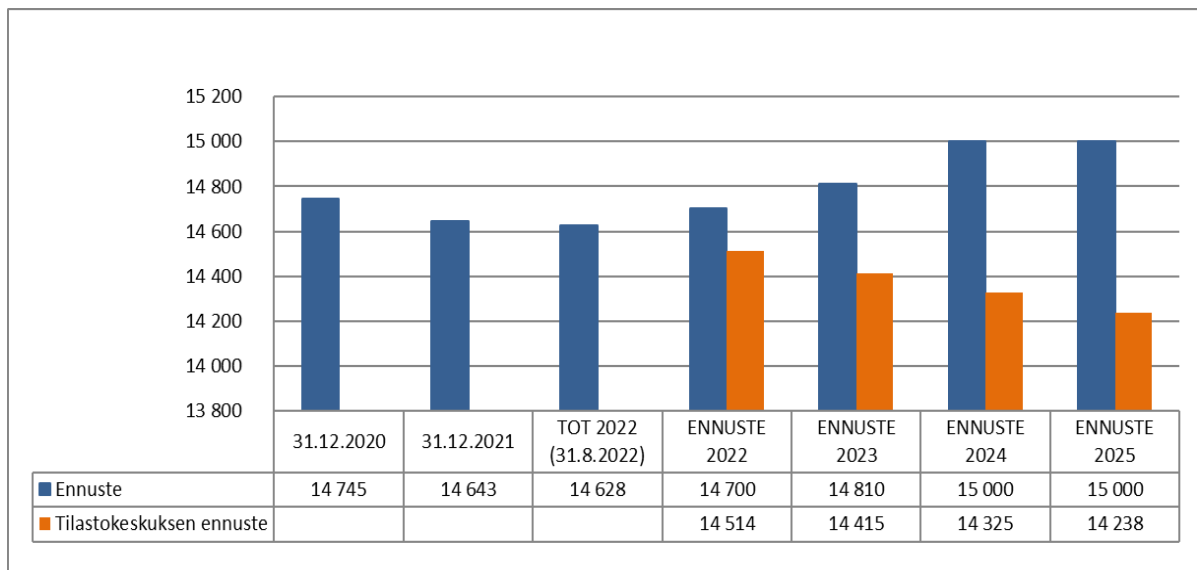
Toimintatuottojen odotetaan toteutuvan noin 1,4 miljoonaa euroa talousarviota suurempina. Tämä johtuu enimmäkseen siitä, että palveluiden ostojen odotetaan ylittävän noin 1,2 miljoonalla eurolla.

Verotulojen ennuste on yhteensä 2,9 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Huomattavasti parempi kertymä johtuu yhteisöverotuloista, joiden odotetaan toteutuvan kokonaiset 3,2 miljoonaa euroa odotettua parempina. Valtionosuudet kasvavat myös noin 0,8 miljoonalla eurolla valtiovarainministeriön korjattua vuoden 2022 valtionosuuksia.

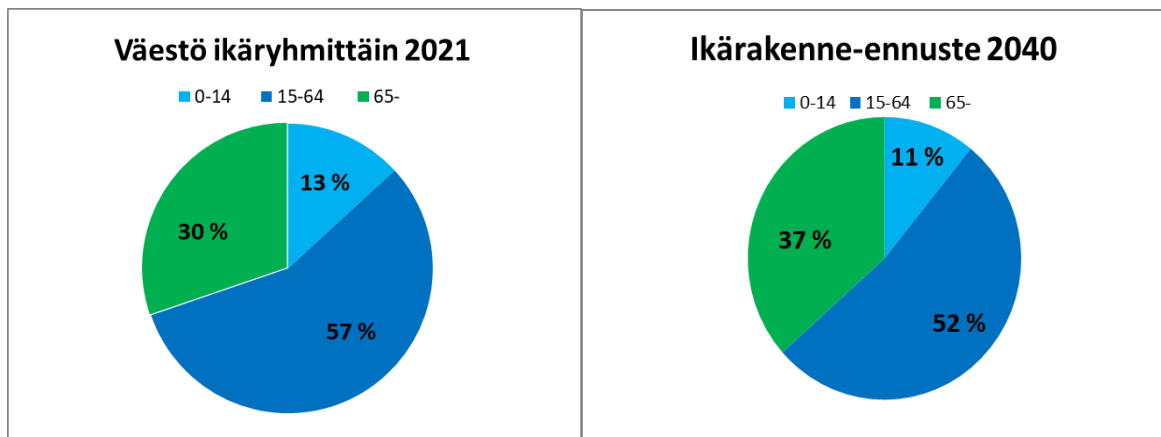
Muilta osin ennuste on pitkälti talousarvion mukainen.

Väestön kehitys

Elokuun 2022 lopussa Loviisan kaupungin asukasmäärä oli 14 628. Verrattuna asukasmäärään 31.12.2021 asukasluku on vähentynyt 35 henkilöllä.

Tilastokeskuksen uusin väestöennuste on julkaistu 30.9.2021. Väestöennuste on laadittu alueittain vuoteen 2040 asti. Tilastokeskuksen väestöennusteet perustuvat havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muuttoliikkeen menneestä kehityksestä. Kaupungin strategian mukainen tavoite on vuosittain positiivinen väestökehitys. Väestökasvutavoite on 2,4 prosenttia vuosina 2022–2025. Vähimmäistavoite on nykyisen asukasmäärän pysyminen nykytasolla.

Lähde: Tilastokeskus

Loviisan kaupungin väestön painopiste on työssäkäyvässä väestössä. Lasten ja nuorten määrä laskee sekä yli 64-vuotiaiden määrä nousee noin seitsemällä prosentilla. Työikäisten määrä laskee.

Työpaikat ja työllisyys

Elokuussa 2022 Loviisan kokonaistyövoima oli 6 745 henkilöä ja työttömyysaste 9,8 prosenttia. Vastaavat luvut elokuussa 2021 olivat 6 748 henkilöä ja 12,7 prosenttia. Loviisassa oli elokuussa 2022 avoimia työpaikkoja yhteensä 166. Elokuussa 2022 Uudenmaan työttömyysaste oli 9,3 prosenttia. Loviisan työttömyysaste on vuoden 2021 elokuuhun verrattuna laskenut 2,9 prosenttiyksiköllä ja 196 henkilöllä.

Loviisan kaupungin ja vesiliikelaitoksen ulkoinen toteuma

	2021 Tilinpäätös Bokslut	1-6/2021 Toteuma Utfall	2022 Ta, muutettu Bu, ändrad	1-6/2022 Toteuma Utfall	1-6/2021 Toteuma/TP, % Utfall/BS, %	1-6/2022 Toteuma/TA, % Utfall/BG, %
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	27 050 719	9 934 304	21 453 188	8 801 026	37 %	41 %
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	12 405 727	5 799 693	10 291 363	4 985 094	47 %	48 %
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 479 780	2 439 920	5 233 060	2 583 829	45 %	49 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	4 068 088	910 065	1 354 570	390 606	22 %	29 %
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	5 097 124	784 626	4 574 195	841 498	15 %	18 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	208 137		110 000			
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-115 470 760	-54 831 189	-115 094 894	-55 591 323	47 %	48 %
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-47 707 121	-22 594 156	-48 693 991	-22 647 494	47 %	47 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-52 872 960	-25 275 238	-52 792 937	-26 039 139	48 %	49 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 648 963	-3 555 310	-6 980 426	-3 908 172	46 %	56 %
Avustukset - Bidrag	-4 553 790	-2 120 842	-4 013 400	-1 777 757	47 %	44 %
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-2 687 926	-1 285 644	-2 614 140	-1 218 762	48 %	47 %
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-88 211 904	-44 896 885	-93 531 706	-46 790 297	51 %	50 %
Verotulot - Skatteinkomster	66 142 153	32 570 186	64 440 000	34 918 510	49 %	54 %
Valtionsosuudet - Statsandelar	31 958 846	15 986 930	34 299 127	17 337 972	50 %	51 %
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	1 885 811	1 883 847	1 764 200	684 121	100 %	39 %
Korkotulot - Ränteinkomster	8 512	4 242	18 000	4 339	50 %	24 %
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	2 091 666	1 928 127	1 933 200	712 283	92 %	37 %
Korkomenot - Ränteutgifter	-181 036	-42 654	-171 000	-25 766	24 %	15 %
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-33 330	-5 868	-16 000	-6 734	18 %	42 %
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	11 774 906	5 544 078	6 971 621	6 150 306	47 %	88 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-6 901 736	-3 306 962	-6 984 509	-3 542 745	48 %	51 %
Sunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-6 765 662	-3 306 962	-6 984 509	-3 542 745	49 %	51 %
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-136 074					
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER	-362 777	-89 901	-150 000	-38	25 %	0 %
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster						
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	-362 777	-18 050	-150 000	-38	25 %	36 %
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	4 510 392	2 147 215	-162 888	2 607 523	-48 %	-1601 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	41 336		275 000			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minkning (+) av reserver						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder						
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	4 551 729	2 147 215	112 112	2 607 523	-47 %	2 326 %

Talousarviovuoden 2023 ja taloussuunnitelman 2024–2025 lähtökohdat

Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen kirjanpidollinen tulos tilinpäätöksessä 2021 oli 4,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2020 lopussa kertynyttä ylijäämää oli noin 6,3 miljoonaa euroa ja siten vuoden 2021 lopussa 10,9 miljoonaa euroa. Kaupungin velkamäärä väheni 568 eurolla asukasta kohden tilikaudella 2021 ja oli siten 5 155 euroa per asukas tilinpäätöksessä 2021.

Vuoden 2022 talousarvio on laadittu 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen tulos tammi-kesäkuulta 2022 oli noin 2,6 miljoona euroa ylijäämäinen. Vuoden 2022 päivitetty ennuste on selvästi budjetoitua ylijäämäisempi, noin 1,5 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa, että vuoden 2022 lopussa kertynyttä ylijäämää olisi noin 12,4 miljoonan euron verran. Liikelaitoksen tulos koko vuodelta tulee olemaan talousarvion mukainen.

Verotulot ja valtionosuudet

Tuloveroprosentti

Loviisan kaupungin vuosien 2023–2025 talousarvio ja taloussuunnitelma perustuvat muuttumattomaan tuloveroprosenttiin 20,25, vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä, joka liittyy hyvinvointialueuudistukseen. Tuloveroprosentti on siten 7,61.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt maksavat tuloveroa yhteisöveron muodossa. Yhteisövero lasketaan kunkin yhteisön veronalaisen tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Liikelaitosten, julkisyhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä laitosten yhteisöverovelvollisuus koskee vain elinkeinotuloja.

Myös vuosien 2023–2025 yhteisöverokertymä pienenee merkittävästi hyvinvointialueuudistuksen seurauksena.

Kiinteistöveroprosentti

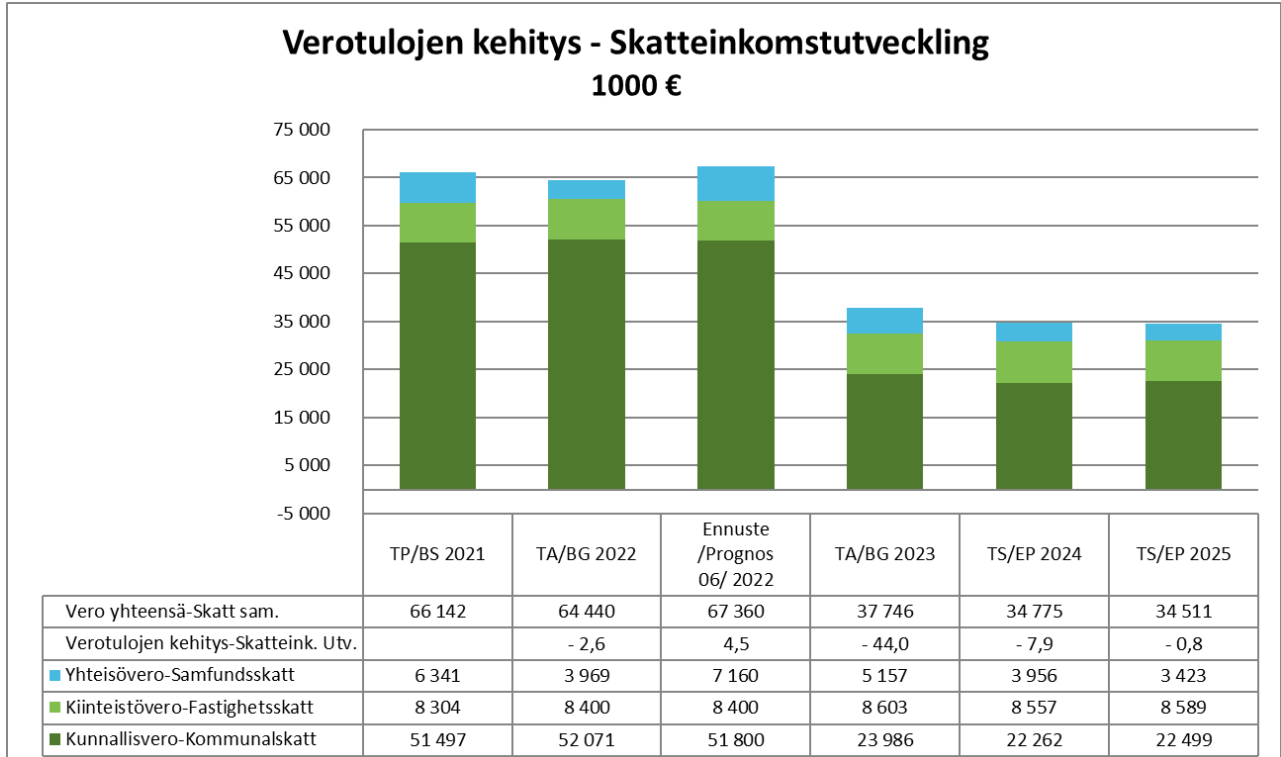
Laaditussa talousarvioesityksessä kiinteistöveroprosentit ovat vuoden 2022 tasolla. Oheisesta taulukosta selviävät Loviisan kaupungin voimassa olevat kiinteistöveroprosentit ja ehdotus vuoden 2023 kiinteistöveroprosenteiksi sekä kiinteistöverolaissa säädetyt ylä- ja alarajat.

KIINTEISTÖVERO- PROSENTIT	2022 verotusarvo 1000 €	2023 arvio 1000€	VAIHTELUVÄLI	2022	2023	KIINTEISTÖVERO- TUOTTO 2023 1000€
Yleinen kiinteistövero	238 288	248 288	0,93–2,00 %	1,00 %	1,00 %	2 483
Vakituisten asuntojen kiinteistövero	321 264	341 885	0,41–1,0 %	0,50 %	0,50 %	1 709
Muiden kuin vaki- tuisten asuntojen kiinteistövero	54 688	54 688	0,93–2,00 %	1,20 %	1,20 %	656
Voimaloiden kiinteistövero	120 058	120 058	maks. 3,1 %	3,10 %	3,10 %	3 722
Yleishyödylliset yhteisöt	2 078	2 078		0,00 %	0,00 %	
Rakentamattomat rakennuspaikat	1 088	1 088	2,00–6,00%	3,00 %	3,00 %	33
YHTEENSÄ:	737 464	768 085				8 603 *

*) ennuste

Verotulot yhteensä

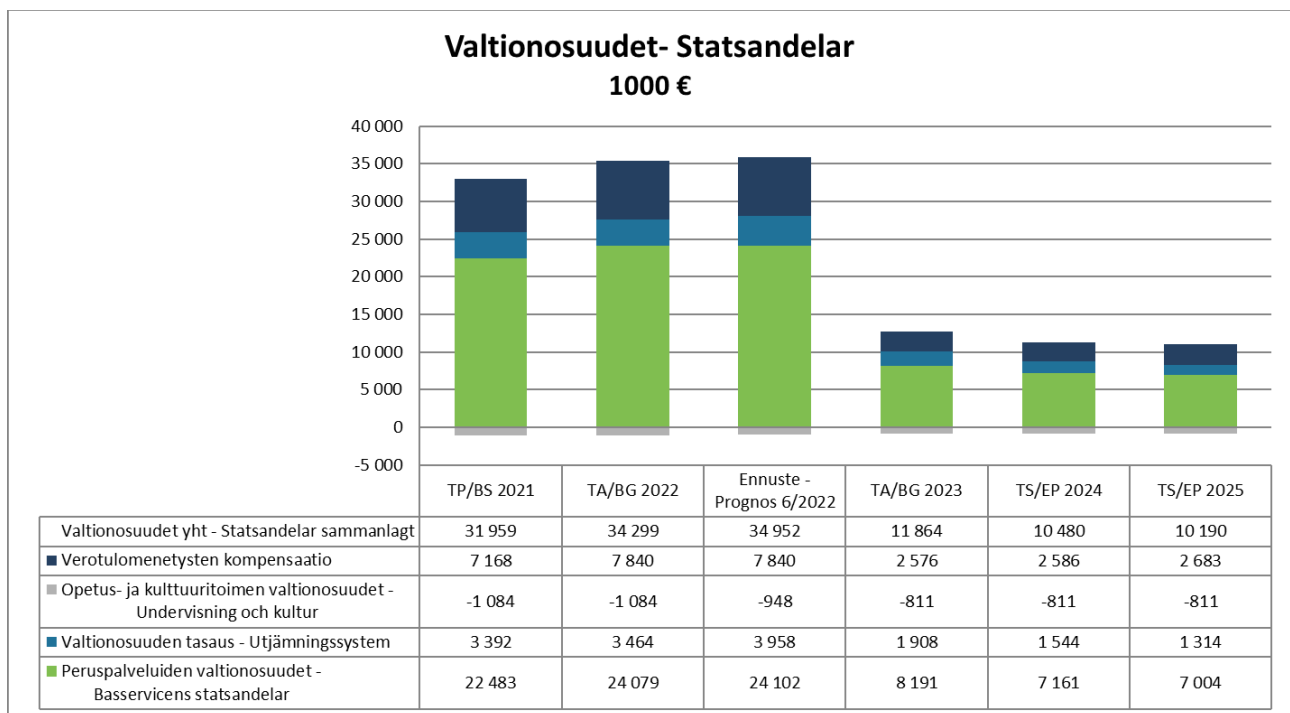
Talousarvion 2023 lähtökohtana on, että kaupunki saa verotuloja yhteensä 37,8 miljoonaa euroa (64,4 miljoonaa euroa vuoden 2022 talousarviossa).

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta valtionosuusrahoituksesta.

Valtionosuudet laskevat merkittävästi vuosina 2023–2025 hyvinvointialueuudistuksen seurauksena. Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan Loviisan kaupunki tulee saamaan valtionosuuksia vuonna 2023 noin 11,9 miljoonaa euroa (34,3 miljoonaa euroa 2022). Ennusteen mukaan vuoden 2024 valtionosuudet ovat noin 10,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 noin 10,2 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 alkaen kaupunki saa verotulojen kompensatiota valtionosuuksien tasausjärjestelmän kautta verotulojen perusteella.

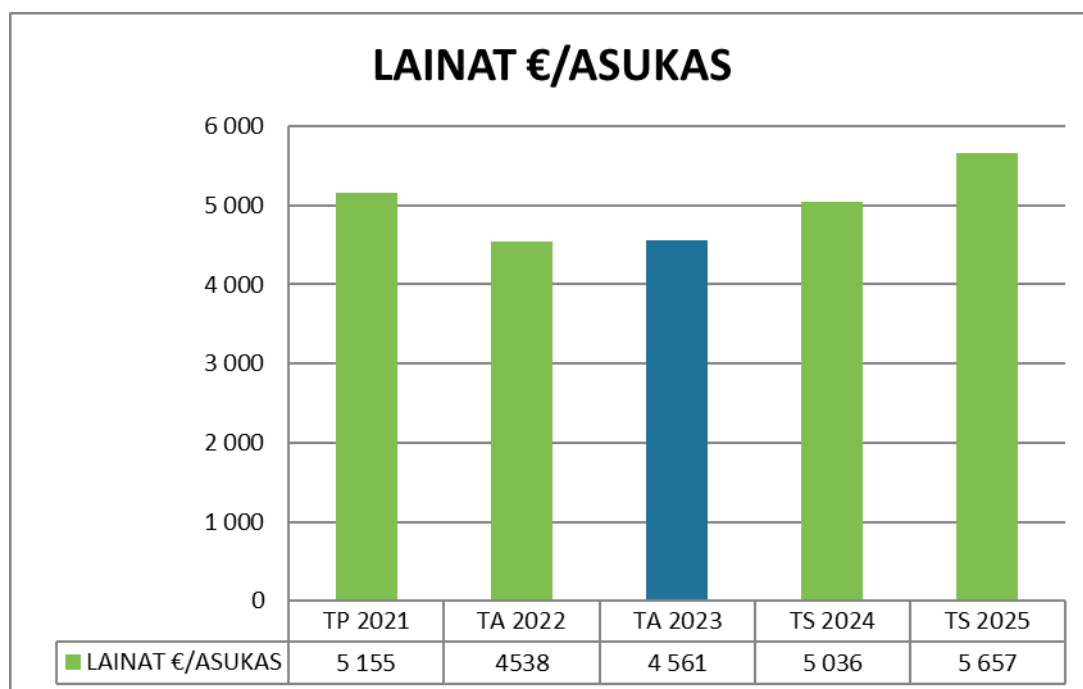
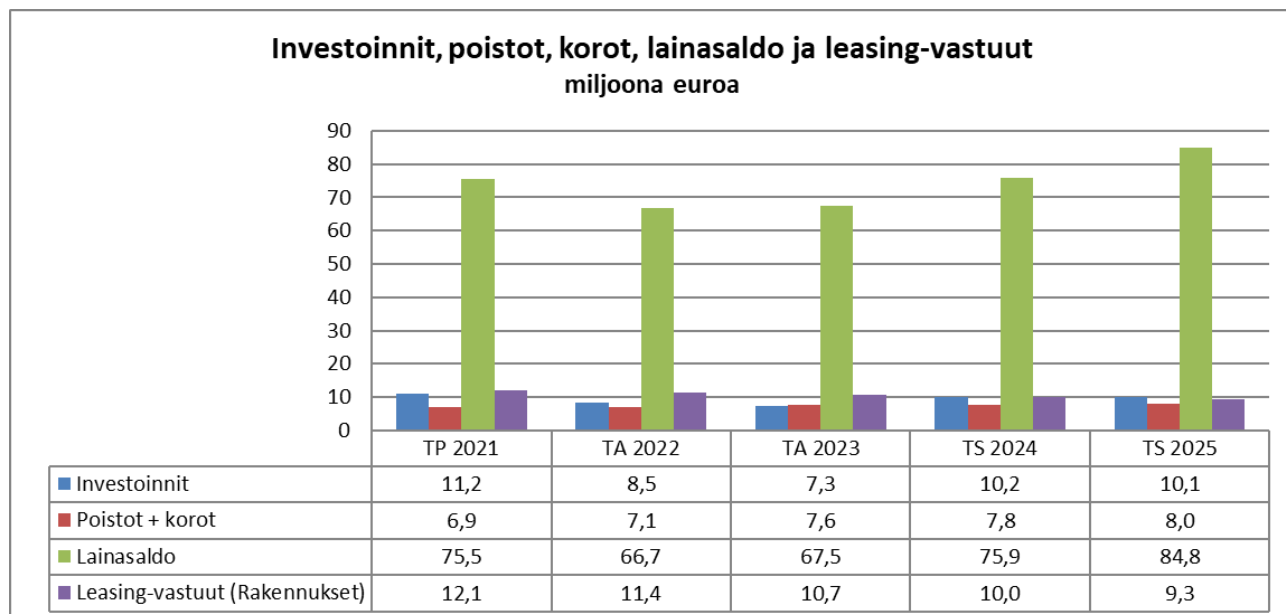

Lainanotto ja rahoitustarve

Kaupungin lainakanta liikelaitos mukaan lukien oli tilinpäätöksessä 2021 75,5 miljoonaa euroa eli 5 155 euroa asukasta kohden. Vuoden 2022 loppuun mennessä lainamäärän arvioidaan pienenevän noin 66,7 miljoonaan euroon (4 538 euroa asukasta kohden).

Loviisan kaupungin tulevien vuosien investointitarve on vieläkin suuri. Talousarviovuoden 2023 suurin yksittäinen investointi on vielä Kuningattarenrannan rakentaminen. Taloussuunnitelmavuosien 2024–2025 suuria investointeja ovat uuden päiväkodin rakentaminen keskustaan ja myös liikuntahallin rakentaminen alkaa taloussuunnitelmavuoden lopussa. Taloussuunnitelmavuosien vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan kaupungin on rahoitettava nämä suureksi osaksi talousarviolainalla. Talousarviovuonna 2023 lainakannan arvioidaan nousevan hieman 67,5 miljoonaan euroon eli 4 561 euroon asukasta kohden. Lisäksi arvioidaan, että suunnitelmavuoden 2024 lainakanta kasvaa voimakkaasti 75,9 miljoonaan euroon (5 063 euroon asukasta kohden) ja kasvavan voimakkaasti suunnitelmavuoden 2025 aikana 84,8 miljoonaan euroon (5 657 euroon asukasta kohden). Taloussuunnitelmavuoden investointeja on syytä edelleen harkita tarkasti ja investointimäärä olisi hyvä pitää sillä tasolla, että vuosikate kattaa poistot.

Konsernitasolla lainat olivat tilinpäätöksessä 2021 yhteensä 97,4 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 6 648 euroa. Kuntakonserni onkin uuden kuntalain talouden tarkastelun keskiössä.

Talousarvion yhteenveto, ulkoiset + sisäiset

Loviisan kaupunki + Vesiliikelaitos Lovisa stad + Vattenaffärsverk	2021 Tilinpäätös Bokslut	2022 Muutettu talousarvio Ändrad budget	2023 Talousarvio Budget	2024 TS EP	2025 TS EP
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	45 497 770	39 978 228	29 527 729	13 463 145	13 403 145
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	17 805 691	15 430 685	10 961 593	6 551 450	6 491 450
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 479 780	5 249 960	1 331 900	1 294 100	1 294 100
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	4 068 088	1 354 570	1 368 675	1 208 645	1 208 645
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	18 144 212	17 943 013	15 865 561	4 408 950	4 408 950
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	208 137	110 000	120 000	90 000	90 000
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-133 917 811	-133 997 174	-71 352 742	-56 785 699	-57 411 911
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-47 707 121	-48 846 591	-31 484 117	-32 256 726	-32 811 043
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-58 511 327	-58 377 893	-18 154 908	-13 589 660	-13 605 150
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 777 016	-7 057 156	-6 081 218	-6 000 513	-6 043 068
Avustukset - Bidrag	-4 553 790	-3 943 400	-2 636 550	-2 582 600	-2 582 600
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-15 368 558	-15 771 134	-12 995 949	-2 356 200	-2 370 050
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-88 211 904	-93 908 946	-41 705 013	-43 232 554	-43 918 766
Verotulot - Skatteinkomster	66 142 153	64 440 000	37 746 000	34 775 000	34 511 000
Valtionosuudet - Statsandelar	31 958 846	34 299 127	11 863 680	10 480 026	10 189 426
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	1 885 811	1 764 200	738 950	1 658 950	1 798 950
Korkotulot - Ränteinkomster	24 835	36 000	29 245	12 000	12 000
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	2 121 004	1 962 600	1 083 538	1 954 200	2 074 200
Korkomenot - Ränteutgifter	-197 359	-189 000	-328 245	-291 000	-271 000
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-62 669	-45 400	-45 588	-16 250	-16 250
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	11 774 906	6 594 381	8 643 617	3 681 422	2 580 610
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-6 901 736	-6 984 509	-7 286 757	-7 348 604	-7 348 603
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-6 765 662	-6 984 509	-7 286 757	-7 348 604	-7 348 603
Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-136 074				
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER	-362 777	-150 000	-200 000	-150 000	-150 000
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster					
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	-362 777	-150 000	-200 000	-150 000	-150 000
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	4 510 392	-540 128	1 156 860	-3 817 182	-4 917 993
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	41 336	275 000	65 000	65 000	65 000
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT / UNDERSKOTT	4 551 728	-265 128	1 221 860	-3 752 182	-4 852 993

Loviisan Vesiliikelaitos

Loviisan Vesiliikelaitos toimii kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen toimintaa ohjataan kuntalaissa sekä liikelaitoksen johtosäännöllä. Vesiliikelaitoksella on oma johtokunta, ja asiat johtokunnalle esittelee vesiliikelaitoksen johtaja. Kuntalain (2015/410) 67. §:n mukaan johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä kaupunginvaltuuston tai yhtymäkokouksen asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden rajoissa.

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy kuntalain mukaisesti johtokunta. Johtokunta myös päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista. Johtokunnan talousarvioesitys on talousarviokirjan liitteenä.

Kaupunginvaltuusto asettaa liikelaitokselle tuottotavoitteet ja hyväksyy mahdolliset vesiliikelaitokselle annettavat takaukset ja muut avustukset, mikäli vesiliikelaitos ei pysty niitä omalla tulonmuodostuksellaan kattamaan.

Vesiliikelaitoksen talousarvioesitys sisältää investointi- ja rahoitussuunnitelman. Kaikki investoinnit voidaan rahoittaa lainanotolla ja mahdollisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tuella, jota vesiliikelaitos hakee. Loviisan Vesiliikelaitoksen rahoituslaskelmassa esitetään 1,4 miljoonan euron suuruista pitkäaikaista lainaa nostettavaksi 2023.

Hallintosäännön mukaisesti kaupunginvaltuusto antaa Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnalle luvan nostaa lainaa maksimissaan rahoitussuunnitelmassa esitetyn euromäärän verran. Kaupungin lainojen kilpailutuksesta vastaa hallintojohtaja.

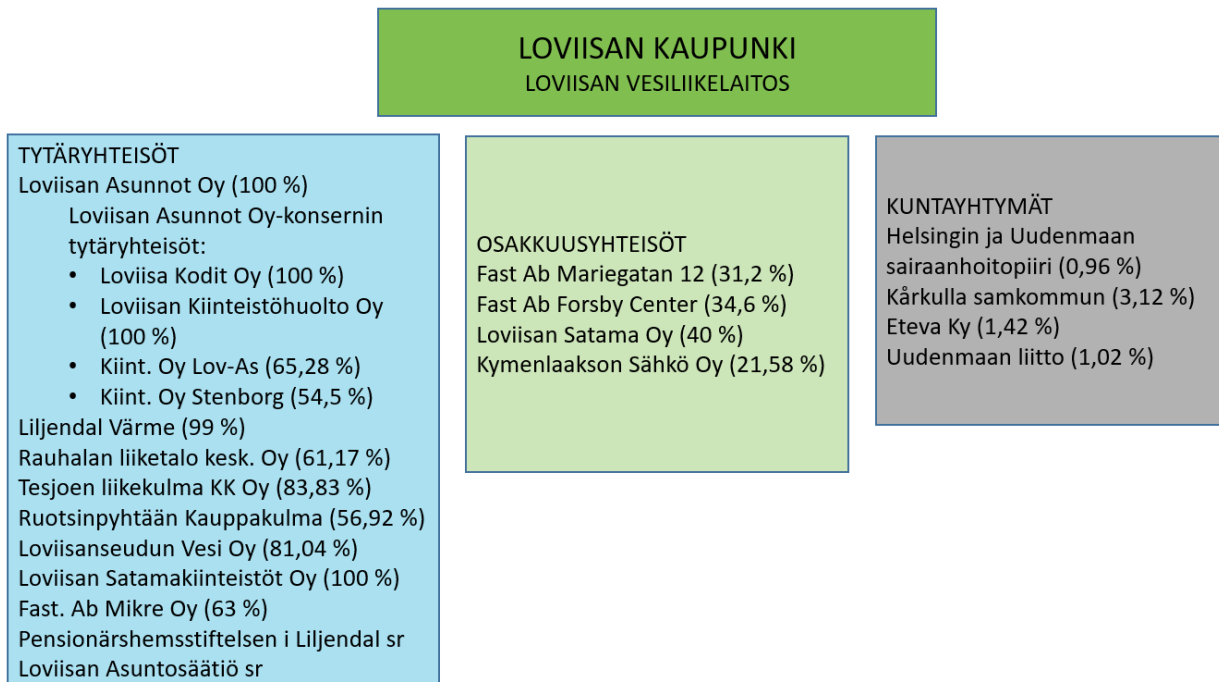
Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella positiivista tulosta vuosittain koko suunnitelmakaudella 2023–2025. Tuottavuutta on lisättävä ja toimintoja edelleen aktiivisesti kehitettävä. Hinnankorotusten on oltava maltillisia. Loviisan Vesiliikelaitos maksaa Loviisan kaupungille peruspääomalle korkoa 0,2 percent.

Loviisa-konserni ja sen tavoitteet

Kuntakonserni tarkoittaa taloudellista kokonaisuutta, jonka kunta ja yksi tai useampi oikeudellisesti itsenäinen yhteisö muodostavat. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa on määräysvaltaa.

Kunnan tytäryhteisöiksi luokitellaan ne yhteisöt, joissa kunnalla on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus äänivallasta. Yhteisöt, joissa kunnalla on suoraan tai välillisesti 20–50 prosenttia äänivallasta luokitellaan osakkuusyhteisöiksi. Kuntakonserniin kuuluvat lisäksi kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on osallisena.

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistetään kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt. Lisäksi yhdistetään kuntakonsernin osuus osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Kuntayhtymä yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen omistussuhteen suhteessa, riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Uusi konsernijaosto aloitti toimintansa 2019. Loviisan kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.6.2019. Konserniohjeessa määritellään puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti ja määritellään konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Konserniohjeet koskevat Loviisan kaupunkia ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä ja kuntayhtymiä. Ohjeella on keskeinen merkitys kaupungin omistajapolitiikan välineenä.

Kaupunkia kuntayhtymissä edustaville henkilöille annetaan myös konserniohjeen mukaisia toimintaohjeita. Edustajia informoidaan siitä, kuinka tärkeää on, että he välittävät jatkuvasti tietoa kyseisen yhteisön toiminnasta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernin tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kuntalain muutoksen myötä valtuusto voi asettaa kunnan konsernijohtolle tavoitteita ja määritellä periaatteita tytäryhteisöjen toiminnan ja ohjauksen valvonnasta. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kaupungin tilinpäätöksessä on selonteko asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Loviisan kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat pääosin kiinteistöyhtymiä. Konserniin kuuluvat muun muassa Loviisan Asunnot Oy ja Loviisan Asunnot Oy:n tytäryhtiö Loviisa Kodit Oy, joiden tehtävänä on tarjota kohtuuhintaista vuokra-asumista. Loviisan Asunnot Oy omistaa myös tytäryhtiön Loviisan Kiinteistöhuolto Oy:n, joka tuottaa palveluja muun muassa Loviisan kaupungille. Konserniin kuuluu myös Loviisanseudun Vesi Oy, jonka Loviisan kaupunki omistaa yhdessä Lapinjärven ja Myrskylän kuntien kanssa. Loviisanseudun Vesi Oy on käyttöveden hankinnasta vastaava yhtiö, joka tekee tiiviisti yhteistyötä Loviisan Vesiliikelaitoksen kanssa.

Kaupunki omistaa merkittäviä vähemmistöosuuksia Loviisan Satama Oy:stä ja Kymenlaakson Sähkö Oy:stä.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen alainen konsernijaosto sekä kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia ja käyttää omistajan ohjausvaltaa yhdessä konsernijaoston kanssa, kun kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta.

Uuden 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain mukaan kunnan toiminta pyritään huomioimaan laajasti kuntakonserninäkökulmaa korostaen. Huomioitavaa on, että muun muassa kuntatalouden tunnusluvut lasketaan kuntakonsernin tilinpäätösluvuista, mikä edellyttää mahdollisuutta seurata koko Loviisan kaupunkikonsernin talouden kehitystä myös tilikauden aikana. Seurannan mahdollistavan raportoinnin edellytyksenä on tehokas ja tarkoituksenmukainen konsernirakenne, joka edistää myös laadukasta konserniohjausta ja konsernivalvontaa.

Kuntakonsernin 2023–2025 tavoitteena on

1. konsernirakenteen terävöittäminen ja kokonaisnäkemyksen vahvistaminen
 - Loviisan Asunnot Oy toimii asuntojen vuokraamisen parissa.
 - Loviisan Asunnot Oy huolehtii siitä, että erilaisista ja erikokoisista asunnoista on tarjontaa, jolla vastataan kysyntään mahdollisimman laajasti. Tämä koskee niin asuntokauppoja kuin kunnostuksia ja uudisrakentamistakin.
 - Loviisan asuntosäätiö sr liitetään Loviisan Asunnot Oy:öön.
 - Omistajuus Kymenlaakson Sähkö Oy:ssä nähdään strategisesti merkittävänä. Omistajaohjauksella tavoitellaan kohtuullisia sähkötariffeja.
 - Loviisan Satama Oy:n ja Loviisan Satamakiinteistöt Oy:n toimintaedellytyksiä ja mahdollisuuksia parempaan osingonmaksukykyyn on parannettava muun muassa maansuunnittelutoimenpitein ja infrastruktuuriin panostamalla.
2. omistajaohjauksen toteutumisen seuraaminen yhtiöissä, kokonaishyödyistä huolehtiminen ja operatiivisen johdon ja poliittisten toimielinten reagoiminen mahdollisiin puutteisiin
3. huolehtiminen siitä, että kaupungin edustajat muissa hallituksissa ovat perehtyneet konserniohjeeseemme ja että kaupungin edunvalvonta kuntayhtymissä ja osakeyhtiöissä on toimivaa ja omistajaohjauksen linjausten mukaista
4. maksaa osa kaupunginkonserniyhtiöiden voitosta osinkoina kaupungille.

Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE
Loviisan Asunnot Oy Loviisan Asunnot Oy:n tytäryhteisöt: Loviisa Kodit Oy Loviisan Kiinteistöhuolto Oy Kiint. Oy Lov-As Kiint. Oy Stenborg	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista. Yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Kiinteistöhuolto-yhtiö tekee laadukasta kiinteistöhuoltoa.	Yhtiö on taloudellisesti kannattava. Vuokrataso on kilpailukykyinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa. Loviisan Kodit Oy:n vuokrataso on maltillinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan ARA:n asuntopoliittisten linjausten mukaan.
Loviisan Asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen, ja vedensaanti turvataan.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Liljendal Värme Ab	Selvitetään mahdollisuutta siirtää Tesjoen aluelämpötoiminnot Liljendal Värme Ab:n vastuulle.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.
Loviisan Satamakiinteistöt Oy	Yhtiö pyrkii edesauttamaan vuokralaistensa, satama-alueen yhtiöiden, aluesuunnittelun ja väyläyhteyksien toimintaedellytyksiä.	Yhtiön talous on tasapainossa. Yhtiö lyhentää lainasaamisiaan kaupungille lainaehtojen mukaisesti.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Tuloslaskelma, ulkoinen

Loviisan kaupunki ilman liikelaitos (sis. taseyksikkö) TULOSLASKELMA, ulkoinen	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022	PÄIVITETTY ENNUSTE 2022	TALOUSARVIO 2023	TALOUS- SUUNNITELMA 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025
Toimintatulot	23 637 750	17 697 888	18 573 524	10 886 500	9 687 595	9 627 595
Myyntitulot	8 993 693	6 537 013	6 737 993	3 397 675	2 776 900	2 716 900
Maksutulot	5 479 780	5 233 060	5 417 400	1 331 900	1 294 100	1 294 100
Tuet ja avustukset	4 068 088	1 354 570	1 646 570	1 368 675	1 208 645	1 208 645
Muut toimintatulot	5 096 190	4 573 245	4 771 561	4 788 250	4 407 950	4 407 950
<i>siitä Myyntivoivot</i>	<i>3 103 760</i>	<i>2 673 000</i>	<i>2 673 000</i>	<i>526 000</i>	<i>206 000</i>	<i>206 000</i>
Valmistus omaan käyttöön	208 137	110 000	110 000	120 000	90 000	90 000
Toimintamenot	-113 158 703	-112 577 904	-113 921 009	-53 789 834	-54 086 541	-54 753 350
Henkilöstömenot	-47 006 434	-47 899 351	-47 583 986	-30 657 588	-31 428 268	-31 969 182
Palvelujen ostot	-52 283 985	-52 118 087	-53 374 517	-13 295 482	-12 909 760	-12 979 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 654 668	-5 999 426	-6 299 066	-4 866 688	-4 862 713	-4 905 268
Avustukset	-4 553 790	-4 013 400	-4 105 600	-2 636 550	-2 582 600	-2 582 600
Muut toimintamenot	-2 659 827	-2 547 640	-2 557 840	-2 333 526	-2 303 200	-2 317 050
Toimintakate	-89 312 816	-94 770 016	-95 237 485	-42 783 334	-44 308 946	-45 035 755
Verotulot	66 142 153	64 440 000	67 360 000	37 746 000	34 775 000	34 511 000
Kunnallisvero	51 496 857	52 071 000		23 986 000	22 262 000	22 499 000
Kiinteistövero	8 303 735	8 400 000		8 603 000	8 557 000	8 589 000
Yhteisövero	6 341 561	3 969 000		5 157 000	3 956 000	3 423 000
Valtionosuudet	31 958 846	34 299 127	34 952 331	11 863 680	10 480 026	10 189 426
Rahoitustulot ja -menot	1 886 944	1 770 700	473 300	745 750	1 665 750	1 805 750
Korkotulot	8 512	18 000	8 000	12 000	12 000	12 000
Muut rahoitustulot	2 076 017	1 919 700	732 500	1 037 000	1 937 000	2 057 000
Korkomenot	-178 328	-161 000	-261 000	-301 000	-281 000	-261 000
Muut rahoitusmenot	-19 257	-6 000	-6 200	-2 250	-2 250	-2 250
Vuosikate	10 675 126	5 739 811	7 548 146	7 572 096	2 611 830	1 470 421
Poistot ja arvonalentumiset	-5 729 639	-5 795 756	-5 936 721	-6 064 367	-6 107 214	-6 107 213
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 593 565	-5 795 756	-5 936 721	-6 064 367	-6 107 214	-6 107 213
Arvonalentumiset	-136 074					
Satunnaiset erät	-314 777	-100 000	-100 000	-150 000	-100 000	-100 000
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot	-314 777	-100 000	-100 000	-150 000	-100 000	-100 000
Tilikauden tulos	4 630 709	-155 945	1 511 425	1 357 729	-3 595 384	-4 736 792
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	21 063	255 000	5 000	45 000	45 000	45 000
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄ	4 651 772	99 055	1 516 425	1 402 729	-3 550 384	-4 691 792

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot/toimintamenot %	21 %	16 %	16 %	20 %	18 %	18 %
Vuosikate / Poistot %	186 %	99 %	127 %	125 %	43 %	24 %
Vuosikate, euro/asukas	723	388	510	511	174	98
Kertynyt yli-/alijäämä	10 477 577	10 576 632		12 018 663	8 507 703	3 856 124
Kertynyt yli-/alijäämä ennusteen perusteella	10 477 577		11 994 002	13 396 731	9 846 347	5 154 555
Asukasmäärä vuoden lopussa*)	14 643	14 700	14 700	14 810	15 000	15 000

Rahoitusosa

Loviisan kaupunki ilman Liikelaitos (sis. taseyksikkö)	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	TALOUS SUUNNITELMA	TALOUS SUUNNITELMA
	2021	2022	2023	2024	2025
RAHOITUSOSA					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	10 675 126	5 739 811	7 572 096	2 611 830	1 470 421
Satunnaiset erät	-314 777	-100 000	-150 000	-100 000	-100 000
Tulorahoituksen korjauserät	-2 650 375	-2 351 000	-526 000	-206 000	-206 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 170 056	-8 517 000	-7 296 000	-10 175 000	-10 120 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		72 000		65 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 075 717	2 701 000	1 026 000	706 000	706 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-384 365	-718 854	626 096	-7 098 170	-8 249 579
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-6 820	-965 000	-955 000	-785 000	-765 000
Lainankannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 550		9 400 000	17 500 000	19 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 600 732	-8 768 034	-8 565 630	-9 100 000	-10 100 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 187 065				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-6 787 302	-12 260 223	505 466	516 830	-114 579
Sitova valtuustoon nähden					

Tavoitteet ja tunnusluvut	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUS- ARVIO 2022	TALOUS- ARVIO 2023	TS 2024	TS 2025
Lainanhoitokate kaupunki ilm vesiliikelaitos	1,24	0,66	0,89	0,31	0,17
Asukasmäärä 31.12.	14 643	14 700	14 810	15 000	15 000
Lainakanta (Kaupunki+Liikelaitos)	75 479	66 711	67 545	75 945	84 845
Lainat/asukas (kaupunki+Liikelaitos)	5 155	4 538	4 561	5 063	5 657

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostamiseen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2023		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslaskelma ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslaskelma	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toimintatulot					
Myyntitulot, ulkoiset	3 397 675	3 774 550			7 172 225
Myyntitulot, sisäiset	3 451 053	338 315		-338 315	3 451 053
Maksutuotot	1 331 900				1 331 900
Tuet ja avustukset	1 368 675				1 368 675
Tuet ja avustukset, kaupungilta					
Muut toimintatulot	4 788 250	1 000			4 789 250
Muut toimintatulot, sisäiset	11 076 311		-104 684		10 971 627
Valmistus omaan käyttöön	120 000				120 000
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-30 657 588	-826 529			-31 484 117
Palvelujen ostot	-13 295 482	-679 900			-13 975 382
Palvelujen ostot, sisäiset	-4 074 842	-104 684	338 315	104 684	-3 736 527
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 866 688	-1 137 800			-6 004 488
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-76 730				-76 730
Avustukset	-2 636 550				-2 636 550
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintamenot	-2 333 526	-53 000			-2 386 526
Muut toimintamenot, sisäiset	-10 609 423				-10 609 423
Toimintakate	-43 016 965	1 311 952			-41 705 013
Verotulot	37 746 000				37 746 000
Valtionosuudet	11 863 680				11 863 680
Rahoitustulot ja menot					
Korkotulot	12 000				12 000
Korkotulot, sisäiset	17 245		-16 080		1 165
Muut rahoitustulot	1 037 000	17 200			1 054 200
Korkomenot	-301 000	-10 000			-311 000
Sisäiset korkomenot	-1 165	-16 080		16 080	-1 165
Korvaus peruspääomasta	29 338	-29 338	-29 338	29 338	0
Muut rahoitusmenot	-2 250	-14 000			12 000
Vuosikate	7 383 883	1 259 734			8 643 617
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-6 064 367	-1 222 390			-7 286 757
Satunnaiset erät	-150 000	-50 000			-200 000
Tilikauden tulos	1 169 516	-12 656	188 213	-188 213	1 156 860

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden rahoituksen muodostamiseen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN RAHOITUKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2023		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslask.osa ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslask osa	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 383 883	1 259 734	188 213	-188 213	8 643 617
Satunnaiset erät	-150 000	-50 000			-200 000
Tulorahoituksen korjauserät	-526 000				-526 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 296 000	-1 440 000			-8 736 000
Rah.os. investointimenoihin					
Pys.vast. hyöd. luovutustulot	1 026 000				1 026 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	437 883	-230 266	188 213	-188 213	207 617
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-1 440 000		1 440 000		
Antolainasaamisten vähennykset	485 000		-485 000		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 400 000	1 440 000		-1 440 000	9 400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 565 630	-785 000		485 000	-8 865 630
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Rahoituksen rahavirta	-120 630	655 000	955 000	-955 000	534 370
Vaikutus maksuvalmiuteen	317 253	424 734	1 143 213	-1 143 213	741 987

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO (ilman liikelaitos)			
ULKOINEN	Sitovuus *)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Demokratiapalvelut	N	-2 209 319	1 041 100
Kaupunkikansliakeskus	N	-4 304 058	167 600
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	N	-30 763 770	3 302 400
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	N	-16 427 587	6 205 400
Hulevesi taseyksikkö	N	-85 100	290 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		37 746 000
Valtionosuudet	B		11 863 680
Rahoitustulot ja -menot	B		738 950
Satunnaiset erät	B	-150 000	
INVESTOINTIOSA			
Demokratiapalvelut			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-300 000	500 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	0	
Kaupunkikansliakeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	0	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	0	
Sivistys- ja hyvinvointikeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 965 000	0
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-343 000	
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-3 623 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-765 000	
Hulevesi taseyksikkö			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-300 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset		-955 000	
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		9 400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-8 565 630	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen		505 466	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-71 261 930	71 255 130
*)N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio			
B = bruttomääräraha/-tuloarvio			

Yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta

	2021 Tilinpäätös	2022 Muutettu TA	2023 Talousarvio	Muutos % 2022/2023
DEMOKRATIAPALVELUT				
Tulot, ulkoiset	2 999 625	2 342 400	1 041 100	-55,55 %
Tulot, sisäiset				
Valmistus omaan käyttöön				
Menot, ulkoiset	-1 449 324	-1 894 460	-2 209 319	29,62 %
Menot, sisäiset	-79 935	-77 309	-80 030	3,52 %
NETTO, ulkoinen	1 550 302	447 940	-1 168 219	-360,80 %
NETTO, sisäinen	-79 935	-77 309	-80 030	3,52 %
Poistot		-16 667		
Laskennalliset erät	-310 363	-268 423	-308 179	14,81 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	1 160 003	85 541	-1 556 429	
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	258 875	312 600	167 600	-46,39 %
Tulot, sisäiset	75 911	75 004	97 888	30,51 %
Menot, ulkoiset	-3 948 316	-4 324 900	-4 304 058	-0,48 %
Menot, sisäiset	-286 905	-294 295	-319 521	41,83 %
NETTO, ulkoinen	-3 689 441	-4 012 300	-4 136 458	3,09 %
NETTO, sisäinen	-210 995	-219 291	-221 633	90,34 %
Poistot	-18 783	-18 784	-12 845	-31,62 %
Laskennalliset erät	3 525 680	3 764 429	3 224 963	-14,33 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-393 539	-485 946	-1 145 973	
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS				
Tulot, ulkoiset	3 674 187	2 901 173	3 302 400	13,83 %
Tulot, sisäiset	4 756 971	4 950 849	3 614 498	-26,99 %
Menot, ulkoiset	-28 854 675	-30 811 263	-30 763 770	-0,15 %
Menot, sisäiset	-11 422 187	-11 680 509	-12 584 616	7,74 %
NETTO, ulkoinen	-25 180 488	-27 910 090	-27 461 370	-1,61%
NETTO, sisäinen	-6 665 216	-6 729 660	-8 970 118	33,29 %
Poistot	-161 227	-176 063	-72 670	-58,73 %
Laskennalliset erät	-1 356 116	-1 539 175	-1 898 949	23,37 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-33 363 046	-36 354 988	-38 403 106	
ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS				
Tulot, ulkoiset	4 793 006	3 068 585	6 085 400	98,31%
Tulot, sisäiset	12 707 548	13 144 034	10 814 978	-17,72 %
Valmistus omaan käyttöön	208 137	110 000	120 000	9,09%
Menot, ulkoiset	-19 695 115	-17 475 291	-16 427 587	-6,00%
Menot, sisäiset	-1 069 690	-1 119 795	-1 600 828	42,96 %
NETTO, ulkoinen	-14 693 972	-14 296 706	-10 222 187	-28,50%
NETTO, sisäinen	11 637 859	12 024 239	9 214 151	-23,37 %
Poistot	-5 457 662	-5 493 814	-5 878 852	7,01%
Laskennalliset erät	-706 944	-696 197	-1 012 532	45,44 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-9 220 719	-8 562 478	-7 899 420	

HULEVESI, TASEYKSIKÖ				
Tulot, ulkoiset	270 861	270 000	290 000	7,41%
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-58 167	-101 000	-85 100	-15,74 %
Menot, sisäiset	-178 447	-178 938	-176 000	-0,99 %
NETTO, ulkoinen	213 095	169 700	205 400	21,24%
NETTO, sisäinen	-178 447	-178 938	-176 000	-0,99 %
Poistot	-74 926	-73 551	-100 000	35,96%
Laskennalliset erät	0	-2 011	-5 305	163,78 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-40 278	-84 800	-75 904	

KAUPUNKI YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	23 637 750	17 714 788	10 886 500	-38,55 %
Tulot, sisäiset	18 015 681	18 169 887	14 527 364	-20,05 %
Valmistus omaan käyttöön	208 137	110 000	120 000	9,09%
Menot, ulkoiset	-113 158 703	-112 972 044	-53 789 834	-52,39%
Menot, sisäiset	-18 368 367	-18 433 136	-14 760 995	-19,92 %
NETTO, ulkoinen	-89 312 816	-95 147 256	-42 783 334	-55,03 %
NETTO, sisäinen	-352 686	-263 249	-233 631	-11,25 %
Poistot	-5 729 639	-5 795 756	-6 064 367	33,88%
Tehtävien kokonaiskustannukset	-95 395 141	-101 206 261	-49 081 332	

VESILIIKELAITOS				
Tulot, ulkoiset	3 412 968	3 755 300	3 775 550	0,54 %
Tulot, sisäiset	431 371	338 253	338 315	0,02 %
Menot, ulkoiset	-2 312 056	-2 516 990	-2 697 229	7,16 %
Menot, sisäiset	-78 685	-75 004	-104 684	39,57 %
NETTO, ulkoinen	1 100 912	1 238 310	1 078 321	-12,92%
NETTO, sisäinen	352 686	263 249	233 631	-78,11 %
Poistot	-1 172 097	-1 188 753	-1 222 390	2,83 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	281 501	312 806	7 344	

KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	27 050 719	21 470 088	14 662 050	-31,71 %
Tulot, sisäiset	18 447 052	18 508 140	14 865 679	-20,63 %
Valmistus omaan käyttöön	208 137	110 000	120 000	9,09%
Menot, ulkoiset	-115 470 760	-115 489 034	-56 487 063	-51,09 %
Menot, sisäiset	-18 447 052	-18 508 140	-14 689 679	-20,63 %
NETTO, ulkoinen	-88 211 904	-93 908 946	-41 705 013	-55,59 %
NETTO, sisäinen	0	0	0	
Poistot	-6 901 736	-6 984 509	-7 286 757	4,33%
Tehtävien kokonaiskustannukset	-95 113 640	-100 516	-48 991 770	

Talousarvion tunnuslukuja

Kaupunki + liikelaitos	TILINPÄÄTÖS 2021	MUUTETTU TALOUSARVIO 2022	TALOUSARVIO 2023
Asukasluku 31.12	14 643	14 700	14 810
Veroprosentti	20,25 %	20,25 %	7,61 %
Käyttömenot milj. €	115,5	115,1	56,5
Muutos-%	4,9	-0,3	-51
Käyttömenot/asukas	7 886	7 830	3814
Käyttötulot milj. €	27	21,5	14,7
muutos-%	13	-20,4	-32
Toimintakate milj. €	88,2	93,5	41,7
muutos%	2,4	6	-55,5
Toimintakate €/asukas	6024	6363	2816
Verotulot yht milj €	66,1	64,4	37,7
Verotulot €/asukas	4 517	4 384	2 549
Valtionosuudet milj €	32	34,3	11,9
Valtionosuudet €/asukas	2183	2333	801
Vuosikate milj €	11,8	6,2	8,6
Vuosikate €/asukas	804	474	584
Vuosikate/poisto %	171 %	99,8 %	119 %
Investoinnin netto milj €	12,2	9,9	8,2
Investoinnit €/asukas	834	678	556
Lainakanta milj €	75,5	66,7	68,1
Lainakanta €/asukas	5 155	4 538	4 601
Lainanhoitokate	1,32	0,77	0,98

KÄYTTÖTALOUS

Demokratiapalvelut

Vastuhenkilö: kaupunginjohtaja

Demokratiapalveluihin kuuluvat seuraavat kustannuspaikat:

- Vaalit
- Tarkastuslautakunta
- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Demokratiapalvelut

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023	TALOUS- SUUNNITELMA 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025
Myyntituotot	17 459	26 300	833 000	81 000	30 000
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	2 982 167	2 316 100	208 100	8 100	8 100
Toimintatuotot	2 999 625	2 342 400	1 041 100	89 100	38 100
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-600 041	-654 450	-713 789	-566 920	-453 064
Palveluiden ostot	-712 506	-848 250	-1 211 130	-817 550	-815 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 601	-30 750	-51 300	-17 745	-18 800
Avustukset	-30 503	-45 000	- 75 000	-55 000	-55 000
Muut toimintakulut	-57 672	-126 010	-158 100	-113 050	-112 900
Toimintakulut	-1 449 324	-1 704 460	-2 209 319	-1 570 265	-1 455 564
Toimintakate ulkoinen	1 550 301	637 940	-1 168 219	-1 481 165	-1 417 464
Poistot ja arvonalentumiset		-16 667			
Satunnaiset erät					
Sisäiset erät, netto	-79 935	-77 309	-80 030		
Laskennalliset erät, netto	-310 263	-268 423	-308 179		

Vaalit

Vastuhenkilö: hallintojohtaja

Keväällä 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Varsinainen vaalipäivä on 2.4.2023, ja ennakkovaalien äänestys kotimaassa järjestetään 22.–28.3.2023.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	17 290	26 300	63 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-87 326	-53 640	-83 128
Toimintakate ulkoinen	-70 036	-27 340	-20 128

Poistot ja arvonalentumiset

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnalla on seitsemän jäsentä. Tarkastuslautakunta hoitaa kuntalain 121. §:ssä säädetty tehtävät sekä seuraa tilintarkastuksen toimintaa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot			
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-34 978	-39 620	-39 617
Toimintakate ulkoinen	-34 978	-39 620	-39 617

Poistot ja arvonalentumiset

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää hallintosäännön määräyksien kautta toimivaltaansa eteenpäin. Kaupunginvaltuustossa on 35 valtuutettua.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
---------------------	-------------------------------------	---------------------

Toimintatuotot

Valmistus omaan käyttöön

Toimintakulut	-81 767	-100 350	- 86 989
----------------------	---------	----------	----------

Toimintakate ulkoinen	-81 767	-100 350	-86 989
------------------------------	----------------	-----------------	----------------

Poistot ja arvonalentumiset

<i>Sisäiset erät, netto</i>	-33 778	-33 681	-36 226
-----------------------------	---------	---------	---------

<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-72 770	-67 626	-79 347
-----------------------------------	---------	---------	---------

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätöksenteon valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallituksessa on yhdeksän jäsentä. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto, jossa on seitsemän jäsentä.

Asuntomessujen henkilöstöorganisaatio sijoittuu suoraan kaupunginjohtajan alaisuuteen, ja messuorganisaatiolle varatut 1,307 miljoonan euron määrärahat vuosille 2019–2023 sisältyvät kaupunginhallituksen määrärahoihin. Asuntomessuorganisaatio koordinoi 7.7.–6.8.2023 järjestettäviä asuntomessuja Kuningattarenrannassa. Projektioorganisaatiossa työskentelevät projektipäällikkö, tiedottaja, aluevalvoja ja projektikoordinaattori. Messuprojektin eri vaiheet ja tavoitteelliset aikataulut kuvataan projektisuunnitelmassa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	2 982 335	2 316 100	978 100
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-1 245 253	-1 700 850	-1 999 586
Toimintakate ulkoinen	1 737 082	615 250	-1 021 486
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		-16 667	
<i>Satunnaiset erät</i>			
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-45 680	-43 628	-43 804
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-206 408	-171 055	-195 199

Asuntomessuorganisaation osuus kaupunginhallituksen talousarviosta:

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot			770 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-242 578	-304 800	-625 000
Toimintakate ulkoinen	-242 578	-304 800	145 000
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Satunnaiset erät</i>			
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-189		
<i>Laskennalliset erät, netto</i>			

Kaupunginkansliakeskus

Vastuhenkilö: kaupunginjohtaja

Toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatuksena on tuottaa ja toteuttaa kustannustehokkaasti laadukkaita tukipalveluja sisäisille asiakkaille. Toiminnan päämäärinä ovat toimintatapojen jatkuva parantaminen, tuottavuuden lisääminen, henkilöstön ja työyhteisöjen hyvinvoinnin ja osaamisen vahvistaminen, ennakoitavissa oleva talous ja päätöksentekoa tukeva raportointi.

Kaupunginkansliakeskukseen kuuluvat seuraavat vastualueet:

- kaupunginkansliapalvelut (viestintä, asiakaspalvelutoimisto, käänös, arkisto ja kanslia)
- tieto- ja viestintäteknikkapalvelut
- talouspalvelut, sisältäen HR toiminnon 1.1.2023 alkaen.

Toiminnan painopisteet ovat

- hyvinvointialueen toiminnan alkamisesta johtuvat jatkotoimet
- keskuksen organisaatiomuutoksen vaatimat jatkotoimet
- tiedonhallinnan ja saavutettavuuden edelleen kehittäminen ja asiahallinnan sähköisten prosessien eteenpäin vieminen
- eduskuntavaalien toimittaminen
- kaupungin tunnettavuuden lisääminen ja myönteisen kaupunkikuvan edistäminen vuoden 2023 asuntomessuihin liittyvän viestinnän ja markkinoinnin avulla
- kuntalaisten osallisuuden edistäminen monikanavaisella viestinnällä
- palvelussuhdeasioiden yhdenmukaisuuden varmistaminen ja esihenkilöiden osaamisen vahvistaminen
- työnantajakuvan parantaminen
- henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn huomioiminen ja ylläpitäminen
- talouden raportoinnin kehittäminen
- hankintaosaamisen vahvistaminen.

Riskiarvio

Kuntien haasteellinen taloudellinen tilanne jatkuu edelleen. Hyvinvointialueen tehtävien ja painopisteiden muutoksiin liittyy paljon epätietoisuutta ja niin taloudellisia kuin toiminnallisiakin haasteita. Koko kaupungin tasolla uuden henkilöstön rekrytointi on edelleen haasteellista ja kasvava työmäärä sekä tehtävissä tapahtuvat muutokset rasittavat henkilöstöä, mikä näkyy työssä jaksamisessa ja työssä viihtymisessä. On tärkeää, että jo aloitettuja työtyytyväisyyden ja työssä jaksamisen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista jatketaan katkeamattomasti.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Kaupunginkansliakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023	TALOUS- SUUNNITELMA 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025
Myyntituotot	30 782	72 400	27 400	30 000	30 000
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	227 997	240 000	140 000	144 000	150 000
Muut toimintatuotot	95	200	200		
Toimintatuotot	258 875	312 600	167 600	174 000	180 000
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-1 778 668	-1 983 910	-2 027 993	-2 096 057	-2 140 600
Palveluiden ostot	-1 987 064	-2 110 480	-2 034 505	-2 058 750	-2 090 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-75 344	-82 300	-86 350	-89 500	-95 000
Avustukset	0	-34 000	-34 000	-34 000	-34 000
Muut toimintakulut	-107 241	-114 210	-121 210	-134 200	-139 200
Toimintakulut	-3 948 316	-4 324 900	-4 304 058	-4 412 507	-4 499 650
Toimintakate ulkoinen	-3 689 441	-4 012 300	-4 136 458	-4 238 507	-4 319 650
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-18 783</i>	<i>-18 784</i>	<i>-12 845</i>		
<i>Sisäiset erät, netto</i>	<i>-210 995</i>	<i>-219 291</i>	<i>-221 633</i>		
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	<i>3 525 680</i>	<i>3 764 429</i>	<i>3 224 963</i>		

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2023 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Myönteinen kaupunkikuva. Myönteinen työnantajakuva.	Asuntomessut, rekrytointikanavien kehittäminen, brändikäsikirja.	Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, henkilöstöpäällikkö, viestintä- ja markkinointiasiantuntija
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Näkyvyys valtakunnallisessa mediassa.	Tiedotteet, tilaisuudet ja markkinointikampanjat.	Viestintätiimi yhteistyössä asuntomessuorganisaation ja muiden keskusten kanssa
Pidämme talousarvion tasapainossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme ja talous ovat tasapainossa.	Talousraportoinnin tehokas seuranta ja kehittäminen taloudelliset muutokset huomioiden.	Kaupunginjohtaja, talousjohtaja
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Teemme oikeat asiat oikeaan aikaan. Tuemme keskusten perustehtävien toteutusta.	Laadimme ja päivitämme ohjeistuksia. Kehitämme sisäisiä prosesseja ja toimintatapoja, tiedonkulkua, työnjakoa ja neuvontapalveluitamme.	Keskuksen esihenkilöt

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme osaltamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Lapsiystävällisen kunnan esittely lisätään kaupungin henkilöstön perehdytysohjeeseen. Osallistumme Lapsiystävällisen kunnan viestintäsuunnitelman laatimiseen.	Henkilöstöpäällikkö ja työhyvinvointikoordinaattori Viestintä- ja markkinointiasiantuntija

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
<p>Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.</p> <p>Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.</p>	<p>Vuosikello on käytössä ja sujuvoittaa asioiden valmistelu- ja päätöksentekoprosessia.</p> <p>Vuosikelloon sisällytetään osallistamistoimenpiteitä (esim. kyselyt, keskustelutilaisuudet).</p>	<p>Koordinoimme asioiden valmistelua ja päätöksentekoa.</p>	<p>Kaupungin johtoryhmä, keskuksen viranhaltijat</p>
<p>Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.</p> <p>Mahdollistamme vuoropuhelua.</p> <p>Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.</p> <p>Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.</p>	<p>Koordinoimme kaupungin viestintää ja tuemme keskusten viestintätoimia.</p> <p>Osallistavan budjetoinnin mallia kokeillaan talousarviovuonna 2024.</p>	<p>Laadimme osallistavan budjetoinnin mallin.</p>	<p>Hallintojohtaja, talousjohtaja, viestintä- ja markkinointiasiantuntija</p>
<p>Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.</p>	<p>Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.</p>	<p>Teemme vaikutusten arviointia asioissa, joihin se soveltuu, ja tehdyt arvioinnit ilmenevät valmisteluteksteistä.</p>	<p>Keskuksen esihenkilöt</p>

Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Toteutamme omalta osaltamme sovittuja toimenpiteitä.	Keskuksen esihenkilöt
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Tuemme henkilöstöä molempien kielten käytössä.	Keskuksen esihenkilöt

4. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Panostamme ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin.	Hyvän mielen työpaikka: Toteutamme sovitut toimenpiteet. Haemme Hyvän mielen työpaikka-merkkiä. Laadimme Arvokas työ näkyväksi -julisteen tiimeittäin.	Keskuksen esihenkilöt
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Panostamme töiden yhteissuunnitteluun, priorisointiin ja ennakointiin. Toteumaprosentti on vuonna 2022 noin 50 prosenttia.	Keskuksen esihenkilöt
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Vuoden 2022 henkilöstökyselyn tulosten perusteella noin 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Keskuksen esihenkilöt
Henkilöstökyselyn tulosten	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella	Vuoden 2022 henkilöstökyselyn tulosten	Keskuksen esihenkilöt

perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	perusteella noin 80 prosenttia kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla. Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla. Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Huolehdimme siitä, että kaikilla on ajantasaiset tehtävänkuvat. Käydyt kehityskeskustelut merkitään Populukseen.	Keskuksen esihenkilöt
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Kartoitamme suunnitelmallisesti henkilökunnan koulutustarpeet.	Laadimme keskukselle oman koulutussuunnitelman, joka pohjautuu tiimeissä sovittuihin painopistealueisiin.	Keskuksen esihenkilöt

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Kaupunginkansliapalvelut

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vastuualueen tehtävät

Kaupunginkanslia vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan valmistelun yhteensovittamisesta, esityslistojen ja pöytäkirjojen laadinnasta, asiakirjahallinnon ja arkistoinnin koordinoimisesta sekä kaupungin asiakirjojen keskitetystä kääntämisestä. Kaupunginkanslian tehtäviin kuuluvat myös kaupungin lakimiehen palveluiden tarjoaminen ja vaaleihin liittyvät tehtävät.

Viestintätiimi koordinoi kaupungin ulkoista ja sisäistä viestintää, kehittää viestinnän vuorovaikutteisuutta ja ajankohtaisuutta sekä edistää myönteisen kaupunkikuvan muodostumista ja kuntalaisten yhteenkuuluvuutta markkinoinnin ja viestinnän keinoin.

Asiakaspalvelutoimisto Lovinfo tuottaa keskusten keskitetyt ulkoiset ja sisäiset asiakaspalvelut yhden luukun periaatteella. Lisäksi asiakaspalvelutoimisto toimii kaupungin kirjaamona ja vastaa toimistotehtävistä sekä kaupungin puhelinvaihd palvelusta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. tiedonhallinnan vaatimusten toteuttamisen varmistaminen kaupungin organisaatiossa sekä asiahallinnan sähköisten prosessien eteenpäin vieminen (muun muassa sähköinen arkistointi)
2. kaupungin tunnettavuuden lisääminen ja myönteisen kaupunkikuvan edistäminen vuoden 2023 asuntomessuihin liittyvän viestinnän ja markkinoinnin avulla
3. kuntalaisten ja henkilöstön osallistamisen edistäminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Hyvinvointialueen toiminnan alkamiseen liittyvät toimenpiteet jatkuvat ja vaativat edelleen resursointia. Tehtävät ja tukitoimet kohdennetaan vastaamaan kaupungin strategian mukaisia toimintoja. Panostuksen henkilöstön työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin sekä työn esihenkilöiden tukemiseksi on jatkuttava katkeamattomana, jotta varmistetaan henkilöstön jaksaminen ja työssä viihtyminen. Tiedonhallintalain vaatimusten toteuttaminen sähköisessä arkistoinnissa on hanke, joka vaatii sekä taloudellisia resursseja että henkilöstöresursseja. Toimenpiteet kuntalaisten ja henkilöstön osallistamisen lisäämiseen korostuvat entisestään.

Riskiarvio

Kaupunginkansliapalveluiden suurimmat riskit, jotka estäisivät tavoitteiden toteutumisen suunnitellusti, liittyvät taloudellisten resurssien ja henkilöstöresurssien riittävyyteen sekä henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen. Nopeatempoinen arki, jossa moneen tehtäväämme vaikuttaa niin kaupungin toiminnan ulkopuolelta kuin muista keskuksistakin tulevat impulssit ja tehtävät, on haasteellinen aikataulutusta ajatellen ja lisää erehdyksien mahdollisuutta. Hyvinvointialueen toiminnan aloittamiseen ja siihen liittyvien tehtävien ja tietojen siirtämiseen liittyy riskejä niin kaupungin kuin hyvinvointialueen näkökulmasta.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Kaupunginkansliapalvelut (sisältää henkilöstöhallinnon määrärahat)

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	228 364	243 600	143 600
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-2 155 385	-2 389 290	-2 347 528
Toimintakate ulkoinen	-1 927 021	-2 145 690	-2 203 928
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-5 939	-5 939	
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-133 349	-137 940	-147 618
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	1 661 176	1 811 269	1 598 261

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut

Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut vastaavat kaupungin tieto- ja viestintäteknologisesta infrastruktuurista. Tähän sisältyvät työasemat, mobiililaitteet, palvelinjärjestelmät, tietoverkot ja käyttäjätuki. Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut ylläpitävät ja kehittää tieto- ja viestintäteknologista infrastruktuuria sekä koordinoi tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä tehtäviä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kiihtyvä digitalisointi
- sähköisen arkistoinnin ja asianhallintajärjestelmän kehittäminen
- sähköisten työkalujen kustannustehokas hyödyntäminen kaupungin toiminnassa
- digitaalisten asiointikanavien kehittäminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Kyberuhat ovat kasvussa muun muassa geopolittisen tilanteen vuoksi, ja tämän takia asiaan on kiinnitettävä toiminnassa ja resursseissa erityistä huomiota. Hyvinvointialueiden muodostaminen vaikuttaa toimintaan vuoden aikana siten, että kunnan resursseja tarvitaan muutoksen tukemiseen joksikin aikaa. Palvelinympäristön laaja elinkaaripäivitys on aikataulutettu suunnittelukauden toiselle vuosineljännekselle.

Riskiarvio

Riskit kohdistuvat erityisesti resurssien riittävyyteen ja niiden oikeaan kohdistamiseen. Työvoiman saatavuus on heikkoa, ja riskinä on osaavaan työvoiman puute tai jopa menettäminen, jos veto- ja pitovoimaa ei ole riittävästi.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	30 512	57 000	24 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-1 015 453	-1 115 310	-1 180 588
Toimintakate ulkoinen	-984 941	-1 058 310	-1 156 588
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-12 844	-12 845	-12 845
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-84 027	-85 054	-97 782
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	1 093 484	1 153 534	881 361

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Talouspalvelut

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tukea toimialojen taloudellista toimintaa ja huolehtia talouden ohjauksen yhteisistä periaatteista ja ohjeistuksesta sekä edistää taloudellisuuden ja tuloksellisuuden huomioimista kaupungin toiminnassa.

Talouspalvelut vastaavat talouden suunnittelusta ja koordinoi keskitetysti talousarvion valmistelua ja tilikaudella tapahtuvan toiminnan ja talouden ajantasaista raportointia. Talouspalvelut huolehtivat Loviisan kaupungin juoksevasta kirjanpidosta ja vastaa konsernitilinpäätöksen laadinnasta. Sen tehtäväkenttään kuuluu myös vastata kaupungin rahoituksen ja maksuvalmiuden hoidosta sekä rahaprosessiin liittyvistä viranomaisilmoituksista omalta osaltaan.

Henkilöstöhallintotiimi (HR-tiimi) tuottaa henkilöstöhallinnon asiantuntijapalveluita sekä neuvoo, opastaa ja kouluttaa esihenkilöitä ja henkilöstöä palvelussuhdeasioissa henkilöstöstrategisten linjausten mukaisesti. HR-tiimi vastaa myös työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistämisestä sekä työsuojelusta ja työterveysyhteistyöstä.

Talouspalvelut-vastuualueen tehtäviin kuuluu kustannuslaskenta-, tuotteistus- ja hinnoitteluprosessien kehittäminen ja kehittämisen koordinoiminen yhdessä keskusten kanssa. Lisäksi vastuualue ohjeistaa, koordinoi ja avustaa keskuksia hankinnoissa sekä valvoo, että kaupungin tytäryhteisöjen raportointi kaupungille toteutuu omistajaohjauksen mukaisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Talousstrategian päätavoitteena on luoda kaupungin taloudenhoidosta vakaa, kilpailukykyinen ja pitkäjänteinen. Terve taloudellinen pohja on Loviisan kaupungin vakaan toiminnan ja sen kehittämisen perusta.

Painopisteitä tulevalla suunnitelmakaudella ovat

1. raportoinnin kehittäminen
2. henkilöstömuutosten hallinta, tehtäviin perehdyttäminen ja osaamisen kehittäminen.
3. palvelussuhdeasioiden yhdenmukaisuuden varmistaminen ja esimiesten osaamisen ja työkykyjohtamisen vahvistaminen
4. henkilöstön työhyvinvointi ja työkyky

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Henkilöstömuutokset tuovat jälleen haasteita talouden toimintaympäristöön. Kahden eläköitymisen ja yhden työntekijän hyvinvointialueelle siirtymisen myötä varsinkin hiljaisen tiedon siirto on tärkeässä roolissa. Uuden Sarastia S365 -taloushallinto-ohjelmiston käyttöönoton myötä taloushallinnon raportointia sidosryhmille tulee kehittää.

Riskiarvio

Henkilöstömuutokset ovat aina riski, vaikka ne ovatkin suunniteltuja. Tämän lisäksi uuden taloushallinto-ohjelmiston käyttöönotto ja toiminnallisuus ovat osoittautuneet haasteelliseksi, mikä herättää epäilyksiä myöskin raportoinnin paikkansapitävyydestä ja sitä kautta koko ohjelmiston uskottavuudesta.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Taluspalvelut (ei sisällä henkilöstöhallinnon määrärahoja)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot			
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-777 478	-820 300	-775 943
Toimintakate ulkoinen	-777 478	-808 300	-775 943
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Sisäiset erät, netto</i>	6 381	3 703	
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	771 020	799 626	745 342

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Toimintaperiaatteet

Sivistys- ja hyvinvointikeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, koulutus-, vapaa-aika-, maahanmuutto-, museo-, kulttuuri- ja kirjasto-palveluita sekä vapaan sivistystyön palveluita.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilöstön kanssa asiakaslähtöisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Sivistys- ja hyvinvointikeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, yhteisen kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen vastualueet

- Hallinto ja kehittäminen, sisältäen siivous- ja ruokapalvelut
- Varhaiskasvatus
- Koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Hyvinvoinnin palvelut, sisältäen maahanmuuttopalvelut 1.5.2022 alkaen

Toiminnan painopisteet

Toiminnan painopisteenä on tuottaa laadukkaita peruspalveluja. Lisäksi vuonna 2023 myötävaikutetaan siihen, että muun muassa seuraavien suunnitelmien toimenpiteet saadaan aikataulunsa mukaisesti toteutetuksi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelujen osalta:

- Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma (Suomen UNICEF ry 12.4.2022)
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 5)
- Loviisan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 4)
- Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma (KV 16.3.2022 § 22)
- Loviisan kaupungin uusi strategia
- Nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2023
- Loviisan kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmän painopistealueet ja niiden mukaiset toimenpiteet kouluilla.
- Loviisan kaupungin taideohjelma (HVL 7.12.2021 § 43)
- Sote-uudistuksen vaikutusten tarkastelu ja toimenpiteet keskuksessa.

Riskiarvio

- Pandemia, maailman tilanne sekä odottamattomien tapahtumien vaikutukset voivat heijastua merkittävästi esimerkiksi tietojärjestelmien toimivuuteen, hintojen nousuun, tuotteiden sekä riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuteen ja sitä kautta itse toimintaan, jolloin palvelun laatu voi heikentyä.

- Hyvinvointialueen työn alkaminen voi vaikuttaa tuntuvasti palvelujen antamiseen, esimerkiksi päällekkäisyyksinä ja epävarmuutena siitä, kuka vastaa palvelusta ja kustantaa sen.
- Tukipalvelujen toimivuus ja niiden haasteet, esimerkiksi henkilöstöresurssit tai järjestelmien toimimattomuus.
- Kiinteistöjen ylläpidon riittämättömyys ja se ettei korjausvelkaa torjuta.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023	TALOUS- SUUNNITELMA 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025
Myyntituotot	1 602 020	1 597 893	1 665 875	1 665 900	1 650 900
Maksutuotot	844 717	658 100	677 300	641 500	641 500
Tuet ja avustukset	1 099 633	504 950	898 675	898 645	898 645
Vuokratuotot	24 354	50 000	50 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	103 464	140 230	10 550	10 450	10 450
Toimintatuotot	3 674 187	2 951 173	3 302 400	3 266 495	3 251 495
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-22 023 977	-22 962 545	-22 826 629	-23 597 959	-24 020 489
Palveluiden ostot	-2 793 972	-3 662 811	-3 918 827	-3 921 100	-3 960 240
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 916 048	-1 911 036	-1 684 928	-1 713 800	-1 730 900
Avustukset	-708 600	-760 900	-724 150	-724 200	-724 200
Muut toimintakulut	-1 412 391	-1 513 971	-1 609 236	-1 579 100	-1 579 100
Toimintakulut	-28 854 988	-30 811 263	-30 763 770	-31 536 159	-32 014 929
Toimintakate ulkoinen	-25 180 801	-27 860 090	-27 461 370	-28 269 664	-28 763 434
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-161 227	-176 063	-72 670	-52 791	-52 791
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-6 665 216	-6 729 660	-8 970 118		
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-1 356 116	-1 539 175	-1 898 949		

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2023 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Historiallinen Loviisa hurmaa elämyksillään ja kulttuuritarjonnallaan.	Museo tuottaa kiinnostavia näyttelyitä ja ylläpitää arvokkaita kohteita hyödyntäen museoamanuenssin ammattitaitoa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
	Lisäämme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen myönteistä näkyvyyttä.	Lisäämme suunnitelmallista viestintää.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
	Palvelumme ovat riittävät ja laadukkaat.	Mitoituksemme on oikea joka suhteessa. Toiminnan suunnitelmallinen ja säännöllinen laadun arviointi ja raportointi lautakunnalle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Varmistamme palvelujen saatavuuden ja ajantasaisen tiedon ja tarjonnan.	Laadukkaat digitaaliset asiointikanavat ja mahdollisuus käyntiasiointiin. Nostamme esille huipputarjontaamme.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Nostamme esille houkuttelevia elämyskokonaisuuksia sekä kulttuuri- ja liikunta-aktiviteetteja. Markkinoimme kouluja ja päiväkoteja asuntomessujen aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

	Toteutetaan asuntomessuihin liittyviä kursseja ja tapahtumia.	Suunnittelemme opetusta ja toimintaa yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Tarkastelemme kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Organisoimme toimintaamme uudelleen tarvittaessa. Muutamme tehtävänkuvia tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Määrittelemme lasten arjen kehittämiskohteet lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.			

Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme hyvinvointisuunnitelman kolmea painopistettä koskevat toimenpiteet.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistamme asukkaita 2. Ylläpidetään ehkäisevää toimintaa 3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden 	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.			
Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Toteutamme päivitettyä liikuntapoliittista ohjelmaa sekä kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri ja vapaa-aikatoimen päällikkö
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.			
Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Edistämme seuraavien viiden tavoitteen toteutumista: Korostamme koululaisten unen, levon ja liikunnan, sekä koululaisen hyvän ruokavalion ja ruokailun merkitystä. Vahvistamme ehkäisevää päihdetyötä ja puutumme kiusaamiseen ja ehkäisemme sitä sekä tavoitamme nuoren.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.			
Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Panostamme helppokulkuseen, viihtyisään ja turvalliseen ympäristöön sekä esteettömään tiedonsaantiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö
Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaskuntatoiminta on aktiivista ja hyödynnämme lapsiparlamentti-toimintaa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, koulutuspäällikkö
Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Jokapäiväiset perustoimet ovat erottamaton osa pedagogista toimintaa, jossa mahdollistuvat lapsen kohtaaminen, läsnäolo ja oppiminen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.			
Olemme tunnistaneeet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Olemme tunnistaneeet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Toteutamme hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.			

Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Palvelujärjestelmän rakenteet mahdollistavat varhaiskasvatukseen osallistumisen eivätkä aiheuta perheille taloudellisia menetyksiä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.			
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäällikkö
	Varmistetaan, että kaikkein pienituloisimmilla kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille.	Haemme projektirahoituksia ja kurssialennukset suunnataan heikoimmassa asemassa oleville.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
	Vaalimme ja kehitämme myös pieniä kouluja eri puolilla kaupunkia.	Kehitämme kaikkia kouluja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutusnäällikkö
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.			
Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus on vähintään 90 prosenttia.	Tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäällikkö
Henkilöstö osallistuu koulutukseen suunnitelman mukaisesti.	Henkilöstö osallistuu koulutukseen suunnitelman mukaisesti.	Koulutusnäunnitelma vastaa alan tarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäällikkö

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Pysymme kaupunginkansliakeskuksen vuosikellon määrittämässä aikataulussa.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Vastuualueet hyödyntävät monipuolisesti omia tiedotuskanaviaan kohderyhmän mukaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Mahdollistamme vuoropuhelua.	Noudatamme osallisuusohjelman tavoitteita.	Järjestämme neljä kyläiltaa vuodessa yhteistyössä muiden keskusten kanssa. Teemme illoista raportit, joita hyödynnetään operatiivisessa ja poliittisessa toiminnassa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.	Osallistumme muiden keskusten kanssa yhteisen mallin luomiseen.	Otamme mallin käyttöön sopivien toimintojen osalta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Otamme sähköisen lomake-mahdollisuuden käyttöön kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönotto	Laadimme selkeän ohjeistuksen yhdessä kaupungin viestinnän kanssa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Loviisan kaupunki osallistuu kulttuurin ja luovien alojen toimenpideohjelma-hankkeeseen 1.5.2022–31.8.2023 kestävän kehityksen edistämiseksi. (HVL 11.5.2022 § 67)	Osallistumme työpajasarjaan, joka sisältää päästövaikutuksiin keskittyvän työpajan ja kullekin luovalle alalle suunnatun työpajan. Alamme toteuttaa toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Loviisan kansalaisopisto järjestää henkilöstölle kielikursseja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
	Alamme toteuttaa toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi.	Teemme yhteistyötä alan parhaiden tutkijoiden kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Käytämme benchmarking-menetelmää henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi. Hyödynnämme myös seuraavia keinoja: Hyvän mielen työpaikka, Tyhy-aktivaattorit ja Auntie.	Toimeenpanemme kaupungin työkykyjohtamisen keinoja.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojansa ja taitojaan työssään.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että he voivat käyttää tietojansa ja taitojaan työssään.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Vähintään 80 prosenttia henkilöstökyselyjen vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			

Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Päivitämme tehtävänkuvia vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt
Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Operatiivinen taso ja johtotaso ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on kasvatus- ja sivistyslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisena huolehtia niiden toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä koordinoita asiantuntija- ja kehittämiskeskuksena alaistensa yksiköiden toimintaa. Vastuualue huolehtii kaupungin ruoka- ja siivouspalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- houkuttelevan työnantajakuvan antaminen
- kustannustehokas ja joustava toiminta
- palvelutarjonnan jatkuva riittävyyden arviointi suhteessa palvelutarpeeseen, väestöllisiin muutoksiin ja ennusteisiin.

Siivous- ja ruokapalvelu on kaupungin omana palveluna tuotettu tukitoimi. Tavoitteena on tuottaa ekologisesti kestäviä ja kustannustehokkaita siivous- ja ruokapalveluja.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Vuoden 2023 alusta osa siivous- ja ruokapalveluiden toiminnasta siirtyy Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Osaavaa henkilöstöä tarvitaan kuitenkin edelleen kaikkiin varhaiskasvatuksen, koulujen, vapaa-aikatoimen ja virastojen yksiköihin. Siivous- ja ruokapalvelut tarjoavat lisäksi kohteissa työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja sekä mahdollisuuden oppisopimuskoulutukseen.

Riskiarvio

Siivous- ja ruokapalveluiden jatkuvana haasteena on saada ammattitaitoista henkilöstöä. Haaste on valtakunnallinen.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Hallinnon ja kehittämisen vastuualueen avaintavoitteet koskevat sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kaikkia vastuualueita, ja avaintavoitteiden toteuttaminen on myös vastuualueiden päälliköiden vastuulla.

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue- tason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.		
Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointi- palveluistaan sekä kulttuuristaan.	Varmistamme palvelujen saatavuuden ja ajantasaisen tiedon ja tarjonnan.	Laadukkaat digitaaliset asiointikanavat ja mahdollisuus käyntiasiointiin. Nostamme esille huipputarjontaamme.
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Nostamme esille houkuttelevia elämys- kokonaisuuksia sekä kulttuuri- ja liikunta-aktiviteetteja. Markkinoimme kouluja ja päiväkoteja asuntomessujen aikana.
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.		
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Tarkastelemme kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja.
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Organisoimme toimintaamme uudelleen tarvittaessa. Muutamme tehtävänkuvia tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.		
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Määrittelemme lasten arjen kehittämiskohteet lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.		
Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme hyvinvointisuunnitelman kolmea painopistettä koskevat toimenpiteet.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistamme asukkaita 2. Ylläpidetään ehkäisevää toimintaa 3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.		
Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Edistämme seuraavien viiden tavoitteen toteutumista: Korostamme koululaisten unen, levon ja liikunnan, sekä koululaisen hyvän ruokavalion ja ruokailun merkitystä. Vahvistamme ehkäisevää päihdetyötä ja puutumme kiusaamiseen ja ehkäisemme sitä sekä tavoitamme nuoren.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.		
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon.
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Pysymme kaupunginkansliakeskuksen vuosikellon määrittämässä aikataulussa.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon.
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.		
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Vastuualueet hyödyntävät monipuolisesti omia tiedotuskanaviaan kohderyhmän mukaan.
Mahdollistamme vuoropuhelua.	Noudatamme osallisuusohjelman tavoitteita.	Järjestämme neljä kyläiltia vuodessa yhteistyössä muiden keskusten kanssa. Teemme illoista raportit, joita hyödynnetään operatiivisessa ja poliittisessa toiminnassa.
Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.	Osallistumme muiden keskusten kanssa yhteisen mallin luomiseen.	Otamme mallin käyttöön sopivien toimintojen osalta.
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.		

<p>Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.</p>	<p>Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönotto</p>	<p>Laadimme selkeän ohjeistuksen yhdessä kaupungin viestinnän kanssa.</p>
<p>Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.</p>		
<p>Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.</p>	<p>Loviisan kaupunki osallistuu kulttuurin ja luovien alojen toimenpideohjelma-hankkeeseen 1.5.2022–31.8.2023 kestävän kehityksen edistämiseksi. (HVL 11.5.2022 § 67)</p>	<p>Osallistumme työpajasarjaan, joka sisältää päästövaikutuksiin keskittyvän työpajan ja kullekin luovalle alalle suunnatun työpajan. Alamme toteuttaa toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi.</p>

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.		
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Käytämme benchmarking-menetelmää henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi. Hyödynnämme myös seuraavia keinoja: Hyvän mielen työpaikka, Tyhy- aktivaattorit ja Auntie.	Toimeenpanemme kaupungin työkykyjohtamisen keinoja.
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.		
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.		
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Vähintään 80 prosenttia henkilöstökyselyjen vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.		

Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Päivitämme tehtävänkuvia vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä.
Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kehityskeskustelut käydään vuosittain.
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.		
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Operatiivinen taso ja johtotaso ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Hallinto ja kehittäminen

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	85 212	88 280	1 100
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-4 491 015	-4 823 275	-3 613 318
Toimintakate ulkoinen	-4 405 803	-4 734 995	-3 612 218
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-153 094	-153 094	-52 791
<i>Sisäiset erät, netto</i>	4 494 854	4 779 459	3 447 849
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	47 410	79 623	67 814

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Nettomenot, euroa/asukas, hallinto	19,0 ulk.	23,5 ulk.	20,8 ulk.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on antaa lapselle suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa kokonaisuutena, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Pedagogisina painopisteinä kaikissa päiväkodeissa ovat toiminnallinen oppiminen sekä lasten liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen. Erityisvarhaiskasvatus järjestetään osana lapsen normaalia varhaiskasvatusta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
- Edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- Ehkäistä syrjäytymistä
- Tukea huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Varhaiskasvatuksessa varataan palkkarahat lapsimäärään suhteutetulle lakisääteiselle henkilöstölle. Lakisääteisen henkilöstön määrä on vuonna 2023 aiempia vuosia suurempi, koska alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus on kasvanut. Valtakunnalliset ratkaisut ja osallistumista lisäävät toimet ovat tältä osin onnistuneet. Jonkin verran on ollut myös positiivista muuttoliikennettä.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 37. §:n mukaan 1.1.2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitetusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Loviisassa yksi kolmasosa päiväkotien kasvatushenkilöstöstä on varhaiskasvatuksen opettajia. Jotta Loviisan varhaiskasvatuksessa varmistetaan lakisääteinen henkilöstörakenne 2030 vuoden alusta alkaen, on tulevat rekrytoinnit suunniteltava tarkasti.

Varhaiskasvatuslain 36. § tuli voimaan 4.6.2021. Sen mukaan päiväkodin henkilöstön mitoituksesta ei ole sallittua poiketa mistään henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Kaikkiin yli kolmen lapsiryhmän kokoisiin päiväkoteihin on olemassa olevien resurssien puitteissa sijoitettu oma kiertävä lastenhoitaja helpottamaan lakisääteisen henkilöstömitoituksen noudattamista.

Valtion erityisavustuksien avulla panostetaan edelleen toiminnan kehittämiseen. Avustuksia käytetään muun muassa tuen järjestämiseen sekä vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen.

Käynnissä olevat hankkeet:

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–2023

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023
- Keskustan uusi päiväkot
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024

Riskiarvio

- Henkilöstörakenteen muutos tulee vaikuttamaan merkittävästi jo nyt haastavaan henkilöstötilanteeseen. Vaikuttaa siltä, että henkilöstön riittävyyden haasteet ovat jatkuvia ja pitkäaikaisia.
- Lapsimäärien kehitystä ei aina kyetä ennakoimaan tarkasti. Muuttuvat lapsimäärät aiheuttavat haasteita palvelujen järjestämisen kannalta.
- Varhaiskasvatuksessa tulee tulevaisuudessa olla mahdollisuus tarjota tukea yhä useammalle lapselle. Todennäköistä on, että esimerkiksi erityisopettajatehtävien määrää joudutaan lisäämään nykyisestä kahdesta tehtävästä.
- Päiväkotien väistötilojen tarve on kasvanut huomattavasti peruskorjausikään ehtineiden rakennusten ja äkillisten sisäilmahaasteiden myötä.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.		
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Lisäämme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen myönteistä näkyvyyttä.	Lisäämme suunnitelmallista viestintää.
	Palvelumme ovat riittävät ja laadukkaat.	Mitoituksemme on oikea joka suhteessa. Toiminnan suunnitelmallinen ja säännöllinen laadun arviointi ja raportointi lautakunnalle.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue- tason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.		
Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Jokapäiväiset perustoimet ovat erottamaton osa pedagogista toimintaa, jossa mahdollistuvat lapsen kohtaaminen, läsnäolo ja oppiminen.
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.		
Olemme tunnistaneeet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Olemme tunnistaneeet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Toteutamme hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti.
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.		
Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Palvelujärjestelmän rakenteet mahdollistavat varhaiskasvatukseen osallistumisen eivätkä aiheuta perheille taloudellisia menetyksiä.
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.		
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.		
Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus on vähintään 90 prosenttia.	Tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä.
Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaksikielisyys on elinvoimaista.		
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Kehitämme varhaiskasvatusta ja opetusta kahdella kielellä.	Teemme yhteistyötä alan parhaiden tutkijoiden kanssa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Varhaiskasvatus

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	788 791	548 800	678 050
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-5 793 294	-5 924 694	-6 100 223
Toimintakate ulkoinen	-5 004 503	-5 375 894	-5 422 173
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-957	-4 291	-4 291
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-1 963 869	-1 889 953	-2 193 254
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-359 977	-387 489	-477 744

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
0–6-vuotiaiden määrä	603	630	620
Varhaiskasvatuksen piirissä			
Lapsia	509	510	520
euroa/lapsi, netto	7 729 ulk.	7 911 ulk.	8 220 ulk.
Ryhmäperhepäivähoidossa			
Lapsia	14	12	12
euroa/lapsi, netto	7 837 ulk.	9 070 ulk.	9 162 ulk.
Yhteensä varhaiskasvatuksessa			
Tukea tarvitsevia lapsia	98	90	100
Vuorohoidossa olevia lapsia	35	40	32
Kotihoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	100	150	100
Kuntalisä, perheitä			
Yksityisen hoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	17	20	7
Kuntalisä, lapsia			
Avoin varhaiskasvatus			
Treffiksissä perheitä/vuosi	195	160	180

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Esi- ja perusopetus

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu esi- ja perusopetuksen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen. Tämän lisäksi koulutuspalvelut järjestävät perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä kerhotoimintaa. Tavoitteena on tarjota tasokkaita koulutuspalveluja lähellä kuntalaista. Tämä tapahtuu panostamalla hyvään johtajuuteen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan. Toiminta on oppilaskeskeistä ja rakentuu yhteiselle vuoropuhelulle.

Oppilaille mahdollistetaan myönteisiä oppimiskokemuksia, jotka kannustavat elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi oppilaita opetetaan arvioimaan ja pohtimaan asioita kriittisesti sekä uudistamaan ajattelu- ja toimintatapojaan. Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan mielipiteitään sekä osallistumaan päätöksentekoon.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti muun muassa luomalla ja ylläpitämällä yhteistyöverkostoja sekä kehittämällä opettajien ja oppilaiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä. Lisäksi opetuksessa kannustetaan yrittelijäisyteen.

Oppilaat saavat tarpeellisen tuen oppimiseen ja kasvuun. Tämä tarkoittaa myös nopeaa ja järjestelmällistä epäkohtiin puuttumista. Koulu tekee yhteistyötä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Lukiokoulutus

Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet. Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyötä kehitetään. Vastuualueen tavoitteena on tasokkaan lukiokoulutuksen turvaaminen Loviisassa molemmille kieliryhmille. Lukioiden näkyvyyttä ja vetovoimaisuutta parannetaan. Toimintaa kehitetään aktiivisesti muun muassa yhteistyöverkostojen kautta sekä kehittämällä opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Lähiympäristöä ja ympäröivää yhteiskuntaa hyödynnetään monipuolisesti.
- Oppilaiden ja opiskelijoiden TVT-taitoja vahvistetaan tarkennettujen oppimispolkujen myötä.
- Lapsen ja nuoren kasvua, oppimista ja hyvinvointia tuetaan varhaisen puuttumisen ja riittävien yksilöllisten tukitoimien avulla.
- Arviointia kehitetään.
- Opetus on kielitietoista.
- Oppilaan ja opiskelijan hyvinvointia tuetaan yhteistyössä liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden sekä hyvinvointialueen kanssa.
- Toiminta perustuu Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin arvoihin ja periaatteisiin.
- Perusopetuksen nivelvaiheen koulutusmahdollisuuksia (tutkintoon valmentava koulutus) tarjotaan yhteistyössä lähialueen kuntien ja koulutuksen järjestäjien kanssa.
- Koulutuksen vastuualueen esimiestyöhön panostetaan.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Opiskeluhoitopalvelut siirtyvät hyvinvointialueille.

Esi- ja perusopetus

- Oppilaiden hyvinvointiin ja oppimisen tukeen panostetaan.
- Suomen malli -hankkeen mukaisesti tuetaan lasten ja nuorten tasapuolista mahdollisuutta harrastaa mielekkäällä tavalla äidinkielestä tai asuinpaikasta riippumatta. Lapsille ja nuorille suunnatun kyselyn pohjalta toteutetaan monipuolista kerhotoimintaa kaikissa kaupungin kouluissa hyödyntämällä paikallista osaamista – seuroja, yhdistyksiä sekä yksityisiä toimijoita. Pyritään tavoittamaan erityisesti yläkoululaisia.
- Kansainvälisyystyö jatkuu.
- Digipolut jalkautetaan.
- Oikeus oppia -toimintamalli jalkautetaan.
- Aktiivisia hankkeita vuonna 2023 on yhteensä toistakymmentä.
- Kehitämme uusia malleja kahdella kielellä tapahtuvaan opetukseen yhteistyössä maan johtavien alan tutkijoiden kanssa valtuuston 21.9.2022 yksimielisesti hyväksymän aloitevastauksen mukaisesti.

Kielitietoisuuden opetuksen työtapoja vakiinnutetaan. Erilaisia lukustrategioita otetaan laajemmin käyttöön kaikilla kouluasteilla yhdessä kirjastopalvelujen kanssa. Mukaan otetaan sekä kolmas sektori että paikalliset mediat.

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksessa jatketaan liikuntapainotteista toimintaa, lisätään yhteistyötä yritysten sekä kolmannen sektorin kanssa ja kannustetaan yritteliäisyyteen.
- Lukioiden kilpailukykyä turvataan kehittämällä laadukasta opetusta sekä suomen- että ruotsinkielisenä palveluna.
- Mahdollistetaan monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön avulla hyvät jatko-opintomahdollisuudet.
- Lukiolaisten hyvinvointiin ja opiskelun tukeen panostetaan.
- Lukioiden yhteistyö lähilukioiden kanssa jatkuu.

Oppivelvollisuuslain myötä oppivelvollinen nuori ei missään vaiheessa saa pudota tukiverkon ulkopuolelle. Oppivelvollisuuden laajeneminen lisää opinto-ohjauksen tarvetta niin perusopetuksessa kuin lukiokoulutuksessa. Tähän on varauduttava riittävällä resursoinnilla.

Riskiarvio

- Oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvia kustannuksia on edelleen hankala arvioida. Myös ohjaus- ja valvontavastuusta aiheutuvan työmäärän arviointi ja siten myös resursointi on haasteellista.
- Julkisen liikenteen riittämättömyys vaikuttaa oppivelvollisen koulutukseen hakeutumiseen ja koulutukseen sitoutumiseen.
- Koronaviruspandemian seuraukset lisäävät oppilaiden ja henkilöstön kuormittumista. Lisäksi mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet ja nuorten syrjäytymisriski on kohonnut.
- Tarve koulunkäynnin tukipalveluihin on lisääntymässä.
- On vaikea ennakoita, miten hyvinvointialue tulevaisuudessa vaikuttaa opiskeluhoitopalveluihin ja vammaispalveluihin.
- Erityistä ja vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on lisääntynyt muuttoliikenteen myötä.

- Myös koulutuksen vastuualueen esimiesten (koulutuspäällikkö ja rehtorit) työtaakka ja kuormitus ovat lisääntyneet huomattavasti.
- Oppimateriaalien muuttuminen maksuttomaksi aiheuttaa edelleen lisäkustannuksia lukiokoulutuksessa.
- Lukion opiskelijamäärä on vaikeasti ennakoitavissa. Tällä on vaikutusta opetusryhmien määrään ja tuntikehystarpeeseen.
- Hyvinvointialueen palvelutarjonnan saavutettavuus on epäselvä.
- Maailman taloustilanne voi vaikuttaa merkittävästi palvelujen kustannuksiin.
- Liikuntahallin kunto luo haasteita opetukselle sekä terveystaitaa niin oppilaille ja opiskelijoille kuin opetushenkilökunnallekin.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.		
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Lisäämme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen myönteistä näkyvyyttä.	Lisäämme suunnitelmallista viestintää.
	Palvelumme ovat riittävät ja laadukkaat.	Mitoituksemme on oikea joka suhteessa.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue- tason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.		
Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Panostamme helppokulkuiseen, viihtyisään ja turvalliseen ympäristöön sekä esteettömään tiedonsaantiin.
Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaskuntatoiminta on aktiivista ja hyödynnämme lapsiparlamentti-toimintaa.
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.		
Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Toteutamme hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti.
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.		
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.
	Vaalimme ja kehitämme myös pieniä kouluja eri puolilla kaupunkia.	Kehitämme kaikkia kouluja.
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.		
Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus on vähintään 90 prosenttia.	Tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä.
Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaksikielisyys on elinvoimaista.		
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Kehitämme varhaiskasvatusta ja opetusta kahdella kielellä.	Teemme yhteistyötä alan parhaiden tutkijoiden kanssa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	2 290 721	1 821 353	2 158 605
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-15 649 986	-16 764 464	-17 483 301
Toimintakate ulkoinen	-13 359 265	-14 943 111	-15 324 696
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-4 921	-16 423	-13 333
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-7 441 719	-7 719 624	-8 189 796
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-965 327	-1 136 908	-1 334 377

Peruskoulujen yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Määrä			
Kouluja	13	13	12
Esikoulu integroitu/oppilaita	3/14	3/5	3/7
Esikouluryhmät/oppilaita	9/114	8/113	9/119
Perusopetuksen ryhmiä/oppilaita	105/1 452	101/1 339	101/1420
Erityisen tuen piiriin siirrettyjä, %	13,5%	14%	13,7%
Talous			
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	4 866 ulk.	6 480 ulk	5 929 ulk.
Esikoulun kuljetuskustannukset / oppilas, netto, euroa	799	1 263	815
Perusopetuksen kustannukset / oppilas, netto, euroa	7 972 ulk.	9 296 ulk.	9 222 ulk.
Perusopetuksen kuljetuskustannukset /oppilas, netto, euroa	835	1 019	1 080

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Opiskelijoita	172	210	183
Opetustunteja	420	418	450
Netto, euroa/opiskelija	7 311 ulk.	6 746 ulk.	9 312 ext.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Loviisan kaksikielinen kansalaisopisto tarjoaa vapaasta sivistystyöstä sekä taiteen perusopetuksesta säädettyjen lakien mukaista opetusta kolmessa kunnassa: Loviisassa, Lapinjärvellä ja Pyhtäällä. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjonta suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Opisto tarjoaa monipuoliset opiskelumahdollisuudet Loviisan, Lapinjärven ja Pyhtään alueilla molemmilla kielillä. Tuntiresurssia on supistettu, minkä vuoksi oppituntien suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota tasa-arvon ja tasapuolisuuden toteutumiseen. Vapaassa sivistystyössä opiskelu lisää hyvinvointia ja elämänhallintaa. Opetustarjonnassa pyritään tavoittamaan erityisesti ne ryhmät, jotka ovat syrjäytymisvaarassa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Loviisan kansalaisopiston opiskelijamäärät pienentyivät merkittävästi vuosina 2020–2021 koronavirusepidemiasta johtuneiden sulkutilojen vuoksi. Osa ihmisistä ei ole uskaltanut palata ryhmäopetukseen. Vuoden 2023 haaste on saada asiakasmäärät epidemiaa edeltäneelle tasolle ja asukasluvun noustessa myös sen yli. Mikäli ukrainalaisten pakolaisten määrä pysyy korkeana ja lisääntyy, kansalaisopiston rooli suomen kielen koulutuksen toteuttajana on vuonna 2023 merkittävä.

Digidags 3 – Aika digittää 3 -hankkeen kautta opisto opettaa työttömille perustaitoja. KOSKI-tietokanta otetaan käyttöön 2023, mikä mahdollistaa kansalaisopiston kurssien hyödyntämisen tutkinnoissa.

Riskiario

Yleisten elinkustannusten ja energian hinnannousu vaikeuttaa erityisesti pienituloisten elämää. Riskinä on, ettei ihmisillä ole mahdollisuutta lainkaan osallistua kansalaisopiston kursseille. Tästä seuraa myös rahoituksen väheneminen kansalaisopiston osalta.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.		
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Toteutetaan asuntomessuihin liittyviä kursseja ja tapahtumia.	Suunnittelemme opetusta ja toimintaa yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.		
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Varmistetaan, että kaikkein pienituloisimmilla kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille.	Haemme projektirahoituksia ja kurssialennukset suunnataan heikoimmassa asemassa oleville.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaksikielisyys on elinvoimaista.		
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Loviisan kansalaisopisto järjestää henkilöstölle kielikursseja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Vapaa sivistystyö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	189 633	180 000	182 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-769 382	-874 360	-895 430
Toimintakate ulkoinen	-579 749	-694 360	-713 430
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-119 562	-123 086	-133 200
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-44 943	-48 537	-69 438

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Opiskelijoita	3 335	3 800	4 700
Opetustunteja	7 688	10 700	11 000
Nettokustannukset, euroa/opiskelija	174 ulk.	183 ulk.	152 ulk.
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	75 ulk.	65 ulk.	65 ulk.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Hyvinvoinnin palvelut

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on luoda edellytyksiä hyvinvointipalveluille liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoiminnan sekä museo- ja kirjastopalvelujen alalla, tukea, vahvistaa, järjestää ja kehittää hyvinvointipalveluita sekä raportoida niistä ja seurata niitä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vuoden alusta hyvinvointilautakunnasta tulee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.

Museota kehitetään ammattimaiseen suuntaan, jotta Loviisan kaupungin museo hyväksyttäisiin valtionosuuden piiriin. Valtionosuuden piiriin hyväksyminen edellyttää, että museo täyttää museolain 5. §:ssä säädetyt edellytykset. Tämän vuoksi museolle perustetaan museoamanuenssin tehtävä täyttämään museolain edellyttämät minimivaatimukset henkilökunnan määrästä ja koulutustasosta.

Valtionosuuksia maksetaan museoille suhteessa henkilötövuosiin. Tämä tarkoittaa, että vuosittainen valtionosuus olisi vuonna 2021 ollut 87 895,37 euroa, jos Loviisan kaupungin museolla olisi ollut kolme työntekijää. Vain noin 40 prosenttia valtionosuudesta meni amanuenssin palkkakuluihin.

Museo vastaa sekä omista museokokoelmistaan että Loviisan kaupungin taidekokoelmista, jotka ovat esillä kaupungin tiloissa. Kokoelmia pitää säännöllisesti konservoida ja huoltaa, jotta ne säilyvät.

Raatihuoneen taideteokset ovat kuluneet ja saaneet vaurioita. Varsinkin raatihuoneen arvokkaat Sigrid af Forsellesin tekemät kipsiveistokset ovat konservoinnin tarpeessa pikaisesti.

Kirjaston tapahtumatuotantoa kehitetään lähikirjastojen osalta, ja kirjaston näyttelytoimintaa laajennetaan myös Pernajan kirjastoon. Samalla kirjaston sosiaalisen median profiilia painotetaan ja kehitetään.

Kaupungin kulttuuri-imagoa ylläpidetään ja kehitetään järjestämällä monipuolisia ja laadukkaita kulttuuritapahtumia. Kulttuuripalvelut panostavat eri sidosryhmien kanssa toimintasuunnitelman ja osallisuusohjelman mukaisesti kulttuurikasvatustyöhön, kulttuuriseen nuorisotyöhön ja senioriyhteistyöhön. Loviisan kaupungin uusi taideohjelma hyväksytään ja kaupunki toimii ohjelman mukaisesti taidehankinnoissaan. Kaupunki tukee kolmannen sektorin toimijoita taloudellisesti ja kulttuuritapahtumien järjestelyissä.

Kulttuuripalveluja kehitetään perintövarojen ja laaditun toimintasuunnitelman pohjalta. Kulttuuripalveluiden kehittämiseen tarkoitettu perintö käytetään seuraaviin kokonaisuuksiin:

- a) nuorten hyväksi nuorisovaltuuston ja Ohjaamon ehdotuksien pohjalta
- b) osallistavan budjetoinnin toimintamallia hyödyntäen Loviisan kylien hyväksi
- c) avoimen ideakilpailun tuotosten perusteella kestävään ja pitkäaikaiseen toimintaan ja/tai tuotokseen.

Jäljelle jäävä perintöraha käytetään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöhemmin tekemän päätöksen mukaisesti.

Kulttuurimatkailua kehitetään suunnitelmallisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut huomioi Loviisan asuntomessut toiminnassaan.

Loviisan Ohjaamon toimintamallia kehitetään jatkuvasti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Etsivä nuorisotyö ylläpitää Loviisan ohjaamotoimintaa. Koronan vaikutus nuoriin on huomattavissa toiminnassa ja nuorten voinnin heikentymisessä.

Nuorisopalvelut on hakenut uutta hankerahoitusta koulunuorisotyön jatkoksi. Uuden hankkeen rahoituksen omavastuu on 10 prosenttia. Tämän ennalta ehkäisevän hankkeen avulla koulunuorisotyöntekijä työskentelee neljässä eri koulussa sekä nuorisotilassa. Nuorisotyön muut painopisteet vuonna 2023 ovat liikkuva nuorisotyö, tilatoiminta ja kerhotoiminta. Tarkoitus on saada nuorten toivoma mopotoiminta käyntiin Loviisassa. Sateenkaaritoiminta on nuorisotyön uusi aluevaltaus.

Erytisnuorisotyötä jatketaan ja kehitetään yksilö- ja pienryhmäpainotteisesti. Laadukkaan työn edellytyksenä on riittävät työvoima- ja työvälineresurssit.

Liikuntapoliittinen ohjelma päivitetään ja liikuntapalveluita kehitetään ohjelman mukaisesti. Liikuntapalvelut järjestävät ohjattua toimintaa kaikissa kaupungin kyläkeskuksissa. Työikäisten liikuntaneuvontaa jatketaan, ja uutena kohderyhmänä toimintaa kehitetään raskaana oleville ja synnyttäneille yhteistyössä neuvolan ja fysioterapian kanssa.

Hyvinvointipalvelut koordinoi Loviisan poikkihallinnollista HYTE-työtä ja järjestetään hyvinvointiluentoja yhteistyössä Loviisan Järjestöt ry:n kanssa. Myös ikääntyneiden yksinäisyys on lisääntynyt ja toimintakyky laskenut.

Loviisan kaupungilla ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on yhteisiä asukkaita ja paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Lisäksi perusturvakeskuksesta jää kuntaan asukkaiden hyvinvointiin ja osallistamiseen liittyviä tehtäviä. Tämän takia ehdotamme, että muodostetaan hyvinvointikoordinaattorin tehtävä, johon kuului muun muassa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja yhteistyö hyvinvointialueen ja kaupungin eri toimintojen välillä.

Loviisan kaupunki vaalii Mikael Agricolan elämäntyötä ja muistoa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Hankkeet

- Loviisan malli – hauskaa harrastaa (koulutuksen hanke yhteistyössä vapaa-aikatoiminnon kanssa)
- Nuorisotyö kouluissa -hanke
- Liikkuva Loviisa (liikkuva työelämä)
- Lasten- ja nuorten paikallinen harrastustoiminta Loviisassa
- Loviisan etsivä nuorisotyö
- Liikkuva koulu
- Kirjastopolku peruskouluille – Työkaluja lukutaidon tukemiseen
 - Loviisan kaupunginkirjasto kehittää lukutaitotyötä yhdessä peruskoulujen kanssa. Tarkoituksena on tuottaa omatoiminen kirjastopolku, jonka avulla kaikki perusopetuksen luokat saisivat käyttöönsä opetussuunnitelmaan linkittyvän työkalun.
- Kulttuuri kylässä, Porvoon kaupungin hallinnoima yhteinen uusimaalainen hanke

Riskiarvio

Kulttuuri- ja vapaa-aikalpalveluiden mahdolliset lisävastuut kaupungin perusturvakeskuksen siirtyessä uuteen hyvinvointialueeseen. Yhdyspintatyö Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Miten järjestetään kaupungille jäävä hyvinvointityö, joka on vanhassa organisaatiossa ollut perusturvakeskuksen vastuulla? Nykyresursseilla on haastavaa vastata hyvinvointialueen ja kuntalain mukaisiin velvoitteisiin.

Budjetoimattomiin hankkeisiin osallistuminen lisää kustannuksia, vaikka nettovaikutus olisi ulkopuolisen rahoituksen takia pienempi.

Kaupunki jättää hyödyntämättä yli 87 000 euron edestä valtionosuuksia, koska museotoiminnan resursseja ei ole mitoitettu vastaamaan ammatillisesti hoidetun museon nykypäiväistä toimintaa. Tämä saataisiin korjattua perustamalla Loviisan kaupungin museoon museoamanuenssin tehtävä.

Kirjaston väistötilat, joiden vuokrasopimus on voimassa syyskuuhun 2025, ovat hyllymetrimäärältään liian ahtaat kaupungin väkiluku huomioiden. Kokoelmat ovat kasvaneet tasaisesti väistötiloihin muuton jälkeen, eikä hyllytilan määrä enää mahdollista laadukasta kokoelmatyötä.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta / kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.		
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Historiallinen Loviisa hurmaa elämyksillään ja kulttuuritarjonnallaan.	Museo tuottaa kiinnostavia näyttelyitä ja ylläpitää arvokkaita kohteita hyödyntäen museoamanuenssin ammattitaitoa.

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.		
Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Toteutamme päivitettyä liikuntapoliittista ohjelmaa sekä kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.		
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Otamme sähköisen lomakemahdollisuuden käyttöön kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Hyvinvoinnin palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	319 831	262 740	282 645
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-2 150 999	-2 402 270	-2 671 498
Toimintakate ulkoinen	-1 831 168	-2 139 530	-2 388 853
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-2 255	-2 255	-2 255
<i>Sisäiset erät, netto</i>	-1 634 920	-1 776 456	-1 901 718
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	-33 278	-45 864	-85 204

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), vapaa-aika

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Myönnetyt avustukset/asukas			
Liikuntatoiminta	3,0	3,0	3,3
Nuorisotoiminta	1,8	1,7	1,9
Nuorisotilojen aukiolo			
Iltoja/viikko	5	5	6
Nuoria/nuorisotila/päivä			
Forum	30	50	50
Nuoria/nuorisotila/viikko			
Muut nuorisotilat	20	40	40
Ohjaamo			
Tapahtumat	11	6	5
Osallistujat	300	752	300
Liikuntahallien käyttöaste			
Liikuntahalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	38	40	40
Yhdistyksiä	6	8	8
Ryhmiä	32	23	23
Agricolahalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	30	45	45
Yhdistyksiä	9	15	12
Ryhmiä	26	35	35
Jäähalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	34	37	37
Yhdistyksiä	8	9	9
Ryhmiä	23	20	20
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä			
Nuorisokerhoja (mukaan lukien koulunuorisotyö)	8	14	9
Leirejä	5	6	7
Etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon ryhmät	6	7	5
Liikuntakerhoja, lapset ja nuoret	3	3	3
Tapahtumia	37		
- nuorisotoiminta (sis. koulunuorisotyö)		20	35
- etsivät ja Ohjaamo		10	23
- liikunta		15	15
Aikuisryhmiä	17	17	17
Liikuntaneuvonta	19	30	30
Tuettuja nuorisokerhoja	3	3	3
Loviisan malli –hauskaa harrastaa (Suomi malli)	-	28	30

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), kirjasto ja kulttuuri

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	8,6 ulk.	9,9 ulk	13,9 ulk.
Erikoisnäyttelyjä Komendantintalossa	Uusia tunnuslukuja	2	2
Erytystapahtumia Komendantintalossa		7	7
Tapahtumia pajamuseossa		15	15
Museon muita tapahtumia		5	5
Digitalisoituja esineitä		500	500
Museokävijöitä			
Komendantintalo	4154	4 500	4 500
Ruotsinpyhtään ruukin pajamuseo	16 000	15 000	15 000
Viirilä	169	150	150
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta	23,4 ulk	28,5 ulk	32,8 ulk.
Kulttuuritapahtumia	50	55	60
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	49,0 ulk	51,9 ulk.	52,4 ulk.
Kirjastojen kokonaislainaus	120 323	110 000	120 000
Lainausta/asukas	8,2	7,4	8,1
Kävijämäärä kirjaistoissa	Uusi tunnusluku	90 000	85 000
Tapahtumia kirjaistoissa		250	200
Kirjastoyksiköitä			
kirjastoja	4	4	4
kirjastoautot	1	1	1
lukunurkkaukset	4	4	4

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Vastuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Toiminnan periaatteet

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimintakykyä, elinvoimaa, viihtyisyyttä ja turvallisuutta

- ohjaamalla ja valvomalla rakentamista ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä sekä perehtymällä ja ryhtymällä ilmastonmuutoksen torjumiseen vaadittaviin toimenpiteisiin
- kehittämällä kaupungin rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajantasaisia, teknisesti ja juridisesti luotettavia lakisääteisiä kaavoja, kartastoja ja rekisterejä sekä muita tarvittavia tietokantoja
- rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla tiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista
- huolehtimalla metsistä
- tukemalla elinkeinoelämää ja kaupungin elinvoiman kehittymistä
- edistämällä matkailua
- maaseututoimen avulla
- työllisyyspalveluilla.

Loviisan kaupunki huolehtii myös Lapinjärven kunnan rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallinto-, talous- ja toimistopalvelut
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- kaupunkisuunnittelu
- infrastruktuuri (sisältäen maaseututoimen ja hulevesitaseyksikön)
- tilapalvelu
- projektinjohto
- elinkeino- ja työllistämispalvelut ja kehittäminen.

Toiminnan painopisteenä on

- edistää elinkeinoelämää, yrittäjyyttä ja asukasmäärän kasvua tehokkaalla maankäytön suunnittelulla, kaavoituksella ja tonttitarjonnalla
- edistää kaupungin elinvoimaa yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnatuilla elinkeinopoliittisilla toimilla ja kehittämistoimilla
- laatia elinvoimaohjelma
- ottaa vaikutusten arviointi laajemmin käyttöön
- turvata lakisääteiset palvelut ja ylläpitää palvelutasoa
- sähköisten palveluiden kehittäminen
- elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toiminnan ja palveluiden viestinnän ja tiedottamisen parantaminen
- palautekanavien luominen
- työllisyyspalveluiden tehostaminen ja muutoksiin vastaaminen

- toteuttaa ilmastonmuutoksen torjumiseen ja siihen sopeutumiseen vaadittavia toimenpiteitä
- hyödyntää asuntomessujen tuomaa huomiota yritys- ja asuintonttimarkkinoinnissa sekä investoinnissa
- toimivat ja terveet hyväkuntoiset rakennukset
- huomioida asukkaat ja käyttäjät sekä kuunnella heitä uusia alueita ja rakennuksia suunniteltaessa
- ennustettava ja tasapainoinen talous
- henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen ja tehtävien sisältöjen arviointi
- elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta käsittelee kahdesti vuodessa vastuualueen (lautakuntataso) avaintavoitteiden toteutumista.

Riskien arviointi

- Kansanvälisen tilanteen epävarmuusvaikutukset.
- Yhä kiristynyt kilpailu osaavasta henkilöstöstä. Vaihtuvuus ja rekrytointivaikeudet vaikeuttavat toimintaa, vaarantavat palvelutason, vaikeuttavat kehityssuunnitelmien toteuttamista ja aiheuttavat kuormitusta olemassa olevalle henkilökunnalle.
- Rakennuskustannusten merkittävä nousu aiheuttaa kustannuspaineita meneillään oleviin rakennusprojekteihin ja voi joutua siirtämään tila- ja infrastruktuuri-investointeja. Tämä kasvattaa korjausvelkaa.
- Infrarakentamisen ja sähkön kustannusten nousu vaikuttavat keskuksen talouteen.
- On huolehdittava, että keskuksen lakisääteiset palvelut pystytään tuottamaan.
- Keskuksen suurimmat taloudelliset riskit liittyvät yhä sisäilmaongelmiin. Suuren koulun tai muun rakennuksen sisäilmaongelmilla voi olla suuria taloudellisia seurauksia. Vastaava ongelma aiheuttaa myös pienessä rakennuksessa melko suuria kustannuksia.
- On huolehdittava katuverkon ja erityisesti jalankulku- ja pyöräteiden kunnosta, jotta vältytään korvausvaatimuksilta.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä ylläpitää Loviisan kaupungin korkeita työmarkkinatukimaksuja.
- Uuden te-palvelu uudistuksen valmistelun viivästyminen vaikeuttaa työllisyyspalveluiden kehittämistä ja tulevaisuuteen varautumista.
- Loviisan leirintäalueen suosion kasvu on nostanut esiin alueen kapasiteettiongelmat. Paikkojen ja palveluiden riittämättömyys voi heikentää asiakastytyvyyttä ja mielikuvaa Loviisan leirintäalueesta. Erityistä kuormaa leirintäalueelle on odotettavissa asuntomessujen aikana.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2115 Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023	TALOUS- SUUNNITELMA 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025
Myyntituotot	2 688 859	903 900	871 400	870 000	870 000
Maksutuotot	805 541	664 400	654 600	652 600	652 600
Tuet ja avustukset	290 192	419 000	330 000	310 000	310 000
Vuokratuotot	1 129 276	970 300	4 176 200	4 116 200	4 116 200
Muut toimintatuotot	149 998	380 985	343 200	223 200	223 200
Toimintatuotot	5 063 866	3 338 585	6 375 400	6 172 000	6 172 000
Valmistus omaan käyttöön	208 137	110 000	120 000	90 000	90 000
Henkilöstökulut	-5 297 783	-4 810 686	-5 089 177	-5 167 331	-5 355 030
Palveluiden ostot	-8 635 356	-8 229 576	-6 131 020	-6 112 360	-6 112 360
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 903 475	-2 594 510	-3 044 110	-3 041 668	-3 060 568
Avustukset	-2 267 559	-1 548 000	-1 803 400	-1 803 400	-1 803 400
Muut toimintakulut	-649 109	-393 519	-444 980	-442 850	-451 850
Toimintakulut	-19 753 282	-17 576 291	-16 512 689	-16 567 609	-16 783 208
Toimintakate, ulkoinen	-14 481 279	-14 127 706	-10 017 289	-10 305 609	-10 521 208
Poistot ja arvonalentumiset	-5 532 588	-5 567 365	-5 978 852	-6 054 423	-6 054 422
Sisäiset erät	11 460 682	11 848 301	9 214 151		
Laskennalliset erät	-706 944	-698 208	-1 017 836		

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2023 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.			
Uudistamme ja nopeutamme teollisuustonttien luovuttamiseen liittyvää prosessia.	Luomme uuden prosessin nykyisen luovuttamisprosessin tilalle.	Kehitämme nykyisestä prosessista joustavamman erityisesti päätöksenteon suhteen. Varaamme henkilöresurssin tavoitteen toteuttamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, elinvoimankehittäjä
Lisäämme T-merkinnällä olevaa teollisuustonttitarjontaa.	Kaavoitamme uusia T-merkinnällä olevia teollisuustontteja.	Selvitämme alueet, jonne T-merkinnällä olevia teollisuustontteja voidaan kaavoittaa ja varaamme kaavoitukselle riittävät resurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	
Kapupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Negatiivinen palaute keskuksen toiminnasta vähenee. Palvelumielikuva paranee.	Lisäämme tiedottamista ja viestintää.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskus
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.			
Aktivoimme ja kehitämme tonttimyyntiä.	Kehitämme tonttien myyntiin käytettävää verkkopalvelua ja tonttien myyntiprosessia.	Varaamme riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi (viestintä + markkinointi + myynti).	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, maankäyttöinsinööri

Lisäämme yleiskaavataso maankäytön suunnittelua.	Käynnistämme systemaattisen yleiskaavatasoisen suunnittelutyön.	Varaamme kaavoitukseen henkilöresurssin tavoitteen toteuttamiseksi. Osoitamme työntekijän yleiskaavatyöhön.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, maankäyttöinsinööri
Aloitamme asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön ja asemakaavojen ajantasaistamisen.	Käynnistämme systemaattisen asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön.	Käymme systemaattisesti läpi voimassa olevat asemakaavat ja arvioimme kaavojen ajantasaisuutta. Varaamme kaavoitukseen riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	Kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö
Parannamme Loviisan ja palveluiden saatavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.			
Parannamme Loviisan ja palveluiden saavutettavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.	Käynnistämme Atomtien suunnittelun.	Edistämme hanketta yhdessä ELY-keskuksen ja paikallisten toimijoiden kanssa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuri-päällikkö
	Pyöräily- ja kävelyedistämishjelman toimenpiteet	Toteutamme ohjelmaa.	
Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.			
Tehostamme työllisyyspalveluita	Työllisyyspalvelut vastaavat paremmin työvoimantarvetta ja koulutusmahdollisuuksia.	Lisäämme oppisopimus-koulutusta ja laajennamme työllisyys-palveluiden osaamista.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, työllisyys-koordinaattori
Toteutamme elinvoimaohjelmaa.	Veto- ja pitovoiman paraneminen	Määritämme ja toteutamme veto- ja pitovoiman vahvistamiseen liittyvät toimenpiteet.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä
Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Yhteistyön vaikuttavuuden kasvaminen	Raportointi ja sen seuranta, tiheät yhteistyötapaamiset, toiminnan painopiste-alueiden määrittely	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta

Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Toteutamme elinvoimaohjelmaa. Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Veto- ja pitovoiman paraneminen, matkailukiinnostuksen kasvu	Määritämme ja toteutamme veto- ja pitovoiman vahvistamiseen liittyvien toimenpiteet. Seuraamme Cursor-sopimuksen mukaista raportointia ja määrittelemme painopistealueet.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä
Tuemme kaupungin kehitystä kaavoituksen kautta.	Huolehdimme riittävästä tonttivarannosta ja asemakaavojen ajantasaisuudesta.	Sallivimmat kaavat	Kaupunki-suunnitteluosaston johtaja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Matkailukiinnostuksen kasvu ja muuttovirran lisääminen	Hyödynnämme asuntomessuja tontti- ja matkailumarkkinoinnissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä, maankäyttöinsinööri
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme on mahdollisimman suunnitelmallista ja ennakoivaa. Seuraamme taloutta entistä tarkemmin ja huomioimme kustannustehokkuuden kaikessa toiminnassamme joka tasolla.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutulauslautakunta, rakennus- ja ympäristö-lautakunta, kaikki keskuksen vastuualueet
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Tehostamme sähköisiä palveluita, muun muassa rakennuslupaprosesseja.	Uudistamme rakennusjärjestyksen. Kehitämme sähköistä rakennuslupapalvelua asiakkaille helppokäyttöisemmäksi. Luovumme paperisista rakennuslupahakemuksista ja -päätöksistä.	Rakennus- ja ympäristö-lautakunta, ympäristöpäällikkö

	Tehokkaammat työkäytännöt	Otamme käyttöön sähköiset työkalut.	Koko keskus
	Parannamme asiakaspalvelua.	Uudistamme esimerkiksi rakennusvalvonnan verkkosivuja niin, että ne palvelevat asiakkaita paremmin ja kattavammin. Päivitämme verkkosivujamme jatkuvasti. Käytämme myös jatkossa puhelinaikoja. Tiedotamme ajankohtaisista asioista entistä paremmin.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Toteutamme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	Keskuksesta osallistuu edustaja Lapsiystävällinen kunta -työryhmään. Tutustumme toimintasuunnitelmiin ja toteutamme niitä osaltamme mahdollisuuksien mukaan.	Koko keskus
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.			
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme	Jatkamme rakennetun ympäristön valvonnan tehostamista.	Rakennus- ja ympäristölautakunta suorittaa katselmuskierroksen. Katselmuskierroksen lisäksi ympäristövalvoja suorittaa rakennetun ympäristön valvontaa	Johtava rakennustarkastaja

kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.		koko kaupungin alueella.	
	Edistämme luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukevia hankkeita.	Ympäristönsuojeluyksikkö osallistuu mahdollisiin luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukeviin hankkeisiin (esimerkiksi METSO- tai Helmi-ohjelmien kautta toteutettaviin hankkeisiin) yhdessä keskuksen muiden yksiköiden sekä ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Jatkamme kaikille avoimien luontoretkien järjestämistä.	Ympäristöpäällikkö
	Suoritamme lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisen toiminnan suunnitelmallista valvontaa.	Valvomme lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisia toimijoita ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.	Ympäristöpäällikkö
	Tehostamme jätevesivalvontaa.	Valvomme taajama-, pohjavesi- ja ranta-alueilla sijaitsevien kiinteistöjen jätevesien käsittelyä ja johtamista järjestelmällisemmin, kun toiminta-aluepäätökset ovat lainvoimaisia.	Ympäristöpäällikkö
	Säilytämme luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristöä.	Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristöä ja huomioimme ilmastovaikutusten arvioinnin kaavoituksessa.	Kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, kaavoittaja
	Otamme käyttöön RAMS-luokituksen.	Määrittelemme alueet RAMS-luokituksen mukaisesti yhteistyössä ympäristönsuojeluyksikön kanssa.	Infrastruktuuri-päällikkö, maaseutupäällikkö, kaupunginpuutarhuri

Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	Vähennämme korjaustarpeessa olevien rakennusten määrää.	Peruskorjaamme tai korvaamme uudella ainakin yhden rakennuksen.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, tilapäällikkö
--	---	---	---

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Ylläpidämme jatkuvasti ammattitaitoa.	Henkilökunta osallistuu säännöllisesti muun muassa lainsäädäntö-muutoksia koskevaan ajankohtais-koulutukseen.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, päälliköt, henkilökunta
	Yhteistyö hakijoiden ja päättäjien kanssa ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sisällä	Avoin, osallistava ja rakentava yhteistyö päätöksenteko-prosessissa	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, rakennus- ja ympäristö-lautakunta, maaseutulautakunta, keskuksen henkilökunta
		Jatkamme ennakoivaa yhteistyötä ympäristön-suojelun lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisten toimijoiden kanssa sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden osastojen kanssa.	Ympäristöpäällikkö
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Lautakuntien vuosikello on käytössä ja yhdistetty valtuuston vuosikelloon.	Laadimme keskuksen lautakunnille yhteisen vuosikellon (esim. talousarviota ja sen raameja, tilinpäätöstä, kaavoituskatsausta ja rakennusohjelmaa varten).	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja

Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Tiedotamme hakemuksista, päätöksistä ja hankkeista.	Huolehdimme siitä, että tarpeellista ja ajankohtaista tietoa jaetaan eri tiedotuskanavissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen koko henkilökunta
Mahdollistamme vuoropuhelua.	Mahdollistamme vuoropuhelua.	Kaavoitukseen liittyvät yleisötilaisuudet, hankintoihin liittyvät markkinavuoropuhelut, sähköiset palautepalvelut	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt
Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.	Otamme käyttöön luodun osallistavan budjetoinnin mallin.	Kokeilemme luodun mallin mukaista osallistavaa budjetointia.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kehitämme keskuksen tiedottamista.	Viestintäsihteeri laatii tiedottamissuunnitelman ja toteutamme sitä.	Koko keskus
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Käytämme vaikutusten arviointia päätöksenteon yhteydessä.	Käytämme vaikutusten arviointia olennaisissa päätöksissä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Olemme mukana koko kaupunkia koskevan hiilineutraaliusohjelman laadinnan käynnistämisessä. Luovumme öljylämmityksestä vähintään yhdessä kaupungin omistamassa kiinteistössä vuodessa. Siirrymme uusiutuvan dieselin käyttöön kaupungin ajoneuvoissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuri-päällikkö, tilapäällikkö, kaupungingeodeetti

		Huomioimme energia-asiat rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen yhteydessä.	
	Helpotamme uusiutuvan energian tuottamis- ja käyttämiskäytöihin siirtymistä.	Kaavoitus ja maankäyttö	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta
		Kevennämme ilmastoystävällisten energiaratkaisujen luvitusta rakennusjärjestyksen muutosten kautta.	Johtava rakennus-tarkastaja
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Jatkamme kielikurssien järjestämistä henkilökunnalle.	Koko henkilökunta

4. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavaroja vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Joustavat työjärjestelyt Resurssien ja työmäärän kohtaaminen Ohjohtamiseen puuttuminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät

Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja sen esiin tuominen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja vastuun antaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Päivitämme tehtävänkuvat tarvittaessa.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Pidämme kehityskeskustelut.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työ helpottuu ja on mielekkäämpää.	Osallistumme koulutuksiin.	Kaikki työntekijät

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät ovat

1. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johto
2. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen lautakunta
3. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden vastuualueiden palveleminen talouden hallinnassa ja raportoinnissa
4. sisäinen koulutus talouden ohjelmien käytössä
5. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen laskutus
6. kokous- ja asiahallinta
7. sisäinen koulutus asiahallintaohjelman käytössä
8. kopiopalvelut
9. toimistotarvikehankinnat
10. asiakaspalvelu
11. keskuksen ulkoinen ja sisäinen tiedottaminen.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. tyytyväiset ulkoiset ja sisäiset asiakkaat sekä muut yhteistyökumppanit
2. sujuva ajantasainen laskutus sekä mutkaton yhteys asiakkaisiin
3. selkeän oikea-aikaisen taloustiedon tuottaminen
4. toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus
5. nopea reagoiminen keskuksen muutostarpeisiin, esimerkiksi määrärahojen riittävyyteen
6. oikea-aikaisen informaation jakaminen keskuksen juoksevista asioista sekä poikkeavissa tilanteissa tarvittavan oikean tiedon jakaminen mahdollisimman pikaisesti eri informaatiokanavissa
7. keskuksen ulkoisten ja sisäisten nettisivujen ylläpito ajantasaisin tiedoin.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

- Sarastia 365 -talousohjelmien sisäänajo jatkuu. Käyttöomaisuuden seurannan siirtyminen keskuksen kansliaan aiheuttaa työjärjestelyjä, mutta palvelee varmasti paremmin kaikkia koko kaupungin tasolla. Suurimman osan investoinneista toteuttaa elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.
- Päälliköitä koulutetaan talouden seurantaraportointien ajamiseen.
- Hulevesilaskutusprosessia uudistetaan, ja tiedonsiirto vesiliikelaitokselta asiakkuuksien muutoksista sekä oikea-aikainen laskutusprojekti jatkuu.
- Dynasty-osaamista jaetaan ja pääkäyttäjille järjestetään lisäkoulutus uudesta ohjelmaversiosta.
- Sisäistä ja ulkoista tiedottamista lisätään.
- Työhyvinvointia edistetään.

Riskiarviointi

- Henkilökunnan vaihtuvuus tekee osaamisen siirtämisestä esimerkiksi asiahallinta- ja talousohjelmien kohdalla haastavaa. Koko ajan on tarvetta peruskoulutukselle. Tämä teettää työtä myös talouden seurannassa, kun seurataan kirjanpitoventien oikeellisuutta.
- Henkilökunnan jaksaminen on aika ajoin ääri rajoilla. Omaan perustyöhön jää usein todella vähän aikaa, ja tämä aiheuttaa uupumista. Vaikka tarjolla on monenlaista työssäjaksamisen apuvälinettä, välttämättä juuri ne henkilöt, jotka eniten apua tarvitsisivat, eivät käytä eivätkä ota vastaan näitä apuvälineitä. Työntekijällä itselläänkin on jollain tasolla vastuu omasta jaksamisestaan.
- Keskuksele tulee jatkuvasti uusia työtehtäviä, joiden ei välttämättä ajatella olevan asiantuntijuutta tai selkeästi resursointitarvetta vaativia. Pieniä tehtäväkokonaisuuksia lankeaa työntekijöille kuin huomaamatta eri syistä johtuen, esimerkiksi kun jokin laki muuttuu ja raportointi ja seurantarve jollekin ulkopuoliselle taholle tulee pakolliseksi. Nämä tehtävät saattavat aiheuttaa paljonkin työtä kyseisille henkilöille. Tällaisia näkymättömiä töitä on todella paljon.
- Kouluttamiseen ja työjärjestelyihin ja esimiestyöhön ei välttämättä jää tarvittavaa aikaa.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Jatkamme kielikurssien järjestämistä henkilökunnalle.	Koko henkilökunta

4. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavaroja vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Joustavat työjärjestelyt Resurssien ja työmäärän kohtaaminen Ohjohtamiseen puuttuminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät

Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojään ja taitojaan työssään.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja sen esiin tuominen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja vastuun antaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Päivitämme tehtävänkuvat tarvittaessa.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Pidämme kehityskeskustelut.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työ helpottuu ja on mielekkäämpää.	Osallistumme koulutuksiin.	Kaikki työntekijät

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

21150 Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot			
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-344 463	-417 151	-434 135
Toimintakate ulkoinen	-344 463	-417 151	-434 135
Poistot ja arvonalentumiset			
Sisäiset erät	-51 121	-59 930	-65 884
Laskennalliset erät	395 637	477 084	500 019

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Elinkeinopalvelut ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät

Elinkeinopalvelujen vastuualueen tehtävänä on vahvistaa kaupungin elinvoimaa ja tukea elinkeinoelämää sekä toimivia että perustettavia yrityksiä, kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa elinkeino- ja kehittämisasioissa sekä muissa edunvalvontakysymyksissä.

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on

- kaupungin yritys ympäristön vetovoimaisuuden ja kilpailukykyyn kehittäminen ja ylläpitäminen sekä elinvoiman lisääminen
- yrityspalveluiden tarjoaminen
- yritysten sijoittumisen edistäminen
- joukkoliikenteen edistäminen ja kehittäminen, esimerkiksi yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa
- yritys ympäristön ja matkailun kehittäminen ja toteuttaminen kunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- seudullinen yhteistyö
- aktiivinen verkostojen luominen
- elinkeinopoliittinen viestintä.

Elinkeinopalveluihin ja kehittämiseen kuuluvat seuraavat tehtäväalueet:

- kehittämistoimi
- elinkeinotoimi
- työllisyyspalvelut.

Kaupungin kehittämistyö on koko kaupungin tehtävä – niin elinkeinoelämän, yhdistysten kuin kaupunkiorganisaation eri sektoreiden.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Elinkeinopalveluihin sisältyy kaupungin omat panostukset yritystoiminnan ja yritys- ja matkailuympäristön kehittämiseen sekä kehittämis-, matkailu- ja yrityspalveluiden sopimuksen mukaiset palvelut valitulta yrityspalveluntarjoajalta. Yhteistyötä kehitetään jatkuvana prosessina.

Työllisyyspalvelut toimivat työllisyyden hoidon tuki- ja asiantuntijayksikkönä työnhakijoille, työnantajille ja sidosryhmille. Palveluja toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat TE-palvelut, Kansaneläkelaitos, kaupungin sosiaalityö, työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP), alueen yrittäjät, lähikunnat ja kolmas sektori. Työllisyyspalvelut ja/tai sosiaalityö sekä TE-toimisto arvioivat yhdessä asiakkaan kanssa hänen palvelutarpeensa sekä osallistuvat palveluprosessin suunnitteluun ja sen seurantaan.

Asiakkaiden työllistymistarpeisiin vastataan esimerkiksi työhönvalmennuksen, kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilun tai palkkatuetun työn kautta. Elinkeinopalveluiden ja töpajatoiminnan yhteistyönä hoidetaan kaupungin leirintäalueen palvelut.

Pyrimme laadukkaan valmennustyön ja laajan, monialaisen verkostoyhteistyön avulla löytämään Loviisan pitkäaikaistyöttömiä ne, jotka on mahdollista sijoittaa tuetusti työpajan seinien ulkopuolelle (työkokeilu, palkkatuettu työ, oppisopimus). Vuoden 2023 tavoitteena on tehostaa Loviisan kaupungin työllisyyspalveluita. Loviisan kaupungin kahden työpajan, Seinättömän pajan ja Nuorten työpajan yhteistyötä kehitetään niin, että Seinätön paja vastaa molempien pajojen puolesta yritys yhteistyöstä ja Nuorten työpaja opintoihin ohjaamisesta, opinnollistamisesta ja oppisopimuksista. Tavoitteena on yhä useamman työttömän ohjaaminen joko koulutukseen tai yritystyöpaikkaan.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Työpaikkojen lisäämiseksi alueella kaupunki panostaa erityisesti Invest In - ja sijoituspalveluiden ja tonttitarjonnan kehittämiseen. Yritysympäristön markkinointia lisätään entisestään Cursor Oy:n kanssa.

Elinkeinopalveluiden (mukaan lukien matkailun) painopisteitä kirkastetaan tulevan elinvoimaisuusohjelman kautta.

Leirintäalueen toimintaa ja vetovoimaisuutta kehitetään edelleen. Leirintäalueelle järjestetään liikuntaohjelmaa asuntomessujen aikana. Paikallisia yrityksiä kannustetaan entistä enemmän hyödyntämään leirintäalueen vetovoiman houkuttelemia asiakasvirtoja. Leirintäalue tulee tarjoamaan paikallisille asuntonsa vuokraamisesta kiinnostuneille asukkaille avaintenluovutuspalvelua asuntomessujen aikana.

Leirintäalueen avulla kehitetään nuorten opinnollistamista.

Toteutetaan kaupunkistrategiaa ja laaditaan elinvoimaohjelma.

Seurataan TE-palveluiden uudistusta ja valmistaudutaan siihen.

Riskiarvio

- Yhä kiristynyt kilpailu osaavasta henkilöstöstä. Rekrytointivaikkeudet vaikeuttavat toimintaa, vaarantavat palvelutason, vaikeuttavat kehityssuunnitelmien toteuttamista ja aiheuttavat kuormitusta olemassa olevalle henkilökunnalle.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä ylläpitää ja kasvattaa Loviisan kaupungin korkeita työmarkkinatukimaksuja.
- Uuden te-palvelu-uudistuksen valmistelun viivästyminen vaikeuttaa työllisyyspalveluiden kehittämistä ja tulevaisuuteen varautumista.
- Loviisan leirintäalueen suosion kasvu on nostanut esiin alueen kapasiteettiongelmat. Paikkojen ja palveluiden riittämättömyys voi heikentää asiakastytyväisyyttä ja mielikuvaa Loviisan leirintäalueesta. Erityistä ruuhkaa leirintäalueelle on odotettavissa asuntomessujen aikana.
- Palveluiden ja työntekijöiden riittävyyden takaaminen asuntomessujen aikana.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.			
Uudistamme ja nopeutamme teollisuustonttien luovuttamiseen liittyvää prosessia.	Luomme uuden prosessin nykyisen luovuttamisprosessin tilalle.	Kehitämme nykyisestä prosessista joustavamman erityisesti päätöksenteon suhteen. Varaamme henkilöresurssin tavoitteen toteuttamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, elinvoimankehittäjä
Lisäämme T-merkinnällä olevaa teollisuustonttitarjontaa.	Kaavoitamme uusia T-merkinnällä olevia teollisuustontteja.	Selvitämme alueet, jonne T-merkinnällä olevia teollisuustontteja voidaan kaavoittaa ja varaamme kaavoitukselle riittävät resurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Negatiivinen palaute keskuksen toiminnasta vähenee. Palvelumielikuva paranee.	Lisäämme tiedottamista ja viestintää.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskus
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.			
Aktivoimme ja kehitämme tonttimyyntiä. Lisäämme yleiskaavatason maankäytön suunnittelua.	Kehitämme tonttien myyntiin käytettävää verkkopalvelua ja tonttien myyntiprosessia.	Varaamme riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi (viestintä + markkinointi + myynti).	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, maankäyttöinsinööri

Parannamme Loviisan ja palveluiden saavutettavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.			
Edistämme joukkoliikennettä ja väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa. Toteutamme kävelyn ja pyöräilyliikenteen edistämishjelmaa.	Käynnistämme Atomitien suunnittelun.	Edistämme hanketta yhdessä ELY-keskuksen ja paikallisten toimijoiden kanssa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuri-päällikkö
Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.			
Tehostamme työllisyyspalveluita.	Työllisyyspalvelut vastaavat paremmin työvoimantarvetta ja koulutusmahdollisuuksia.	Lisäämme oppisopimus-koulutusta ja laajennamme työllisyyspalveluiden osaamista.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, työllisyyskoordinaattori
Toteutamme elinvoimaohjelmaa.	Veto- ja pitovoiman paraneminen	Määritämme ja toteutamme veto- ja pitovoiman vahvistamiseen liittyvät toimenpiteet.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä
Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Yhteistyön vaikuttavuuden kasvaminen	Raportointi ja sen seuranta, tiheät yhteistyötapaamiset, toiminnan painopiste-alueiden määrittely	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Toteutamme elinvoimaohjelmaa. Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Veto- ja pitovoiman paraneminen, matkailukiinnostuksen kasvu	Määritämme ja toteutamme veto- ja pitovoiman vahvistamiseen liittyvät toimenpiteet. Seuraamme Cursor-sopimuksen mukaista raportointia ja määrittelemme painopistealueet.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Matkailukiinnostuksen kasvu ja muuttovirran lisääminen	Hyödynnämme asuntomessuja tontti- ja matkailumarkkinoinnissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä, maankäyttöinsinööri

Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme on mahdollisimman suunnitelmallista ja ennakoivaa. Seuraamme taloutta entistä tarkemmin ja huomioimme kustannustehokkuuden kaikessa toiminnassamme joka tasolla.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki keskuksen vastuualueet
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Tehokkaammat työkäytänteet	Otamme käyttöön sähköiset työkalut.	Koko keskus
	Parannamme asiakaspalvelua.	Päivitämme verkkosivujamme jatkuvasti. Käytämme myös jatkossa puhelinaikoja. Tiedotamme ajankohtaisista asioista entistä paremmin.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Toteutamme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	Keskuksesta osallistuu edustaja Lapsiystävällinen kunta -työryhmään. Tutustumme toimintasuunnitelmiin ja toteutamme niitä osaltamme mahdollisuuksien mukaan.	Koko keskus

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Ylläpidämme jatkuvasti ammattitaitoa.	Henkilökunta osallistuu säännöllisesti muun muassa lainsäädäntömuutoksia koskevaan ajankohtaiskoulutukseen.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, päälliköt, henkilökunta
	Yhteistyö hakijoiden ja päättäjien kanssa ja elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen sisällä	Avoin, osallistava ja rakentava yhteistyö päätöksentekoprosessissa	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, maaseutulauslautakunta, keskuksen henkilökunta
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Lautakuntien vuosikello on käytössä ja yhdistetty valtuuston vuosikelloon.	Laadimme keskuksen lautakunnille yhteisen vuosikellon (esim. talousarviota ja sen raameja, tilinpäätöstä, kaavoituskatsausta ja rakennusohjelmaa varten).	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Tiedotamme hakemuksista, päätöksistä ja hankkeista.	Huolehdimme siitä, että tarpeellista ja ajankohtaista tietoa jaetaan eri tiedotuskanavissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen koko henkilökunta
Mahdollistamme vuoropuhelua.	Mahdollistamme vuoropuhelua.	Kaavoitukseen liittyvät yleisötilaisuudet, hankintoihin liittyvät markkinavuoropuhelut, sähköiset palautepalvelut	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt
Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.	Otamme käyttöön luodun osallistavan budjetoinnin mallin.	Kokeilemme luodun mallin mukaista osallistavaa budjetointia.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja

Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kehitämme keskuksen tiedottamista.	Viestintäsihteeri laatii tiedottamissuunnitelman ja toteutamme sitä.	Koko keskus
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Käytämme vaikutusten arviointia päätöksenteon yhteydessä.	Käytämme vaikutusten arviointia olennaisissa päätöksissä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Jatkamme kielikurssien järjestämistä henkilökunnalle.	Koko henkilökunta

4. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavaroja vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Joustavat työjärjestelyt Resurssien ja työmäärän kohtaaminen Ohjohtamiseen puuttuminen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät

Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja sen esiin tuominen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja vastuun antaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Päivitämme tehtäväkuvat tarvittaessa.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Pidämme kehityskeskustelut.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työ helpottuu ja on mielekkäämpää.	Osallistumme koulutuksiin.	Kaikki työntekijät

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Elinkeinopalvelut ja kehittäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	622 955	765 100	682 200
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-3 582 732	-3 879 046	-4 047 609
Toimintakate ulkoinen	-2 959 777	-3 113 946	-3 365 409
Poistot ja arvonalentumiset			
Sisäiset erät	-84 762	-109 756	-65 757
Laskennalliset erät	-160 428	-218 400	-277 010

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	TA 2022	TA 2023
Uusia aloittaneita yrityksiä	76	n. 76	93	110	120
Vierailut verkkosivustolla Visit Loviisa	80 000	107 000	95 000	95 000	100 000
Työllisyyspalveluiden asiakkuudet	200	noin 200	noin 200	200	200
Työttömien osuus työvoimasta %		16,8	11,8		
Työttömyysaste vuoden lopussa	10 %	16,8 %	11,8 %		
Koko vuoden työttömyysaste keskiarvo	9,4 %	14,1 %	13,3 %		
Lomautettujen osuus työttömistä työnhakijoista	56 hlö	313 hlö	95 hlö		
Nuorisotyöttömyys % (alle 25-vuotiaiden)	11,6 %	19,1 %	8,1 %		
Osuus pitkäaikaistyöttömien markkinatuesta kpl/€/%		351/1 279 301/61 %	444/ 1 554 894/60 %		

Loviisa Camping

Vastuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Kilpailuneutraliteetin takaamiseksi Loviisan kaupunki esittää eriytetyn tuloslaskelman Loviisan Campingin kustannuspaikasta. Tämä edesauttaa julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja toiminnan läpinäkyvyyttä. Julkisyhteisöt voivat harjoittaa taloudellista toimintaa ja kilpailla yksityisten yritysten kanssa samoilla markkinoilla. Kilpailulain kilpailuneutraliteettia turvaavien säännösten tavoitteena on varmistaa, että julkiset toimijat eivät saa kilpailuetuja, joita yksityiset toimijat eivät voi saada ja jotka voivat vääristää kilpailua.

Kuntalaki tai kilpailulaki ei kiellä julkisyhteisöjä harjoittamasta taloudellista toimintaa eikä kilpailemasta yksityisten yritysten kanssa samoilla markkinoilla. Kuntalain 132. § viittaa kilpailulain 4 a lukuun – tavoitteena on kilpailun tasapuolisuuden turvaaminen julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä.

LOVIISA CAMPING

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Myyntituotot	40 043	35 000	50 000
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset			
Vuokratuotot			
Muut toimintatuotot	133 401	120 000	150 000
	173 443	155 000	200 000
Valmistus omaan käyttöön			
Henkilöstökulut	-46 246	-51 690	-70 139
Palveluiden ostot	-29 644	-21 150	-35 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 610	-21 600	-34 100
Avustukset			
Muut toimintakulut	-5 353	-4 300	-5 800
Toimintakulut	-105 853	-98 740	-145 839
Toimintakate, ulkoinen			
	67 590	56 260	54 161
Poistot ja arvonalentumiset			
Sisäiset erät	-29 751	-48 498	-55 535
Laskennalliset erät	-5 274	-5 423	-9 763

Loviisa Camping sekä Villa Björksten ja Bungalow tarjoavat erityyppisiä työskentelymahdollisuuksia nuorten työpajan valmentautujille. Valmentautajat pääsevät työn tekemisen kautta tutustumaan eri ammattialoihin, esimerkiksi kiinteistönhoidon, majoitussiivouksen ja puutarhanhoidon kautta. Opinnollistamisen kautta näitä työvaiheita voi sisällyttää osaksi nuorten opintoja. Opinnollistamisen rooli korostuu entisestään nyt oppivelvollisuusiän noustua. Leirintäalue tarjoaa sopivan oppimisympäristön ympärivuotisesti.

Merkityksellisen työnteon ohella minäpystyvyys, elämänhallinta, tulevaisuusorientaatio, arjen sujuvuus, sosiaaliset suhteet ja luottamus pääsevät kaikki kehittymään toiminnassa. Kyseiset taidot ovat työllistymisen ja opiskelemaan lähtemisen kannalta tärkeitä. Positiivinen palaute, jota valmentautajat saavat välittömästi Loviisa Campingin asiakkailta, vaikuttaa myös itsetunnon vahvistumiseen. Loviisa Campingillä saadun työkokemuksen perusteella valmentautujia on hakenut ja päässyt opiskelemaan. Asiakaskunnasta on ollut selkeästi havaittavissa, että asiakkaat pitävät Loviisan mallia Campingin hoidossa hienona asiana.

Loviisan leirintäalue on pitänyt pintansa merkittävänä matkailukohteena. Kesälle 2023 Loviisa Camping lisää henkilökuntaa ja palveluitaan. Paikallisille asuntoaan asuntomessuvieraille vuokraaville asukkaille tarjotaan avaintenluovutuspalvelua, asiakkaille tarjotaan liikunnallista ohjelmaa ja lisätään matkailuneuvontaa. Keväällä 2023 alueelle valmistuu uusi palvelurakennus.

Kohteen kustannusseurantaa kehitetään jatkuvasti huomioimalla muuttujat vuosittain esimerkiksi sisäisessä laskennassa ja vyörytyksissä.

Vastuualueen nimi: Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: ympäristöpäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue hoitaa kahden eri viranomaisen – rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen – erityislainsäädäntöön kuuluvia tehtäviä.

Rakennusvalvontaviranomainen huolehtii rakentamista koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön aikaisesta valvonnasta. Lisäksi rakennusvalvontaviranomainen huolehtii rakennetun ympäristön valvonnasta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvat muun muassa maa-aines- ja ympäristölupien, rekisteröintien ja ilmoitusten käsittely sekä ympäristölainsäädäntöön liittyvä muu päätösmenettely. Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisten toimijoiden ja ympäristölainsäädännön muu valvonta on merkittävä osa työtä, ja sitä tehdään lakisääteisen valvontasuunnitelman mukaisesti. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat erilaiset ympäristönsuojelun edistämiseen, valistukseen ja tiedottamiseen liittyvät tehtävät. Ympäristönsuojeluyksikkö hoitaa myös leirintäalueviranomaisen tehtäviä sekä eräitä luonnonsuojelulaissa säädettyjä tehtäviä.

Vastuualue hoitaa myös Lapinjärven kunnan viranomaispalvelut.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Panostamme asiakaslähtöiseen palvelun laatuun ja palvelemme asiakkaita matalalla kynnyksellä.

Teemme ympäristön ja rakennetun ympäristön valvontaa suunnitelmallisesti ja koko vastuualueen yhteistyönä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Sähköisen arkiston käyttöönoton myötä rakennusvalvonta siirtyy vuoden 2023 aikana järjestelmään, jossa rakennuslupaa on mahdollista hakea ainoastaan sähköisen palvelun kautta. Yhdessä muiden toiminnan tehokkuuden parantamiseen liittyvien uudistusten kanssa tämä vapauttaa resursseja esimerkiksi asiakaspalveluun ja lupahakemusten käsittelyyn sekä rakennetun ympäristön valvontaan.

Rakennusrekisterin ajantasaistamista jatketaan muun työn ohella ja projektityönä.

Uudistuneen jätelain ja -asetuksen tiukentuneet raportointivelvollisuudet koskevat jatkossa kaikkia ympäristöluvanvaraisia toimijoita, eli myös niitä, joilla ei aiemmin ole ollut luvassa määrättyä raportointivelvollisuutta. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten velvollisuutta ylläpitää valtion ympäristönsuojelun tietojärjestelmää (YLVA) ja neuvoa toimijoita järjestelmän käytössä on myös tiukennettu. Velvollisuuksista tiedottaminen ja toimijoiden neuvominen YLVA:n käytössä sitovat vuoden 2023 aikana ympäristönsuojelun resursseja.

Ilmansuojelussa jatketaan ilmanlaadun ja vaikutusten seuranta Uudenmaan kuntien yhteistyönä. Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistyksen kanssa jatketaan yhteistyötä vesistötalkkarihankkeen muodossa. Ympäristönsuojeluyksikkö tarjoaa asiantuntemustaan myös keskuksen muille yksiköille esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja vesiensuojeluun liittyvissä hankkeissa. Hankkeita voidaan suunnitella ja toteuttaa myös ulkoisten yhteistyötahojen kanssa. Ympäristönsuojeluyksikkö avustaa kaupungin ilmastotoimien koordinoinnissa (ja kaupunginjohtajien ilmastopimuksen puitteissa tehtävää työtä).

Koko vastuualueen osalta tiedottamista, nettisivujen sisältöä ja neuvontaa kehitetään asukasta asiakaslähtöisesti yhdessä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen viestintäsihteerin kanssa. Pidämme myös asiakaspalvelutoimisto Lovinfoa ajan tasalla, jotta asiakkaat saavat siellä mahdollisimman kattavat tiedot. Tiedotamme ajankohtaisista asioista entistä laajemmin.

Riskiarvio

Pieni henkilöstömäärä edellyttää kaikilta organisaation jäseniltä laajaa osaamista omista ja organisaation kaikkien henkilöiden työtehtävissä. Pieni organisaatio on poikkeustilanteissa heikko – lyhtykin henkilöstövaje vaikeuttaa toimintaa merkittävästi.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Tehostetaan sähköisiä palveluita, muun muassa rakennuslupaprosesseja.	Uudistetaan rakennusjärjestystä. Kehitetään sähköistä rakennuslupalpalvelua asiakkaille helppokäyttöisemmäksi. Luovutaan paperisista rakennuslupahakemuksista ja -päätöksistä.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / johtava rakennustarkastaja
	Parannetaan asiakaspalvelua.	Uudistetaan rakennusvalvonnan verkkosivuja niin, että ne palvelevat asiakkaita paremmin ja kattavammin. Päivitetään verkkosivuja jatkuvasti.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöpäällikkö ja johtava rakennustarkastaja

		<p>Rakennusvalvonnassa käytetään myös jatkossa puhelinaikoja.</p> <p>Tiedotetaan ajankohtaisista asioista entistä paremmin.</p>	
<p>Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.</p>			
<p>Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.</p>	<p>Jatketaan rakennetun ympäristön valvonnan tehostamista.</p>	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta suorittaa katselmuskierroksen.</p> <p>Katselmuskierroksen lisäksi ympäristövalvoja suorittaa rakennetun ympäristön valvontaa koko kaupungin alueella.</p>	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta / johtava rakennustarkastaja</p>
	<p>Edistetään luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukevia hankkeita.</p>	<p>Ympäristönsuojeluyksikkö osallistuu mahdollisiin luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukeviin hankkeisiin (esimerkiksi METSO- tai Helmi-ohjelmien kautta toteutettaviin hankkeisiin) yhdessä keskuksen muiden yksiköiden sekä ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa.</p> <p>Kaikille avoimien luontoretkien järjestämistä jatketaan.</p>	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöpäällikkö</p>
	<p>Suoritetaan lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisen toiminnan suunnitelmallista valvontaa.</p>	<p>Valvotaan lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisia toimijoita ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.</p>	
	<p>Tehostetaan jätevesivalvontaa.</p>	<p>Valvotaan taajama-, pohjavesi- ja ranta-alueilla sijaitsevien kiinteistöjen jätevesien käsittelyä ja johtamista</p>	

		järjestelmällisemmin, kun toiminta-aluepäätökset ovat lainvoimaisia.	
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Ylläpidetään jatkuvasti ammattitaitoa.	Henkilökunta osallistuu säännöllisesti muun muassa lainsäädäntömuutoksia koskevaan ajankohtaiskoulutukseen.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöpäällikkö, johtava rakennustarkastaja, henkilökunta
	Tehdään ennakoivaa yhteistyötä hakijoiden kanssa ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sisällä.	Jatketaan ennakoivaa yhteistyötä esimerkiksi ympäristönsuojelun lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisten toimijoiden kanssa sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden osastojen kanssa.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / Ympäristöpäällikkö ja johtava rakennustarkastaja
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Tiedotetaan hakemuksista, päätöksistä ja hankkeista.	Huolehditaan siitä, että tarpeellista ja ajankohtaista tietoa jaetaan eri tiedotuskanavilla.	Koko henkilökunta
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Edistetään kaupungin ilmastotoimia.	Olemme mukana koko kaupunkia koskevan hiilineutraaliusohjelman laadinnan käynnistämisessä.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöpäällikkö
	Ilmastoystävällisiin energiaratkaisuihin siirtymistä helpotetaan.	Ilmastoystävällisten energiaratkaisujen luvitusta kevennetään rakennusjärjestyksen muutosten kautta.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / johtava rakennustarkastaja

Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Asiakas saa palvelua omalla äidinkielellään.	Kielikurssien järjestämistä henkilökunnalle jatketaan.	Koko henkilökunta.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

21151 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
--	------------------	----------------------------------	------------------

Toimintatuotot	251 988	314 000	289 400
-----------------------	---------	---------	---------

Valmistus omaan käyttöön

Toimintakulut	-566 710	-665 040	-960 522
----------------------	----------	----------	----------

Toimintakate ulkoinen	-314 723	-351 040	-671 122
------------------------------	----------	----------	----------

Poistot ja arvonalentumiset

Sisäiset erät	-30 244	-43 018	-46 349
---------------	---------	---------	---------

Laskennalliset erät	-97 703	-112 643	-142 512
---------------------	---------	----------	----------

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022	TALOUSARVIO 2023
Nettomenot/asukas			
– rakennusvalvonta	13	11,80	14,25
– ympäristönsuojelu	9	10,57	31,07
Lupatapahtumat ja lausunnot			
– rakennusvalvonta	322	350	330
– ympäristönsuojelu	70	130	130
Valvontakäynnit			
– rakennusvalvonta	625	900	800
– ympäristönsuojelu	155	200	180

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Kaupunkisuunnitteluosaston tehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavojen laadinta, maapolitiikka (muun muassa maanhankinta ja -luovutus), tonttijakojen laadinta, kiinteistöjen muodostaminen ja kiinteistörekisterinpito sekä paikkatietoihin liittyvät palvelut. Osastolla ylläpidetään muun muassa kantakarttaan, opaskarttaan, kaavoitukseen ja infrastruktuuriin liittyviä aineistoja sekä tehdään mittauksia osaston sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille. Osastolla valmistellaan lisäksi suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat sekä annetaan muun muassa rakennusluvista pyydetyt lausunnot.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Kaupunkisuunnitteluosaston toiminnan tavoitteena on tuottaa korkealaatuista kaupunkirakennetta sekä taata palvelu-, asuin-, liike- ja työpaikkatonttien riittävä tarjonta sekä riittävät virkistysalueet. Rakennettua ja rakentamatonta ympäristöä kehitetään ottaen huomioon alueen historialliset arvot ja luonto- sekä ympäristöarvot.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Otetaan käyttöön uusia sähköisiä menetelmiä ja kehitetään sähköistä asiointia. Pyritään takaamaan kehitystyöllä kaupungin omaan viranomaiskäyttöön laadukas, kattava ja monipuolinen paikkatietoaineisto.

Huomioidaan paikkatietoaineistojen kehitystarve (3D-kaupunkimalli) ja varaudutaan tietomallipohjaisten kaava-aineistojen käyttöönottoon (RYHTI-hanke).

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.			
Uudistamme ja nopeutamme teollisuustonttien luovuttamiseen liittyvää prosessia.	Luomme uuden prosessin nykyisen luovuttamisprosessin tilalle.	Kehitämme nykyisestä prosessista joustavamman erityisesti päätöksenteon suhteen. Varaamme henkilöresurssin tavoitteen toteuttamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, elinvoimankehittäjä
Lisäämme T-merkinnällä olevaa teollisuustontti-tarjontaa.	Kaavoitamme uusia T-merkinnällä olevia teollisuustontteja.	Selvitämme alueet, jonne T-merkinnällä olevia teollisuustontteja voidaan kaavoittaa ja varaamme kaavoitukselle riittävät resurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.			
Aktivoimme ja kehitämme tonttimyyniä.	Kehitämme tonttien myyntiin käytettävää verkkopalvelua ja tonttien myyntiprosessia.	Varaamme riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi (viestintä + markkinointi + myynti).	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, maankäyttöinsinööri
Lisäämme yleiskaavatasoisen maankäytön suunnittelua.	Käynnistämme systemaattisen yleiskaavatasoisen suunnittelutyön.	Varaamme kaavoitukseen henkilöresurssin tavoitteen toteuttamiseksi. Osoitamme työntekijän yleiskaavatyöhön.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, maankäyttöinsinööri
Aloitamme asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön ja asemakaavojen ajantasaistamisen.	Käynnistämme systemaattisen asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön.	Käymme systemaattisesti läpi voimassa olevat asemakaavat ja arvioimme kaavojen ajantasaisuutta. Varaamme kaavoitukseen riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	Kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö

Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Tuemme kaupungin kehitystä kaavoituksen kautta.	Huolehdimme riittävästä tonttivarannosta ja asemakaavojen ajantasaisuudesta.	Sallivimmat kaavat	Kaupunki-suunnitteluosaston johtaja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Matkailukiinnostuksen kasvu ja muuttovirran lisääminen	Hyödynnämme asuntomessuja tontti- ja matkailu-markkinoinnissa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja, elinvoimakehittäjä, maankäyttöinsinööri

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.			
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	Säilytämme luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristöä.	Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristöä ja huomioimme ilmastovaikutusten arvioinnin kaavoituksessa.	Kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, kaavoittaja

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

21152 Kaupunkisuunnitteluosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	594 068	865 500	872 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-781 573	-979 746	-1 112 076
Toimintakate ulkoinen	-187 506	-114 246	-240 076
Poistot ja arvonalentumiset	-136 162	-11 733	-124 429
Sisäiset erät	-30 244	-43 018	-46 349
Laskennalliset erät	-97 703	-112 643	-142 512

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

KAUPUNKISUUNNITTELUOSASTO	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
– Hyväksytyt asemakaavat	1 kpl, 0,8 ha	6 kpl, 20ha	6 kpl
– Hyväksytyt ranta-asemakaavat	0 kpl, 0 ha	2 kpl	2 kpl
– Hyväksytyt osayleiskaavat	0 kpl, 0 ha	1 kpl	1 kpl
– Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut	1 kpl, 7 kpl	6 kpl	10 kpl
– Virallisia kaavaotteita	Siirretty Lovinfoon	150 kpl	100 kpl
– Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita	Siirretty Lovinfoon	250 kpl	200 kpl
– Tonttijaot	3 kpl	15 kpl	15 kpl
– Kiinteistötoimitukset	18 kpl	25 kpl	20 kpl
Tonttien myyntivoitto	109 088€	320 000 €	300 000 €
Vuokratuotot	394 408€	430 000 €	482 000 €
Hankinnat			
– Pienhankinnat, kpl/euroa		50 kpl/ 50 000 €	50 kpl/ 50000
– Kansalliset hankinnat, kpl/euroa	6 kpl	6 kpl/ 100 000 €	6 kpl / 100000
– EU-hankinnat, kpl/euroa			

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Projektinjohto

Vastuuhenkilö: projektinjohtopäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävä on tukea elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tiettyjen projektien ja mahdollisesti myös muiden keskusten projektien projektinjohtoa. Vastuualueelle kuuluu myös auttaa viimeisien mökkitonttien myynnissä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. johtaa sekä osallistua projektien johtamiseen
2. johtaa projekteja niin, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuudet osallistua projekteihin
3. auttaa mökkitonttien myynnissä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Vastuualue toimii elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden alueiden tukena. Vastuualue ajetaan vuoden 2023 aikana alas.

Riskiarvio

Koska vastuualueella työskentelee vain yksi henkilö, riskejä täytyy pienentää tiiviillä yhteistyöllä muiden vastuualueiden kanssa.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Jatkamme kielikurssien järjestämistä henkilökunnalle.	Koko henkilökunta

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

2115301 Projektinjohto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot			
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-115 637	-97 529	-104 514
Toimintakate ulkoinen	-115 637	-97 529	-104 514
Poistot ja arvonalentumiset			
Sisäiset erät	-5 812	-6 468	-6 969
Laskennalliset erät	-9 705	-8 381	-10 998

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Tilapalvelu

Vastuuhenkilö: tilapäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue huolehtii kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista ja rakennuttamispalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- kaupungin omista tiloista huolehtiminen
- huolehtiminen käytettävissä olevien tilojen sopivuudesta käyttötarkoitukseen ja siitä, että käyttötehokkuus on hyvällä tasolla.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Toimintaympäristö on muutoksessa muuttuneen maailmantilanteen sekä sote-uudistuksen vuoksi. Nämä muutokset tulevat vaikuttamaan materiaalien, energian ja työvoiman saatavuuteen sekä ylläpidon että rakentamisen kustannuksiin. Tulemme huomioimaan toteutettavissa hankkeissa energia- ja ympäristönäkökulmat sekä sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset kiinteistönhoidon uudessa sopimuksessa.

Tulevan kauden keskeisiä suurempia hankkeita ovat uuden päiväkodin suunnittelu, vanhempien koulurakennusten peruskorjaukset ja Valkon päiväkodin täydellinen peruskorjaus tai korvaaminen tilapäisellä tai pysyvällä uudella päiväkodilla.

Riskiarvio

- Kustannusten nousu
- Materiaalien, energian ja työvoiman saatavuus
- Tulevien tilatarpeiden ennustaminen
- Sisäilmaongelmat

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Toteutamme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	Keskuksesta osallistuu edustaja Lapsiystävällinen kunta -työryhmään. Tutustumme toimintasuunnitelmiin ja toteutamme niitä osaltamme mahdollisuuksien mukaan.	Koko keskus
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.			
Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	Vähennämme korjaustarpeessa olevien rakennusten määrää	Peruskorjaamme tai korvaamme uudella ainakin yhden rakennuksen.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, tilapäällikkö

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

21155 Tilapalvelu

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	509 018	345 000	3 468 000
Valmistus omaan käyttöön	60 000	60 000	60 000
Toimintakulut	-5 554 830	-4 818 126	-5 281 074
Toimintakate ulkoinen	-4 985 811	-4 413 126	-1 753 074
Poistot ja arvonalentumiset	-3 256 896	-3 351 308	-3 430 993
Sisäiset erät	12 239 393	12 511 539	9 710 739
Laskennalliset erät	-250 567	-271 446	-364 696

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m ²	noin 93 923	88 975	88 975
Hankinnat			
– Pienhankinnat, kpl/euroa	n.30kpl/300 000	30/400 000	20kpl/400 000
– Kansalliset hankinnat, kpl/euroa	11 kpl/1 100 000	10/1 500 000	7kpl/1 500 000
– EU-hankinnat, kpl/euroa	1 kpl/ 220 000	2/250 000	1/1 300 000
		Suunnittelupalvelut	

Vastuualueen nimi: Infrastrukturi

Vastuuhenkilö: infrastruktuuripäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Infrastruktuuriosaston tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita, puistoja, metsiä ja ulkoliikuntapaikkoja. Lisäksi maaseututoimi kuuluu vastuualueen tehtäviin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. hyväkuntoinen infrastrukturi
2. viihtyisä kaupunkikuva
3. viheralueiden luokitus
4. metsästrategian päivittäminen
5. metsien hoidon uudelleenorganisointi
6. viljelijöiden tukien maksatus

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

1. Kuningattarenrannan infrastruktuurin rakentaminen
2. Yleisten alueiden hoitotason nosto ja harmonisointi taajamissa
3. Katujen kunnostaminen ja rakentaminen
4. Teollisuustonttien esirakentaminen

Riskiarvio

- Kustannusten nousun vaikutus hankkeisiin
- Rakennushankkeiden aikataulujen venyminen mahdollisten valitusten johdosta
- Ikääntyvä henkilöstö ja rekrytointihaasteet
- Kestävän kehityksen ja hiilineutraalisuuden haasteet

Vieraslajien torjunnan koordinointi

Puistojen kunnossapito

Puistoissa tehtävät muutokset keskittyvät toimenpiteisiin, joilla saadaan tuleva kunnossapito kustannustehokkaaksi.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Parannamme Loviisan ja palveluiden saavutettavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.			
Edistämme joukkoliikennettä ja väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa. Toteutamme kävelyn ja pyöräilyliikenteen edistämishjelmaa.	Kävelyn ja pyöräilyliikenteen edistämishjelman toimenpiteet	Kävelyn ja pyöräilyliikenteen edistämishjelman toteuttaminen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, infrastruktuuri-päällikkö
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Hankkeiden talousseurantaa tehostetaan	Seurantareporttien tehokas käyttö	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt ja tiiminvetäjät
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Tehokkaammat työkäytännöt	Infrastruktuuri-organisaation tarkastelu ja kehittäminen	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, elinkeino ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja sekä infrastruktuuri-päällikkö

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toteutuminen, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen	Toteutamme turvalliset koulureitit.	Infrastruktuuri-päällikkö
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.			
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	RAMS-luokituksen käyttöönotto	Määritellään alueet RAMS-luokituksen mukaisesti yhteistyössä ympäristönsuojeluyksikön kanssa.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Tiedotamme hakemuksista, päätöksistä ja hankkeista.	Huolehdimme siitä, että tarpeellista ja ajankohtaista tietoa jaetaan eri tiedotuskanavilla.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät

Mahdollistamme vuoropuhelua.	Mahdollistamme vuoropuhelua.	Hankintoihin liittyvät markkinavuoropuhelut, sähköiset palautepalvelut Osallistamme kuntalaiset suunnitteluprosessiin.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kehitämme keskuksen tiedottamista.	Viestintäsihteeri laatii tiedottamissuunnitelman ja toteutamme sitä.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Käytämme vaikutusten arviointia päätöksenteon yhteydessä.	Käytämme vaikutusten arviointia olennaisissa päätöksissä.	Infrastruktuuri-päällikkö
Päätöksenteossa huomioimme kestäväen kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Olemme mukana koko kaupunkia koskevan hiilineutraaliusohjelman laadinnan käynnistämisessä. Siirrymme uusiutuvan dieselin käyttöön kaupungin ajoneuvoissa.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Jatkamme kielikurssien järjestämistä henkilökunnalle.	Infrastruktuuri-päällikkö

4. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Joustavat työjärjestelyt Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojään ja taitojaan työssään.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja esiin tuominen	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Kannustamme henkilöstöä osallistumaan kyselyihin. Osaamisen arvostaminen ja vastuun antaminen	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Päivitämme tehtävänkuvat tarvittaessa.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö

Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Pidämme kehityskeskustelut työntekijöiden kanssa.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työ helpottuu ja on mielekkäämpää.	Kannustamme työntekijöitä osallistumaan koulutuksiin.	Infrastruktuuri-päällikkö, kaupunginpuutarhuri, maaseutupäällikkö, tiiminvetäjät

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

21157 Infrastruktuuri

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	2 814 978	778 985	773 800
Valmistus omaan käyttöön	148 137	50 000	60 000
Toimintakulut	-8 749 170	-6 618 653	-4 487 657
Toimintakate ulkoinen	-5 786 055	-5 789 668	-3 653 857
Poistot ja arvonalentumiset	-2 064 605	-2 130 773	-2 323 430
Sisäiset erät	-317 740	-183 126	-217 291
Laskennalliset erät	-393 452	-326 223	-409 841

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Kunnossapidettävät kadut, km	120	123	136
Kunnossapidettävät kevyenliikenteenväylät, km			37
Hankinnat			
– Pienhankinnat, kpl/euroa	10/500 000	30/200 000	50
– Kansalliset hankinnat, kpl/euroa	16/2 000 000	25/2 000 000	20
– EU-hankinnat, kpl/euroa	0	0	1

Tesjoen hakelämpölaitos

Tesjoen hakelämpölaitos tuottaa lämpöä vuodessa yhteensä noin 1 900 MWh viidelle kaupunginkiinteistölle ja kymmenelle yksityiselle kiinteistölle.

Lämmitettävää tilaa on yhteensä noin 33 000 m³.

Hakelaitos on 700 kW:n lämpölaitos ja verkoston pituus on 1,5 kilometriä.

Lämpölaitos on rakennettu 2005 ja verkosto uusittu 2018–2019.

Hakkeen toimittaa ja hakelaitoksen toimintaa pyörittää yritys.

Maankaatopaikka

Loviisan maankaatopaikka sijaitsee Loviisan kaupungin omistamilla kiinteistöillä kaakossa noin neljän kilometrin etäisyydellä Loviisan keskustasta. Maankaatopaikan likimääräinen osoite on Saaristotie 336.

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt ympäristönsuojelulain (86/2000) 28. §:n mukaisen ympäristöluvan 22.6.2021 (Dnro 214/11.01.00/2021).

Maankaatopaikalle voidaan jatkossa sijoittaa puhtaiden maa-ainesten lisäksi pilaantumattomia (haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) esitetyt alemmat ohjeavot) maa-aineksia ja happamia sulfaattimaita. Lisäksi maankaatopaikalle toimitetuista maa-aineksista eroteltuja puhtaita kiviä voidaan kuljettaa alueen ulkopuolella sijaitseviin hyötykäyttökohteisiin.

Maankaatopaikka maanlajitystoiminta aloitettiin vuonna 2004. Maankaatopaikan pinta-ala on noin 6,1 hehtaaria. Maankaatopaikan kokonaistäyttötilavuus on 1 100 000 tonnia eli noin 450 000 m³ltr. Vuosina 2004–2020 alueelle on läjitetty yhteensä noin 337 266 tonnia, jolloin täyttötilavuudesta on käytetty noin 31 prosenttia. Keskimääräinen vuotuinen täyttömäärä on ollut noin 20 000 tonnia. Maankaatopaikalle on tähän mennessä läjitetty pääasiassa savi- ja liejumassoja (45 978 m³), louhetta ja kiviä (43 664 m³) sekä pintamaita ja muita maa-aineksia (32 897 m³).

Maaseututoimi

Vastuhenkilö: maaseutupäällikkö

Yksikön tehtävät

- Loviisan, Lapinjärven, Porvoon, Sipoon, Vantaan ja Helsingin kunnallinen maaseutuhallinto
- Kaupungin talousmetsät
- Kaupungin peltoalueet
- Kaupungin vesien kalastusasiat
- Loviisan yksityistieasioiden neuvonta ja kunnossapito- sekä perusparannusavustusten jakaminen
- Löytöeläintoiminnan järjestäminen
- Maaseudun kehittämistehtävät

Yksikön toiminnan painopisteet ovat

- maaseutuhallinto
- talousmetsät
- yksityistiet
- maaseudun kehittäminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

EU:n rahoituskausi vaihtuu, ja maatalouden tuki- ja rahoitussäännöt muuttuvat merkittävästi. Tämä aiheuttaa lisääntyntä henkilöstön koulutustarvetta. Myös asiakkaiden neuvontaan ja kouluttamiseen käytetty työpanos nousee merkittävästi.

Traficom in rahoittama yksityistiehanke jatkuu. Pyrimme avaamaan yksityisteiden avustuksien sähköisen haun.

Riskiarvio

Toiminnan pysyviä taloudellisia riskejä ovat metsään kohdentuvat sää-, tulipalo- tai hyönteisriskit. Minimoimme riskejä oikeanaikaisella ja tarkoituksenmukaisella metsänhoidolla sekä siihen kuuluvilla hakkuilla. Toteutuneet riskit hallitaan vakuutusturvalla.

Toiminnallisia riskit ovat lähinnä henkilökunnan riittävyys ja saatavuus. Henkilöstömitoituksen tulee vähintään vastata maksajavirastosopimuksen minimivaatimuksia, mieluiten kuitenkin niin, ettei yksittäiset sairastumiset tai poissaolot vaaranna toiminnan aikatauluja.

Henkilöstöön kohdistuva fyysinen riski on pienehkö, psyykinen riski normaali.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa.	Lisäämme tiekuntien valtionavustusten hyödyntämistä.	Yksityistiehanke, kehitämme isojen hankkeiden kunnallista rahoitusta.
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Sisäistämme tiedottamisen osaksi toimintakulttuuria.	Teemme tiiviimpää yhteistyötä kaupungin ja keskuksen tiedottajien kanssa. Kehitämme omia kanavia.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

2115329 Maaseututoimisto

Tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	405 941	437 600	437 600
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-547 480	-659 982	-662 004
Toimintakate ulkoinen	141 540	-222 382	-224 404
Poistot ja arvonalentumiset			
Sisäiset erät	-23 186	-25 109	-26 062
Laskennalliset erät	-75 010	-103 588	-90 324

Hulevesitaseyksikkö

Loviisassa kaupunki vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella. Nykyiset hulevesiputket on siirretty vesiliikelaitoksen taseesta kaupungin hulevesitaseyksikköön. Jatkossa kaupunki tekee hulevesi-investoinnit. Kaupunki tilaa vesihuoltolaitokselta huleveden viemäröinnin operointipalveluita erillisen sopimuksen mukaisesti. Hulevesimaksun määräytymisyksiköksi on päätetty 47 euroa vuodessa ja määräytymisperusteiksi kiinteistötyyppi sekä kiinteistön koko. Maksutulokertymäksi on arvioitu 300 000 euroa vuodessa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Hulevesitaseyksikkö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	270 861	270 000	290 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-58 167	-101 000	-85 100
Toimintakate ulkoinen	213 095	169 700	205 400
Poistot ja arvonalentumiset	-74 926	-73 551	-75 000
Sisäiset erät	-177 177	-175 938	-176 000
Laskennalliset erät		-2 011	-5 305

INVESTOINNIT

Demokratiapalvelut

Hanke	Kustannus- arvio	TA 2022	TAE 2023	Pitemmän ajan suunnitelma				
				TS 2024	2025	2026	2027	2028
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Johtokeskus								
Maanhankinta	1 500	300	300	200	200	200	200	200
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>								
Varautuminen ja valmiussuunnitelmien laitehankinnat	0							
	50							
Investointimenot yhteensä	1 550	300	300	200	200	200	200	200
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Kiinteistöjen myynti	-300	-150	-250	-250	-250	-250	-150	-150
Rakennusten myynti	-400	-200	-250	-250	-250	-250	-200	-200
Investointien tulorahoitus yhteensä	-700	-350	-500	-500	-500	-500	-350	-350
Investointimenot netto	850	-50	-200	-300	-300	-300	-150	-150

Kaupunginkansliakeskus

Hanke	Kustannus- arvio	TA 2022	TAE 2023	Pitemmän ajan suunnitelma				
				TS 2024	2025	2026	2027	2028
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Raatihuone								
Raatihuoneen suunnittelu ja saneeraus	1 500	1 450						
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>								
Sarastia365	70	59						
	70	59						
Investointimenot yhteensä:	1 570	1 509	0	0	0	0	0	0
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Investointien tulorahoitus yhteensä			0	0	0	0	0	0
Investointimenot netto	1 570	1 509	0	0	0	0	0	0

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Hanke	Kustannus- arvio	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
					2025	2026	2027	2028	
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Liikuntahalli, laaja Hankesuunnitelma, esimerkiksi liikunta, kulttuuri	8 000		50	150	1 000	6 800			
Isnäsän koulukeskus Hankesuunnitelma, vanhan koulun korjaus ja päiväkotijärjestelyt	855	160	95		600				
Generalshagens skola Hankesuunnitelma, peruskorjaus	2 750		150	1 000	1 600				
Valkon koulu Ikkunoiden korjaus	500					50	450		
Valkon monitoimihalli Tutkimusten perusteella: julkisivu, sokkelit, salaojat, vesikatto	120			120					
Valkon monitoimihalli Tutkimusten perusteella: julkisivu, sokkelit, salaojat, vesikatto	200	50	150						
Sävträsk skola Talotekniikka, pintaremontti	100							100	
Tesjoen koulu Hankesuunnittelu; ilmanvaihto, talotekniikka ja puutyöluokka	850				50	400			
Tesjoen koulu Ikkunoiden korjaus, julkisivu				400					
Ruukin koulu Suunnittelu, koulun julkisivu ja öljylämmityksen korvaaminen	520		20	400				100	
Isnäs, lähiliikuntapaikka	240	240							
Skeittipuisto	120		10	110					
Urheilupaviljonki Öljylämmityksen korvaaminen, ilmanvaihto, suojeltu rakennus	500								500
Määrilahden päiväkotiki Päiväkodin aluejärjestelyt ja julkisivut	150								
Päiväkotiki-investointi Päiväkotiki (hankesuunnitelma uudelle päiväkodille)	7 800	100	200	3 800	3 700				
Hembackan päiväkotiki Lämmitysjärjestelmä, pinnat	300							300	
Koskenkylän päiväkotiki Katto ja julkisivu	300							300	
Valkon päiväkotiki Siirrettävät moduulit	1 100		1 100						
Keskuskeittiö Viilennys	40		40						
Keskuskeittiö Keskuskeittiön laitteiston uusiminen	300			300					
Kirjasto	3 000				50	100	1 500	1 350	
Forum käyttövesiputkisto ja viemäri	150		150						

<i>Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu+sivistys- ja hyvinvointikeskus)</i>	2 543	450	343	350	350	350	350	350
Julkisivujen kunnostaminen, useita kohteita								
<i>Liljendalin liikuntatalo</i>			50					
<i>Liljendalin kirjasto</i>			10					
Pihat ja alueet								
<i>Tesjoen lähiliikuntapaikan kunnostus</i>				90				
<i>Sävträskin koulun aita</i>			25					
<i>Kaukalo Generalshagens skola</i>			60					
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset								
<i>Bambin pihan aitaus, leikkivälineet</i>			20					
<i>Koskenkylän päiväkotij, sadevesi ja salaojitus</i>			60					
<i>Hembackan päiväkodin ilmalämpöpumput</i>			15					
Kansalaisopisto - lämminvesipuolen ongelmien korjaaminen			80					
Ruukin yläpajan vesirataksen korjaaminen			23					
Investointimenot yhteensä	30 438	1 000	2 308	6 680	7 700	7 300	3 100	2 200
<i>Investointeihin liittyvä rahoitusosuus</i>								
<i>Lähiliikuntapaikat, avustukset 30 %</i>	-102	-72		-30				
<i>Skeittipuisto, avustukset 30 %</i>	-35			-35				
<i>Museoviraston avustus Ruukin vesivasaralle</i>	-9	-8,5						
Investointien tulorahoitus yhteensä	-146	-81	0	-65	0	0	0	0
Investointimenot netto	30 293	920	2 308	6 615	7 700	7 300	3 100	2 200

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Hanke	Kustannus -arvio	TA 2022	TAE 2023	Pitemmän ajan suunnitelma				
				TS 2024	2025	2026	2027	2028
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Kuningattarenranta	9 400	2 000	2 048					
Päälaiturin kunnostus, vierasvenesatama	1 100					1 100		
Harmaakallion pohjoisosa, katujen rakentaminen								
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	300			100	100	100		
Ulkovalaistuksen perusparannus	350	100	125	125				
Siltojen perusparannus	625		125	500				
Kauppa ja teollisuusalueiden kadut	450	200	250					
Mahdollistaa kaupan ja teollisuuden sijoittumisen Loviisaan ja valmiuden vastata uusien yritysten infrastruktuuriin.								
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen työkone	550	300	250					
Uudet kevyenliikenteen väylät	1 000					500	500	
Kevyenliikenteen tie MT176, Kuggom–Hardom	1 250	50			50	580	570	
Kauppa- ja teollisuusalueiden esirakentaminen	380	200	375					
Uusi Paloasema (katetaan vuokratuloilla)		100						
Loviisa Camping	550	350	200					
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>								
Pääterveysasema								
Talotekniikan ja julkisivun saneeraus	800	300		500				
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>								
Jätteen lajittelu, mm. jätekatos Rosenkullalle	25		25					
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (infrastruktuuri)</i>								
(Alustava jako)								
Katujen peruskorjaus		360	150					
Katusuunnittelut		100	50					
Siltojen peruskorjaus		100	50					
Kestopäällystys		320	210					
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen koneet		100	40					
Liikenneturvallisuustoimenpiteet		100	100					
Laitureiden peruskorjaus		50						
Puistot		50	50					
Laituri Svartholm		100						
Koirapuisto		30						
Leikkipaikat		40	50					
Liikuntapaikkojen peruskorjaus		100	40					
Lähivirkistysalueiden kunnostus ja opasteet		50						
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (kaupunkisuunnittelu sekä rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu)</i>								
	168	98						
Investointimenot yhteensä	28 108	5 398	4 388	2 975	1 900	4 030	2 820	1 750
Investointien tulorahoitus	-50							0
Investointien tulorahoitus yhteensä	-50	0	0	0	0	0	0	0
Investointimenot netto	27 968	5 398	4 388	2 975	1 900	4 030	2 820	1 750

Taseyksikkö Hulevesi

Hanke	Kustannus- arvio	TS		Pitemmän ajan suunnitelma				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>	2 520	310	300	320	320	320	320	320
Kuningattarenkadun peruskorjaus								
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	100	50	50					
Kauppa ja teollisuusalueiden kadut	90	40	50					
Kauppa- ja teollisuusalueiden esirakentaminen	70	20	50					
Katujen peruskorjaus	150	100	50					
Kuningattarenranta	200	100	100					
Investointimenot yhteensä	2 520	310	300	320	320	320	320	320
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
Investointien tulorahoitus yhteensä:		0	0	0	0	0	0	0
Investointimenot netto	2 520	310	300	320	320	320	320	320

Yhteenvedo suuret hankkeet

Hanke	Kustannus- arvio	TA	TAE	TS	Pitemmän ajan suunnitelma				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Kuningattarenranta	9 400	2 000	2 048	0	0	0	0	0	0
Liikuntahalli	8 000	0	50	150	1 000	6 800	0	0	0
Isnäsin koulukeskus	855	160	95	0	600	0	0	0	0
Päiväkoti-investoinnit	7 800	100	200	3 800	3 700	0	0	0	0
Kirjasto	3 000	0	0	0	50	100	1 500	1 350	0
Kevyenliikenteen tie MT175, Kuggom–Hardom	1 250	50	0	0	50	580	570	0	0
Yhteensä	30 305	2 310	2 393	3 950	5 400	7 480	2 070	1 350	0

Kaupunki yhteensä

	Kustannus- arvio	TAE 2022	TS 2023	TS 2024	Pitemmän ajan suunnitelma				
					2025	2026	2027	2028	
Investointimenot yhteensä:									
Demokratiapalvelut	1 550	300	300	200	200	200	200	200	
Kaupunginkansliakeskus	1 570	1 509	0	0	0	0	0	0	
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	30 438	1 000	2 308	6 680	7 700	7 300	3 100	2 200	
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	28 018	5 398	4 388	2 975	1 900	4 030	2 820	1 750	
Taseyksikkö Hulevesi	2 520	310	300	320	320	320	320	320	
Investointimenot yhteensä	64 096	8 517	7 296	10 175	10 120	11 850	6 440	4 470	
Investointitulot yhteensä:									
Demokratiapalvelut	-700	-350	-500	-500	-500	-500	-350	-350	
Kaupunginkansliakeskus									
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	-146	-81	0	-65					
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	-50								
Taseyksikkö Hulevesi									
Investointitulot yhteensä	-896	-430,5	-500	-565	-500	-500	-350	-350	
KAUPUNKI YHTEENSÄ NETTO	63 201	8 087	6 796	9 610	9 620	11 350	6 090	4 120	

Koko valtuustokauden (2022-2025) investointitaso pitäisi olla enintään 30 miljoonaa euroa, mikä tulee tarkentaa ensi vuoden talousarviovalmistelussa. Muuten investointisuunnitelma ja sen velkakehitys eivät ole kestäviä.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS, INVESTOINNIT 2023–2028, 1 000 euroa

Hanke	Kustannus- arvio	TA	TAE	TS	Pitemmän ajan suunnitelma				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Vanhojen johtojen saneeraus Runkolinjat Koskenkylä–Liljendal Kuningattarenranta	2 300	600	900	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>									
		240	240	500	500	500	500	500	500
Vesiliikelaitos menot yhteensä	2 300	1 840	1 440	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus									
Vesiliikelaitos tulot yhteensä	0		0	0	0	0	0	0	0
Vesiliikelaitos investointimenot netto	2 300	1 840	1 440	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500

**YHTEENSÄ Kaupunki ja vesiliikelaitos
Netto**

TA	TAE	TS	Pitemmän ajan suunnitelma			
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10 357	8 736	11 675	11 620	13 350	7 940	5 970
9 927	8 236	11 110	11 120	12 850	7 590	5 620

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

Henkilöstösuunnittelu 2023–2025

Loviisan kaupungin toiminta on järjestetty vuodesta 2019 lähtien uudistetun organisaatorakenteen mukaisesti. Koko organisaation henkilöstöressurssin kokonaiskäyttö vähenee vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 tasoon. Vuoden 2023 alusta noin 34 prosenttia kaupungin henkilöstöstä siirtyy Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelukseen.

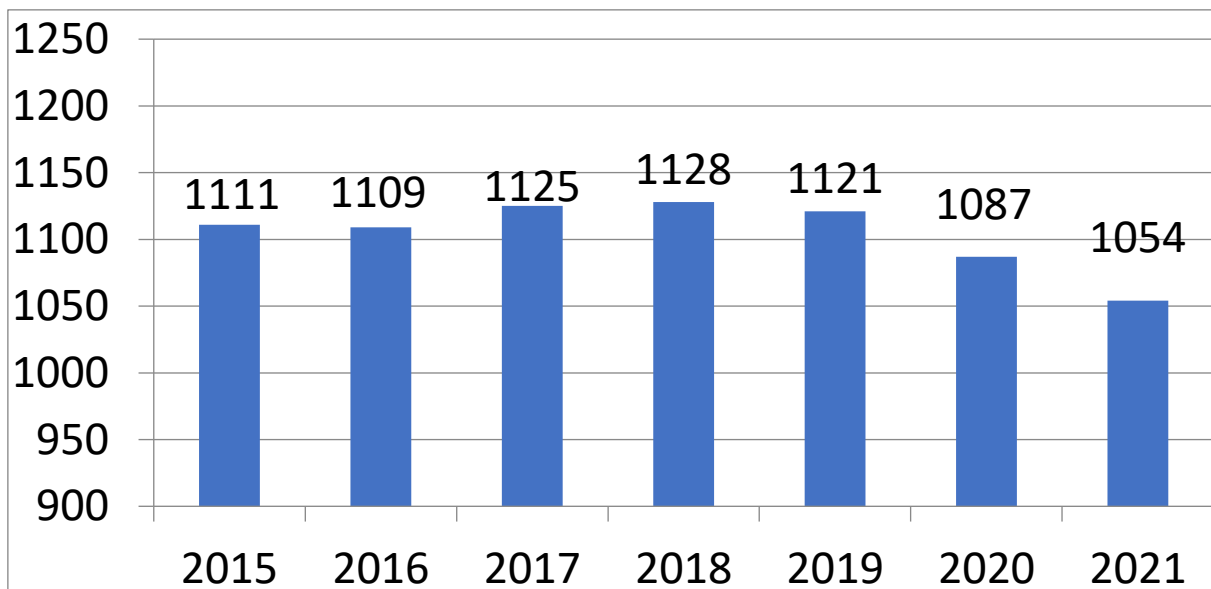
Esihenkilöiden osaamista ja työkykyjohtamista vahvistetaan. On tärkeää, että jo aloitettuja työtyytyväisyyden ja työssä jaksamisen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista jatketaan katkeamattomasti.

Terveysperusteisten poissaolojen (sairauspoissaolot) kehitykseen ja näiden ennaltaehkäiseviin ja vähentäviin toimenpiteisiin kiinnitetään edelleen huomiota suunnittelukauden aikana.

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset (2022-2025) ovat voimassa 30.4.2025 asti. Tehtyjen sopimusratkaisujen johdosta henkilöstökustannukset nousevat 3,05 prosenttia vuonna 2023 ja 3,11 prosenttia vuonna 2024. Vuodelle 2025 korotusten prosenttiosuutta ei ole vielä määritelty, koska nykyinen sopimuskausi päättyy huhtikuussa 2025.

Virkojen ja tehtävien täyttö perustuu täyttölupamenettelyyn ja siihen liittyvät tarkemmat määräykset annetaan talousarvion täytäntöönpanoa koskevassa ohjeistuksessa. Eläköitymisiä ja muuta normaalia henkilöstövaihtuvuutta seurataan edelleen tiiviisti.

Kevan laatimien eläkepoistumaennusteiden mukaan vanhuuseläkkeelle arvioidaan jäävän noin 20 henkilöä vuosittain jaksolla 2023-2028. Eläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–69 vuoden ikäisenä, minkä vuoksi vuosittaista eläkepoistumaa on vaikea ennakoida.

Loviisan kaupungin henkilöstö ilman vesiliikelaitosta (vakinaiset ja määräaikaiset, pois lukien sivutoimiset) vuosina 2015–2021 (31.12. tilanteen mukaan).

Nimike/Benämning	Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2021	Henkilö-työvuodet / Årsverken 2022	Henkilötyö- vuodet/ Årsverken 2023	Muutos / Förändring 2022-2023
------------------	----------------------------	---------------	---	--	---	-------------------------------------

KAUPUNGINHALLITUS/STADSSTYRELSEN

Kaupunginjohtaja-Stadsdirektör	sop.	V, T	1	1	1	
Projektipäällikkö- Projektchef			1	1	1	
Projektkoordinaattori- Projektkoordinator				0,2	1	0,8
Aluevastaava- Områdesansvarig			1	1	1	
Tiedottaja- Informatör			1	1	1	
Yhteensä- Sammanlagt			4	4,2	5	0,8
Kaupunginhallitus, yhteensä/ Stadsstyrelsen, totalt			4	4,2	5	0,8

KAUPUNGINKANSLIAKESKUS/STADSKANSLICENTRALEN

KAUPUNKIKANSLIAPALVELUT/ STADSKANSLITJÄNSTER

Kaupunginkansliakeskuksen johtaja-Direktör för stadskanslicentralen	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T	1	1	0	-1
Hallintojohtaja- Förvaltningsdirektör	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T			1	1
Johdon assistentti-Ledningens assistent	01TOI060		1	1	1	
Toimistos sihteeri- Byråsekreterare	01TOI060		1	1	2	1
Arkistonhoitaja-Arkivskötare	01TOI060		1	1	1	
Asiakasneuvoja-Kundrådgivare	01TOI060		4,1	4,1	4	-0,1
Kokousemäntä-Mötesvärdinna	01TOI060		0,6	0,6	0	-0,6
Viestintä- ja markkinointiasiantuntija - Sakkunnig i kommunikation och marknadsföring	01ASI040		1	1	1	
Viestintäassistentti - Kommunikationsassistent	01ASI040		2	1	1	
Viestintäsuunnittelija- Kommunikationsplanerare	01ASI040			1	1	
Kielenkääntäjä-Translator	01ASI040		3	3	3	
Yhteensä- Sammanlagt			14,7	14,7	15	0,3

TALOUSPALVELUT/EKONOMITJÄNSTER

Taluspäällikkö-Ekonomichef	ei hinnoittelua/ingen lönesättning	V, T	
Talusojohtaja-Ekonomidirektör	ei hinnoittelua/ingen lönesättning	V, T	
Controller	01ASI040		
Kirjanpitäjä-Bokförare	01TOI060		
Pääkirjanpitäjä-Huvudbokförare	01ASI040		
Taloussihteerit-Ekonomisekreterare	01TOI060		
Reskontranhoitaja-Reskontraskötare	01TOI060		
Hankinta-asiantuntija-Upphandlings-sakkunnig	01ASI040	V, T	
Henkilöstöpäällikkö-Personalchef	ei hinnoittelua/ingen lönesättning	V, T	
Työhyvinvointikoordinaattori-Arbetshälsokoordinator	01ASI040		
Henkilöstösihteerit-Personalsekreterare	01TOI060		
HR- asiantuntija- HR-sakkunnig	01ASI040		
Yhteensä-Sammanlagt			

1	1	0	-1
		1	1
3	3,6	2,4	-1,2
0,5		1	1
1	1	1	
1	1	1	
2	2	1,4	-0,6
1	1	1	
1	1	1	
2,3	2	2	-2
		2	2
12,8	12,6	11,8	-0,8

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIAPALVELUT/ DATA-OCH KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

Tietohallintopäällikkö-Dataförvaltningschef	ei hinnoittelua/ingen lönesättning	V, T	
Atk-suunnittelija-Adb-planerare	01ICT040		
ICT-asiantuntija- ICT-sakkunnig	01ICT040		
ICT-tukihenkilö -ICT stödperson -30.6.2023	01ICT060		
Yhteensä-Sammanlagt			

1	1	1	
5	5	0	-5
		5	5
	1	0,5	-0,5
6	7	6,5	-0,5

Kaupunginkansliakeskus, yhteensä/ Stadskanslicentralen, totalt

33,5	34,3	33,3	-1
-------------	-------------	-------------	-----------

Nimike/Benämning	Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2021	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2022	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2023	Muutos/ Förändring 2022-2023
------------------	----------------------------	------------------	---	---	---	------------------------------------

ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS/

CENTRALEN FÖR NÄRINGS- OCH INFRASTRUKTUR

Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu/

Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning

Keskuksen johtaja-Centralens direktör	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T	1	1	1
Toimistosihteeri-Byråsekreterare	01TOI060		3	3	3
Kopiointi- ja tulostusvastaava- Ansvarig för kopiering och utskrift	01TOI060		1	1	1
Viestintäsihteeri -	01ASI040			1	1

5	6	6	

Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu, yhteensä/

Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning, sammanlagt

Elinkeinopalvelut ja kehittäminen/Sysselsättningstjänster och utveckling

Elinvoimankehittäjä	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T	1	1	1
Elinkeinopäällikkö-Näringslivschef			0	0	0
Työllisyyskoordinaattori		V, T	1	1	1
Elinkeinopalveluiden koordinaattori	01ASI040		1	1	1

3	3	3	

Yhteensä-Sammanlagt

Työllisyyspalvelut/Sysselsättningstjänster

Työllistämiskoordinaattori- Sysselsättningskoordinator	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning		0	0	0
Työönvalmentaja-Arbetstränare	04SOS050		0	0	0
Yksilövalmentaja-Personlig handledare	04SOS050		2	2	2
Työvalmentaja-Arbetshandledare	04SOS06A		3	3	3

Yhteensä-Sammanlagt

5	5	5	

Matkailu/Turism**Matkailutoimisto/Turismbyrån**

Matkailusihteeri-Turistsekreterare 01TOI060

Matkailuneuvoja-Turistinformatör 02VAP060

Elinkeinopalvelut ja kehittäminen yhteensä/**Sysselsättningsstjänster och utveckling, sammanlagt**

	0	0	0
	0	0	0
	0	0	0
	8	8	8

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu/**Byggnadstillsyn och miljövård****Rakennusvalvonta/Byggnadstillsyn**Johtava rakennustarkastaja-
Led.byggnadsinspektör 50101011 V, TLupatarkastaja-
Byggnadslovsinspektör 50102014 V, TRakennustarkastaja-
Byggnadsinspektör 50102014 V, T

Ympäristövalvoja-Miljöövervakare 50102014 V, T

Lupasihteeri-Tillståndssekreterare 01TOI060

Toimistos sihteeri-Byråsekreterare 01TOI060

Yhteensä/Sammanlagt

	1	1	1
	2	2	2
		0,5	0,5
	1,5	1,5	1,5
	4,5	5	5

Projektityöntekijä**(rakennusvalvonnan lupasihteeri
oppisopimus) 1 v.-Projektarbetare
(tillståndssekreterare
byggnadstillsynen, läroavtal 1 år
(rakvalv/byggnadstillsyn) 1)**

	1	1	1

Ympäristönsuojelu/Miljövård

Ympäristöpäällikkö-Miljöchef 50101011 V, T

Ympäristönsuojelutarkastaja-
Miljövårdsinspektör 50102014 V, T

Ympäristövalvoja-Miljöövervakare 50102014 V, T

Lupasihteeri-Tillståndssekreterare 01TOI060

Yhteensä/Sammanlagt

	1	1	1
	2	2	2
		0,5	0,5
	0,5	0,5	0,5
	3,5	4	4

**Rakennusvalvonta ja
ympäristönsuojelu, yhteensä/
Byggnadstillsyn och miljövården,
sammanlagt**

	9	10	10
--	----------	-----------	-----------

**Kaupunkisuunnitteluosasto/
Stadsplaneringsavdelningen**

Osaston päällikkö

Kaupunkisuunnittelutiimi

Stadsplanerings-team

Kaupunginarkkitehti-Stadsarkitekt	50101011	V, T
Kaavoittaja		V, T
Kaavasuunnittelija-Planerare	50102014	
Kaavasuunnittelija-Planerare Asuntomessut, AK arviointi	50102014	
Suunnitteluavustaja	50104018	
Yhteensä/Sammanlagt		

	0	1	1	
	1	1	1	
	0	1	1	
	2	1	2	1
	0	0	0	
	0	1	1	
	3	5	6	1

Paikkatietotiimi

GIS-team

Paikkatietosuunnittelija-GIS- handläggare	50102014	
Paikkatietoinsinööri, GIS-ingenjör	50102014	
Mittausetumies-Mättningsförman	50104018	
Kartoittaja – Kartläggare (päättös KH kevät 2021-beslut STST våren 2021)	50104018	
Yhteensä/Sammanlagt		

	0	0	1	1
	1	1	1	
	2	1,5	1	-0,5
	1	1	1	
	4	3,5	4	0,5

Maanmittaus tiimi

Lantmäteri team

Kaupungegeodeetti (nimikemuutos kevät 2021)	50101011	V, T
Maankäyttöinsinööri- Markanvändningsingenjör	50101011	V, T
Maanmittausinsinööri- Lantmäteringenjör	50102014	V, T
Kiinteistörekisterinhoitaja- Fastighetsregisterskötare	50104018	
Yhteensä/Sammanlagt		

	1	1	1	
	0	1	1	
	1	1	1	
	1	1	1	
	3	4	4	

**Kaupunkisuunnitteluosasto,
yhteensä/
Stadsplaneringsavdelningen,
sammanlagt**

10	12,5	14	
-----------	-------------	-----------	--

Projektinjohto/Projektledning

Projektinjohtopäällikkö-
Projektledningschef

**Projektinjohto yhteensä/Projektledning
sammanlagt**

1	1	1	
1	1	1	

Tilapalvelu/Lokalservice

Hallinto, suunnittelu ja rakennuttaminen, tilamäärien hallinta/ Förvaltning, planering och byggherreverksamhet, innehav av lokalvolymen

Tilapäällikkö-Lokalchef	50101011	V, T
Suunnitteluinsinööri- Planeringsingenjör	50102014	
Toimistosihtööri	01TOI060	
Rakennuttajainsinööri- Byggherreingenjör	50102014	

Kiinteistöhoitopalvelut/Fastighetsskötseljänster

LVI-insinööri-VVS-ingenjör	50104018	
Kiinteistöhoitaja-Fastighetsskötare	08PER070	

Kunnossapitopalvelut/Underhållstjänster

Rakennusmestari-Byggmästare	50102014	
Kunnossapitotyöntekijä- Underhållsarbetare	50104018	
Sähköasentaja/Elmontör	50104018	

Tilapalvelu yhteensä/

Lokalservice sammanlagt

	1	1	1
	0,8		
	2	2	2
	1	1	1
	4,8	4	4

Infrastruktuuriosasto/Infrastrukturavdelningen

Infrastruktuuri/Infrastruktur

Hallinto, suunnittelu ja rakennuttaminen/

Förvaltning, planering och byggherreverksamhet

Infrastrukturipäällikkö- Infrastrukturchef	50101011	V, T
Suunnitteluinsinööri- Planeringsingenjör	50102014	
Toimistosihtööri-Byråsekreterare	01TOI060	
Rakennuttajainsinööri- Byggherreingenjör	50102014	

Liikenneväylät ja yleiset alueet/

Trafikleder och allmänna områden

Rakennusmestari-Byggmästare	50101014	V, T
Maanrakennusmestari- Markbyggmästare	50102014	V, T
Kuorma-auton kuljettaja- Lastbilschaufför	50104018	
Traktorinkuljettaja-Traktorförare	50104018	
Kunnossapitotyöntekijä- Underhållsarbetare	50104018	
Kenttämestari-Planmästare	50104018	

	1	1	1
	1	1	1
	0,2	0	0
	0	0	0
	1	1	1
	1	1	1
	1	1	1
	1	1	1
	4	4	4
	1	1	1

Liikuntapaikanhoitaja- Idrottsplatskötare	50104018		3	3,8	3,8	
Puistot ja viheralueet/Parker och grönområden						
Kaupunginpuutarhuri- Stadsträdgårdsmästare	50102014		1	1	1	
Puutarhuri-Trädgårdsmästare	50104018		1	1	1	
Puistotyöntekijä-Parkarbetare	50104018		3	3	3	
Arboristi/metsuri- Arborist/skogsarbetare			1	1	1	
Metsäteknikko-Skogstekniker		2)			1	1
Puistotyöntekijä (kausityöntekijä)- Parkarbetare (periodarbetare)	50104018		2	2	3	1
Tekninen varikko/Teknisk depå						
Yleismies-Mångsysslare	50104018		1	1	1	
Infrastrukturiosasto yhteensä/			23,2	23,8	25,8	2
Infrastrukturavdelningen sammanlagt						

Maaseutuasiat/Landsbygdsärenden						
		ei hinnoittelua/ ingen				
Maaseutupäällikkö-Landsbygdschef		lönesättning	V, T	1	1	1
		ei hinnoittelua/ ingen				
Maaseutuasiamies- Landsbygdsombudsman		lönesättning	V, T	5	5	5
Toimistosiihteeri-Byråsekreterare	01TOI060		V, T	0	0	0
Toimistosiihteeri-Byråsekreterare	01TOI060			0	0	0
		ei hinnoittelua/ ingen				
Lomituspalvelupäällikkö- Avbytar-servicechef		lönesättning	V, T	1	0	0
Lomituspalveluohjaaja- Avbytar-serviceinstruktör	07LOM050			2	0	0
Johtava lomittaja-Ledande avbytare	07LOM050					0
Lomittaja-Avbytare	07LOM060			34	0	0
Yhteensä-Sammanlagt				43	6	6

Elinkeino- ja infrastrukturikeskus, yhteensä/ Centralen för näringsliv och infratraktur, sammanlagt				104	69,3	74,8	3,5
--	--	--	--	------------	-------------	-------------	------------

1) Rakennusrekisterin parantaminen, paikkatietoaineiston ylläpito. Määräaikainen 1.1.2022–31.12.2023 /
Förbättrande av byggnadsregister, underhåll av GIS-material. Tidsbunden anställning 1.1.2022–31.12.2023.

2) Metsänhoidon tehostamistarpeeseen / För effektivisering av skogsbruk

Nimike/Benämning	Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2021	Henkilö- työvuodet 2022/ Årsverken 2022	Henkilö- työvuodet/ Årsverken 2023	Muutos/ Förändring 2022-2023
------------------	----------------------------	------------------	---	---	---	------------------------------------

SIVISTYS -JA HYVINVOINTIKESKUS/CENTRALEN FÖR BILDNING OCH VÄLFÄRD

Hallinto ja kehittäminen/ Förvaltning och utveckling

Johto/Ledning

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja- Direktör för centralen för bildning och välfärd	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T	1	1	1	0
Toimistosihtööri-Byråsekreterare	01TOI060		1	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			2,0	2,0	2,0	0

Ruokahuolto/Kostservice

Ruokapalvelupäällikkö-Kostservicechef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning		1	1	1	0
Ruokapalveluesimies-Kostserviceförmän	06RUO040		1,5	1	1	0
Kokki-Kock	06RUO05B		6	6	6	0
Ruokapalveluyöntekijä-Kostservicearbetare	06RUO060	2)	9	8	3	-5
Ruokapalveluyöntekijä-Kostservicearbetare määräaika-tidsb.	06RUO061		0	0	0	0
Siivous- ja ruokapalveluiden moniosaaja	08SII070	3)	17,5	16,03	12,34	-3,69
Yhteensä-Sammanlagt			35	32,03	23,34	-8,69

3)

Siivouspalvelut/Städservice

Siivouspäällikkö-Städchef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning		1	1	1	0
Siivoustyönohjaaja-Städarbetshandledare	08SII070		2	2	2	0
Siivooja-Städare	08SII070	3)	16,4	16,4	17,87	1,47
Laitosapulainen-Anstaltsbiträde	04PER010	4)	10	11	0	-11
Siivous- ja ruokapalveluiden moniosaaja - Flerkunnig inom städ- och kostservice	08SII070	5)	12,3	12,44	8,8	-3,64
Yhteensä-Sammanlagt			41,7	42,84	29,67	-13,17

1)

Hallinto ja kehittäminen, yhteensä/ Förvaltning och utveckling, sammanlagt

78,7	76,9	55,0	-21,9
-------------	-------------	-------------	--------------

- 1) Luvut on tarkistettu vastaamaan vuoden 2022 todellista tilannetta / Sifforna har granskats för att motsvara den verkliga situationen 2022
- 2) Viisi ruokapalveluyöntekijää siirtyy hyvinvointialueelle / Fem kostservicearbetare flyttar över till välfärdsområdet.
- 3) Ruokapalvelupuolelta siirtynyt kaksi moniosaajaa (1,47 htv) siivoojaksi / Två flerkunniga från kostservicen (1,47 av) flyttat till städare.
- 4) 11 laitosapulaista siirtyy hyvinvointialueelle / 11 anstaltsbiträden flyttar över till välfärdsområdet.
- 5) 1,5 htv siirtyy hyvinvointialueelle ja lisäksi sisäisiä siirtoja. / 1,5 av flyttar över till välfärdsområdet och därtill interna flytter av resurser.

**Varhaiskasvatus/
Småbarnspedagogik**

Palkka-ryhmä/ Lönegrupp	Virka/ Tjänst	Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2021	Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2022	Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2023	Muutos/ Förändring 2022-2023	
Varhaiskasvatuspäällikkö-Chef för småbarnspedagogik	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T	1	1	1	0
Varhaiskasvatussyksikön johtaja - Enhetsledare inom småbarnspedagogik	45000020	V, T	0	4	4	0
Varhaiskasvatuksen opettaja-Lärare inom småbarnspedagogik	45000044		31	32	32	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja-Speciallärare inom småbarnspedagogik	45000042		2	2	2	0
Varhaiskasvatuksen sosionomi - Socionom inom småbarnspedagogik	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning		0	2	2	0
Lastenhoitaja-Barnskötare (inkl. Resurs, inkl. ambulerande)	05PKO030	1)	65,8	67	72	5
Lastenhoitaja-Barnskötare 0,5 + esikoulu-förskola	05PKO030		1	1	1	0
Lastenhoitaja-Barnskötare, määräaik. - tidsbundna	05PKO030	2)	0,5	2	1	-1
Perhepäivähoitaja omassa kodissa-Familjedagvårdare i eget hem	liite 12		1	0	0	0
Perhepäivähoitaja (ryhmä)-Familjedagvårdare (grupp.)	05PER010		2	2	2	0
Päiväkotiapulainen-Daghemsbiträde	05PER010		1	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja-Skolgångshandledare			4,5	4,9	6,97	2,07
Suunnittelija-Planerare	01TOI060		1	1	1	0
Toimistosihtööri-Byråsekreterare	01TOI060	3)	1	1	0	-1
Varhaiskasvatuksen palvelusihtööri - Småbarnspedagogikens servicesekreterare		3)			1	1
ICT-tukihenkilö-IKT-stödperson	01ICT040		0,1	0,1	0,1	0
Varhaiskasvatuksen opettaja (hanke) -Lärare inom småbarnspedagogik (projekt) määräaik. - tidsb. nytt projekt -31.7.2022	05PKO02B	4)	0	0	1	1
Resurssilastenhoitaja (hanke) - Resursbarnskötare (projekt) määräaik. - tidsb. - 31.7.2022		4)	0	0	3,5	3,5
Yhteensä-Sammanlagt			111,9	120,0	130,6	10,6

5)

Varhaiskasvatus, yhteensä /

Småbarnspedagogik, sammanlagt

115,9	120,0	130,6	10,6
--------------	--------------	--------------	-------------

- 1) Neljä lastenhoitajaa perustettu Rauhalan päiväkodille, yksi lastenhoitaja vuorotyö hoitoa varten Ruukin päiväkotiin / Fyra barnskötarpuppgifter grundade för Fredsby daghemmet, en barnskötare tillsatt för skiftesvård i Ruukin daghemmet.
- 2) Vähentynyt tarve vuodelle 2023. Sisältää 0,5 htv Koskenkylän päiväkodissa (suuri ryhmä) ja 0,5 htv Ruukin päiväkodissa (ukrainalaisten tarve) / Minskat behov året 2023. Innefattar 0,5 av i Forsby daghem (stor barngrupp) och 0,5 av Ruukin daghem (ukrainarnas behov).
- 3) Ehdotetaan toimistosihtöörin tehtävä muutettavaksi varhaiskasvatuksen palvelusihtööriksi 1.1.2023 / Vi föreslår att byråsekreterarens uppgift ändras till småbarnspedagogikens servicesekreterare 1.1.2023
- 4) Projektirahoitus / Projektfinansiering
- 5) Luvut tarkastettu vastaamaan 2022 todellista tilannetta / Siffrorna 2022 granskade för att motsvara den verkliga situationen.

Koulutus/

Utbildning

	<i>Palkka-ryhmä/ Lönegrupp</i>	<i>Virka/ Tjänst</i>	<i>Iv/lå 2021- 2022</i>	<i>Iv/lå 2022- 2023</i>	<i>Iv/lå 2023- 2024</i>	<i>Muutos/ Förändring Iv/lå 2022- 2023/2023- 2024</i>
Hallinto ja Opiskeluhoito/Förvaltning och Elevhälsa						
Koulutuspäällikkö-Utbildningschef	ei hinnoittelua/ ingen lönesättning	V, T	1	1	1	0
Suunnittelija-Planerare	01ASI040		1	1	1	0
ICT-tukihenkilö-IKT-stödperson	01ICT040		0,9	0,9	0,9	0
Koulukuraattori-Skolkurator	02SOS04A	2)	4	4	0	-4
Koulupsykologi-Skolpsykolog	01SOTE99	2)	2	2	0	-2
Yhteensä-Sammanlagt			8,9	8,9	2,9	-6,0

Perusopetus/Grundläggande utbildning

Rehtori-Rektor	1101-1402	V, T	2,9	2,9	2,9	0
Apulaisrehtori, määräaikainen-Biträdande rektor, tidsbunden		V, T 5)	0,9	0,9	1,9	1
Luokanopettaja/rehtori-Klasslärare/rektor.	4030	V, T	9	8	8	0
Luokanopettaja-Klasslärare	4028-4033	V, T	44	44	44	0
Lehtori-Lektor	4005-4010	V, T	32	32	32	0
Joustavan perusopetuksen opettaja- Lärare i flexibel grundutbildning		V, T	2	2	2	0
Erityisopettaja-Speciallärare	4012-4015	V, T	1	1	1	0
Erityisluokanopettaja-Specialklasslärare	4012-4015	V, T	10	10	10	0
Kiertävät erityisopettajat-Ambulerande speciallärare	4012-4015	V, T	4	4	4	0
TOI Opettaja-VOM Lärare		V, T	2	2	2	0
Päätoiminen tuntiopettaja erityisluokanopettajan tehtävillä-Timlärare i huvudsyssla med specialklasslärar uppgifter		V, T	3	5	5	0
Päätoiminen tuntiopettaja erityisopettajan tehtävillä-Timlärare i huvudsyssla med specialläraruppgifter		V, T	1	0	0	0
Tuntiopettaja kiertävän erityisopettajan tehtävillä-Timlärare med ambulerande specialläraruppgifter		V, T	2	3	3	0
Tuntiopettaja, päätoiminen-Timlärare, huvudsyssla	7054-7059	V, T	11	11	11	0
Päätoiminen tuntiopettaja luokanopettajan tehtävillä-Timlärare i huvudsyssla med klassläraruppgifter		V, T	4	4	4	0
Tuntiopettaja-Timlärare- määräaik.tidsbunden - 31.7	7054-7059	V, T	12	13	13	0
Päätoiminen erityisluokan tuntiopettaja-Timlärare i huvudsyssla i specialklass - 31.7	7044-7049	V, T	3	3	3	0
Valmistavan opetuksen opettaja-Lärare för den förberedande undervisningen määräaik.tidsbunden - 31.7		V, T 3)	0	3	1	-2
Tuntiopettaja esikoulu-Timlärare förskola	7062-7064	V, T	7	8	8	0
Koulunkäynninohjaaja-Skolgångshandledare	05KOU010		38,54	43,17	43,17	0
Koulunkäynninohjaaja määräaik.-Skolgångshandledare, tidsb.	05KOU010		24	24,21	24,21	0
Lastenhoitaja-Barnskötare 0,5 + päivähoito/dagvård	05PKO030		1	1	1	0

Koulusihteeri-Skolsekreterare	01TOI060	4)	2,7	2,7	3,4	0,7
Koulutyön tukihenkilö-Skolcoach	05KOU010		2,3	3	3	0
Hyvinvointikoordinaattori - Valfärdskoordinator	02VAP050		0,2	0,2	0,2	0
Suunnittelija-Planerare	01TOI060		1	1	1	0
Erityisopettaja-Speciallärare 31.7.2021			0	0	0	0
Tuntiopettaja kiertävän erityisopettajan tehtävillä-Timlärare med ambulerande specialläraruppgifter -31.7			1	1	1	0
Projektityöntekijä - Projektanställd			0	9	9	0
Yhteensä-Sammanlagt			221,5	242,1	241,8	-0,3

Lukiot/Gymnasier

Rehtori-Rektor	40401005	V, T	1,1	1,1	1,1	0
Apulaisrehtori-Biträdande rektor		V, T	0,1	0,1	0,1	0
Lehtori-Lektor	4005-4010	V, T	13	13	13	0
Tuntiopettaja-Timlärare -31.7.		6)	0	0	2	2
Koulusihteeri-Skolsekreterare	01TOI060		0,6	0,6	0,6	0
Yhteensä-Sammanlagt			14,8	14,8	16,8	2,0

Utbildning, sammnalagt

245,2	265,8	261,5	-4,3
--------------	--------------	--------------	-------------

1)

1) Lukuvuoden 2022-2023 luvut tarkastettu vastaamaan todellista tilannetta / Läsårets 2022-2023 siffror granskade för att motsvara den verkliga situationen.

2) Koulukuraattorit ja -psykologit siirtyvät 1.1.2023 hyvinvointialueelle / Skolkuratorerna och -psykologerna flyttas 1.1.2023 till välfärdsområdet.

3) Lukuvuodelle 2022-2023 tarve kolmelle valmistavalle opettajalle, joista kaksi resurssoitu ukrainalaisten tarpeisiin. / Läsåret 2022-2023 behov för tre förberedande lärare, varav två resurserade för ukrainarnas behov

4) Ehdotamme 0,3 htv koulusihteerin tehtävää muutettavaksi 1 htv 1.1.2023 / Vi föreslår att 0,3 av skolsekreterarens uppgift förändras till 1 av 1.1.2023.

5) Ehdotamme yhden apulaisrehtorin määräaikaisen viran perustamista lukuvuodeksi 2023-2024 1.8.2023 alkaen. / Vi föreslår grundande av en biträdande rektortjänst på viss tid under läsåret 2023-2024 från och med 1.8.2023.

6) Loviisan lukiossa aloittavien opiskelijoiden suuresta ryhmäkoosta johtuva lisäresurssi / Tilläggsresurs på grund av det stora antalet studeranden som inleder i studierna Loviisan lukio.

Vapaa sivistystyö/

Fritt bildningsarbete

	<i>Palkka-ryhmä/ Lönegrupp</i>	<i>Virka/ Tjänst</i>	<i>Iv/lå 2021-2022</i>	<i>Iv/lå 2022-2023</i>	<i>Iv/lå 2023-2024</i>	<i>Muutos/ Förändring Iv/lå 2022- 2023/2023- 2024</i>
Rehtori - Rektor	40701001	V, T	1	1	1	0
Suunnittelijaopettaja-Planeringsansvarig lärare		2)	2	2	3	1
Kansalaisopiston opettaja-Medborgarinstitutslärare		1)	3,6	3,6	2	-1,6
Toimistosihtööri-Byråsekreterare		3)	0,5	0,5	1	0,5
Yhteensä-Sammanlagt			7,1	7,1	7	-0,1

1)

7,1	7,1	7	-0,1
------------	------------	----------	-------------

Vapaa sivistystyö, yhteensä/

Fritt bildningsarbete, sammanlagt

1) 1.8.2023 alkaen 0,6 htv opettajaresurssi muutetaan siten, että 0,1 siirtyy tietotekniikasta vastaavan opettajan tehtävään, joka tehtävä muutetaan opettajasta suunnittelijaopettajaksi. 0,5 htv siirretään toimistosihtöeriin tehtävään.

/Från och med 1.8.2023 förändras 0,6 av lärarresursen så att 0,1 av flyttas till IT ansvariga läraren och uppgiften ändras till planeringsansvarig lärare. 0,5 av flyttas till byråsekreteraren.

2) 1.8.2023 alkaen tietotekniikasta vastaavan opettajan tehtävä muutetaan opettajasta suunnittelijaopettajaan, jolloin muodostetaan uusi suunnittelijaopettajan tehtävä.

/Från och med 1.8.2023 ändras den IT ansvariga lärarens uppgift från lärare till planeringsansvarig lärare, då en ny planeringsansvarig läraruppgift grundas.

3) 1.8.2023 alkaen 0,5 htv siirretään opettajasta toimistosihtöeriin tehtävään

/Från och med 1.8.2023 flyttas 0,5 av från lärare till byråsekreterarens uppgift.

Hyvinvoinnin palvelut/

Välfärdstjänster

<i>Nimike/Benämning</i>	<i>Palkka-ryhmä/ Lönegrupp</i>	<i>Virka/ Tjänst</i>	<i>Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2021</i>	<i>Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2022</i>	<i>Henkilö-työvuodet/ Årsverken 2023</i>	<i>Muutos/ Förändring 2022-2023</i>
-------------------------	------------------------------------	--------------------------	--	--	--	---

Hallinto ja Hyvinvointipalvelut / Förvaltning och välfärdstjänster

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimenpäällikkö-Chef för kultur- och fritidsväsendet	ei hinnoittelua/ingen lönesättning	V, T	1	1	1	0
Hyvinvointisuunnittelija-Välfärdsplanerare	02VAP050		0,8	0,8	0,8	0
Hyvinvointikoordinaattori - Välfärdskoordinator		1)	0	0	1	1
Vahtimestari-Vaktmästare	01PER070		2,8	2,8	2,8	0
Yhteensä-Sammanlagt			4,6	4,6	5,6	1

Liikuntapalvelut ja Nuorisopalvelut / Idrottstjänster och Tjänster för ungdomar

Vapaa-aikasihtööri-liikunnanohjaaja - Fritidssekreterare-idrottsinstruktör	02VAP050		0	0	0	0
Nuorisotyöntekijä-Ungdomsarbetare	02VAP060		3	3	3	0
Eriyisnuorisotyöntekijä-Specialungdomsarbetare	02VAP060		1	1	1	0
Liikunnanohjaaja-Idrottsinstruktör	02VAP060		2	2	2	0

Etsivä nuorisotyöntekijä -Uppsökande ungdomsarbetare vak-ordin	02VAP050		1	1	1	0
Koordinoiva etsivä nuorisotyöntekijä - Koordinerande uppsökande ungdomsarbetare	02VAP050		1	1	1	0
Etsivä nuorisotyöntekijä -Uppsökande ungdomsarbetare määräaik-viss tid	02VAP060		1	1	1	0
Projektityöntekijä-Projektarbetare, määräaik-viss tid			1	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			10	10	10	0

Kulttuuripalvelut ja Museopalvelut / Kulturtjänster och Museitjänster

Kulttuurituottaja-Kulturproducent	02VAP050		2	2	2	0
Kulttuur- ja matkailukoordinaattori - Kultur och turismkoordinator	02VAP050		1	1	1	0
Museointendentti-Museiintendent	02MUS040	V, T	1	1	1	0
Museoassistentti-Museiassistent	02MUS060		1	1	1	0
Museoamanuessi-Museiamanuens	02MUS040	2)	0	0	1	1
Yhteensä-Sammanlagt			5	5	6	1

Kirjastopalvelut / Bibliotekstjänster

Kirjastonjohtaja-Bibliotekschef	02KIR021	V, T	1	1	1	0
Kirjastonhoitaja-Bibliotekarie	02KIR042		3	3	4	1
Erikoiskirjastovirkailija-Specialbiblioteksfunktionär	02KIR050		1	1	0	-1
Kirjastovirkailija-Biblioteksfunktionär	02KIR060		1,6	2	1	-1
Lähikirjastovastaava-Närbiblioteksansvarig	02KIR050		2	2	3	1
Kirjastoautonkuljettaja/kirjastovirkailija-Bokbusschaufför/biblioteksfunktionär	02KIR060		1	1	1	0
Yhteensä-Sammanlagt			9,6	10	10	0

Hyvinvoinnin palvelut, yhteensä/

29,2	29,6	31,6	2
-------------	-------------	-------------	----------

Välfärdstjänster, sammanlagt

1) Ehdotetaan hyvinvointikoordinaattorin palkkaamista HYTE-yhteistyön tarpeeseen. Yhteistyö tuo mukanaan asukkaisiin ja asiakkaisiin liittyviä uusia yhteistyötarpeita ja lisäksi kaupungille jää perusturvakeskuksen siirtymisen jälkeen kaupungille kuuluvia asukkaiden hyvinvointiin ja osallistamiseen liittyviä tehtäviä. / Vi föreslår att staden anställer en välfärdskoordinator för välfärdsområdets samarbetets behov. Samarbetet för med sig nya koordineringsbehov relaterade till invånare och kunder och dessutom kommer staden att lämnas med uppgifter relaterade till invånarnas välbefinnande och inkludering efter att grundtrygghetscentralen flyttar.

2) Ehdotetaan museoamanuenssin palkkaamista 1.1.2023 alkaen. Vuoden 2023 aikana Loviisan museota pyritään saamaan valtionosuuden piiriin. Lovisan museo täyttää nämä vaatimukset lukuun ottamatta henkilöstövaatimuksia. Museoamanuenssin palkkaaminen kattaisi tämän vaatimuksen.

/ Vi föreslår att staden anställer museiamanuens fr.o.m. 1.1.2023. Under 2023 avser vi att få museet berättigat till statsunderstöd. Lovisa museum uppfyller kraven förutom i fråga om personalkraven. Anställning av museiamanuens skulle täcka detta krav.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus, yhteensä/ Centralen för bildning och välfärd, sammanlagt

476,1	499,4	485,7	-13,7
--------------	--------------	--------------	--------------

Yhteenveto-Sammandrag

	<i>Henkilötyövuodet / Årsverken 2021</i>	<i>Henkilötyövuodet / Årsverken 2022</i>	<i>Henkilötyövuodet/ Årsverken 2023</i>	<i>Muutos/ Förändring 2022-2023</i>
Kaupunginhallitus/Stadsstyrelsen	5	4,2	5	0,8
Kaupunginkansliakeskus, yhteensä / Stadskanslicentralen, sammanlagt	33,5	34,3	33,3	-1
Perusturvakeskus, yhteensä / Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	304,4	305,4	0	-305,4
Sivistys- ja hyvinvointikeskus, yhteensä / Centralen för bildning och välfärd, sammanlagt	476,1	499,4	485,7	-13,7
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, yhteensä / Centralen för näringsliv och infrastruktur, sammanlagt	104	69,3	74,8	3,5
Koko kaupunki, yhteensä / Hela staden, sammanlagt	923	912,6	598,3	-315,8

Hyväksytty Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnassa 18.10.2022, §47

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

TALOUSARVIO 2023

TALOUSSUUNNITELMA 2024–2025

Liitteinä

- vuoden 2023 investointiohjelma
- tulos ja rahoituslaskelma

PÄÄTÖS (käsitelty johtokunnan kokouksessa 18.10.2022)

Loviisan Vesiliikelaitos

Vastuuhenkilö: Vesiliikelaitoksen johtaja

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 410/2015 luvussa 9 tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemäri-laitostoiminnasta kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin-valtuusto on määritellyt, että tilikauden 2023 tuloksen on oltava vähintään +50 000 euroa, taseen alijäämä tulee kattaa suunnitelmakauden aikana, investointien yhteismäärä on sitova ja rahoitusosan sitovana tavoitteena on laitokselle myönnettävien lainojen enimmäismäärä.

Tämä tarkoittaa sitä, että laitos toimittaa vettä kuluttajille ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettavaksi lupaehtojen mukaan. Loviisan Vesiliike-laitoksen toiminnan täytyy olla taloudellisesti kannattavaa, jotta laitos pystyy selviytymään kaikista velvoitteistaan. Loviisan Vesiliikelaitos kerää seuraavia maksuja kuluttajilta peittäääkseen kaikki käyttö- ja pääomakustannuksensa: vesimaksu, jätevesimaksu, perus-maksu, liittymismaksu ja vastaanottomaksu lietteen vastaanotosta.

Lisäksi tulonlähteenä on Loviisan kaupungin kanssa sovitun huleveesisopimuksen tuotto sekä Loviisanseudun Vesi Oy:n kanssa tehdyn hoitosopimuksen tuotto. Asiakas pohja ei ole kasvanut ennustetulla tavalla, vaan veden ja jäteveden laskutettavat määrät ovat pysyneet edellisinä vuosina jokseenkin samalla tasolla. Vuoden 2021 keväällä tariffeja ja maksuja tarkistettiin 5 prosenttia.

Loviisan Vesiliikelaitos koostuu kolmesta yksiköstä:

- **Hallinto**
- **Vesi**
- **Jätevesi**

Nämä toimintayksiköt on jaettu useampaan kustannuspaikkaan (projekti).

1 HALLINTO

TOIMINTA

- Johtokunta
- Hallintohenkilöstö

TAVOITTEET:

- rakentaa edelleen toimivaa hallintoa ja hyvää imagoa Loviisan Vesiliikelaitokselle
- kehittää aktiivisesti toimintaa omalla toiminta-alueellaan ja tehdä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin alueen vesiosuuskuntien kanssa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan
- parantaa yhteistyötä kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kanssa entisestään.

Johtokunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja yhtä monesta varajäsenestä. Hallintohenkilöstöön kuuluu vesiliikelaitoksen johtaja, taloussihteeri ja toimistos sihteeri.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025

Kuningattarenrannan messualueen vesihuollon suunnittelu ja toteuttaminen kaupungin suunnitelmien ja aikataulun mukaan.

Tärkeänä tavoitteena on vuotovesien määrän vähentäminen sekä vesi- että jätevesiverkostoissa. Vanhojen verkostojen saneeraus edesauttaa vuotovesiongelmassa. Verkostoihin liittyneiden kiinteistöjen hulevesiviemäroinnin erottaminen jätevesiviemäreistä on ensiarvoista tavoitteeseen pääsemiseksi.

Hulevesisopimuksen mukaisen toiminnan ylläpitäminen Loviisan kaupungin kanssa ja siihen liittyvän toiminnan organisointi.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIO 2023:

- Kuningattarenrannan vesihuollon viimeistely
- Pernajan alueen siirtolinjahankkeen loppuun saattaminen tehtyjen päätösten mukaisesti
- Vesiosuuskuntien toiminnan vastaanottoselvitysten teko tehtyjen päätösten mukaisesti

	TP 2021 sis./ulk.	TA 2022 sis./ulk.	TA 2023 ulk.	TS 2024 ulk.	TS 2025 ulk.
Toimintatulot					
Toimintamenot	-223 242	-238 490	-282 807	-282 807	-282 807
Poistot ja arvonalentumiset					
Toimintakate	-223 242	-238 490	-282 807	-282 807	-282 807

2 VESI

TOIMINTA

Veden hankinta, käsittely, jakelu ja myynti Loviisan Vesiliikelaitoksen asiakkaille vuoden 2023 alussa hintaan 1,88 €/m³ + alv (24 %) sekä veden toimittaminen myös alueen vesiosuuskunnille sopimusten mukaan.

Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia taksakorjauksia, mikäli tilanne niin vaatii.

TAVOITTEET

Tavoitteena on jakaa vettä, joka täyttää juomaveden laatuvaatimukset kaikille asiakkaille toiminta-alueella sekä osuuskunnille.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi viemärlaitoksen lukuun.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025

- Kuningattarenrannan messualueen vesihuoltolinjojen viimeistely vuoden 2023 asuntomessujen tarpeeseen.
- Pernajan alueen verkostojen yhteen liittäminen Myrskylän linjan ja Loviisan keskusta-alueen kanssa saatetaan toiminnallisesti valmiiksi.
- Vanhaa vesijohtoverkosta saneerataan ja valmistaudutaan kaupungin mahdollisiin päätöksiin uusista asuin- ja teollisuusalueista.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIO 2023

Kuningattarenrannan vesihuoltosuunnittelu ja viimeistely.

Loviisan Vesiliikelaitos toimittaa asiakkailleen vettä noin 900 000 m³, josta noin 590 000 m³ ostetaan Loviisanseudun Vesi Oy:ltä ja loput pumpataan omista vedenottamoista, joista viisi on jatkuvassa käytössä ja viisi varalla.

	TP 2021 sis. /ulk.	TA 2022 sis. /ulk.	TA 2023 ulk.	TS 2024 ulk.	TS 2025 ulk.
Toimintatulot	1 792 878	1 920 030	1 854 550	1 854 550	1 854 550
Toimintamenot	-916 041	-1 080 072	-1 072 435	-1 072 435	-1 072 435
Toimintakate	876 837	839 958	782 115	782 115	782 115
Poistot ja arvonalentumiset	-537 231	-555 524	-576 000	-576 000	-576 000

3 JÄTEVESI

TOIMINTA

Jäteveden vastaanotto asiakkailta ja käsittely Loviisan vesiliikelaitoksen ympäristölupien mukaisesti vuoden 2023 alussa hintaan 2,64 €/m³ + alv (24 %) liikelaitoksen taksan mukaan sekä myös jäteveden vastaanotto, siirtäminen ja käsittely alueen osuuskunnilta sopimusten mukaan. Lisäksi vastaanotetaan sakokaivolietettä Vårdön puhdistamolla.

Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia taksakorjauksia, jos tilanne niin vaatii.

Henkilöstö koostuu puhdistamonhoitajasta sekä käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta, jotka työskentelevät puoliksi vesilaitoksen lukuun.

TAVOITTEET

Loviisan Vesiliikelaitoksen jätevesitoiminnan tehtävänä on käsitellä kaupungin alueen jätevedet laitoksen puhdistamoissa ympäristölupien mukaisesti.

Vesiliikelaitos myy hulevesiverkoston ylläpito- ja käsittelypalvelua Loviisan kaupungille solmitun sopimuksen mukaisesti.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025

Kuningattarenrannan jätevesiverkoston viimeistely asuntomessujen tarpeeseen. Jätevesiverkoston saneeraus vuotovesien vähentämiseksi jatkuu koko suunnitelmakauden ajan.

PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIO 2023

Kuningattarenrannan jätevesiverkoston viimeistely.

Loviisan Vesiliikelaitoksen puhdistamoille vastaanotetaan ja käsitellään jätevettä noin 1 280 000 m³, josta Vårdön puhdistamolla noin 1 220 000 m³ ja Liljendalissa noin 60 000 m³. Arvio perustuu vuosien 2010–2022 toteumiin.

	TP 2021 sis./ulk.	TA 2022 sis./ulk.	TA 2023 ulk.	TS 2024 ulk.	TS 2025 ulk.
Toimintatulot	1 875 762	1 997 585	1 921 000	1 921 000	1 921 000
Toimintamenot	-1 245 703	-1 273 432	-1 341 987	-1 341 987	-1 341 987
Toimintakate	630 059	724 153	579 013	579 013	579 013
Poistot ja arvonalentumiset	-631 008	-629 371	-646 390	-646 390	-646 390

HULEVESI

Huleveden toimintavastuu siirtyi vuoden 2019 aikana kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle. Lainsäädännön vaatima huleveden eriytetty talousyksikkö on kaupungin puolella. Kaupunki laskuttaa kuntalaisilta hulevesimaksua, josta osa tilitetään vesiliikelaitokselle hulevesiverkoston ylläpitoa varten.

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille tehtiin vuoden 2019 aikana sopimus, jossa sovittiin huleveden käsittelystä vesiliikelaitoksen toiminta-alueilla (kaupungin asemakaava-alueet) ja siitä aiheutuvien kustannusten korvauksista. Sopimus perustuu hulevesisuunnitelmaan, jossa otetaan kantaa koko Loviisan kaupungin hulevedenkäsittelyyn sekä siitä aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Huleveden käsittely on sisällytetty jäteveden toimintayksikköön. Huleveden kustannukset katetaan kaupungilta veloittavalla hulevesimaksulla, joka pääosin hyvitetään asiakkaille jätevesimaksuissa.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ

	TP 2021 sis./ulk.	TA 2022 sis./ulk.	TA 2023 ulk.	TS 2024 ulk.	TS 2025 ulk.
Tuotot yhteensä	3 844	4 093	4 114	3 776	3 776
Kulut yhteensä	-2 391	-2 592	-2 802	-2 700	-2 659
Henkilöstökulut	-701	-795	-827	-828	-842
Palvelujen ostot	-668	-750	-784	-680	-626
Aineet ja tarvikkeet	-994	-981	-1 138	-1 138	-1 138
Muut toimintakulut	-28	-67	-53	-53	-53
Tilikauden tulos	188	212	17	-222	-181
Rahoitustuotot ja -kulut	-46	-51	-7	-7	-7
Poistot	-1 172	-1 189	-1 222	-1 241	-1 241
Satunnaiset kulut	-48	-50	-50	-50	-50
Varausten purku	+20	+20	+20	+20	+20
Yli-/alijäämä	208	232	37	-202	-161

INVESTOINNIT VUOSINA 2023-2025

VESILAITOS	2023	2024	2025
Vanhojen johtojen saneeraus	450 000	500 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	100 000	100 000
Teollisuusalueet	40 000	140 000	140 000
Kuningattarenranta	150 000		
Yhteensä	700 000	750 000	750 000

Vanhojen valurautaputkistojen saneerausta jatketaan. Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen. Kuningattarenrannan asuntomessualueen vesihuoltoverkosto viimeistellään.

VIEMÄRILAITOS	2023	2024	2025
Vanhojen johtojen saneeraus	450 000	450 000	450 000
Tonttiliittymät	20 000	20 000	20 000
Asuntoalueet	20 000	70 000	70 000
Teollisuusalueet	20 000	130 000	130 000
Jätevedenpuhdistamot	50 000	50 000	50 000
Jätevedenpumppaamot	30 000	30 000	30 000
Kuningattarenranta	150 000		
Yhteensä	740 000	750 000	750 000

Vanhojen betoniputkistojen saneerausta jatketaan. Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen. Kuningattarenrannan asuntomessualueen jätevesiverkosto viimeistellään.

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	TP 2021 sis./ulk.	TA 2022 sis./ulk	TA 2023 ulk.	TS 2024 ulk.	TS 2025 ulk.
Liikevaihto	3 844 339	4 093 553	3 774 550	3 774 550	3 774 550
Liiketoiminnan muut tuotot	934	950	1 000	1 000	1000
Tuet ja avustukset kunnilta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-994 295	-981 000	-1 137 800	-1 137 800	-1 137 800
Palvelujen ostot	-667 660	-749 854	-679 900	-679 900	-679 900
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-560 735	-636 100	-642 243	-658 953	-670 036
Henkilöstösivukulut	-139 951	-158 540	-184 286	-169 505	-171 825
Poistot ja arvон alentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 172 097	-1 188 753	-1 222 390	-1 241 390	-1 241 390
Liiketoiminnan muut kulut	-28 100	-66 500	-53 000	-53 000	-53 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	281 501	312 806	-144 069	-164 998	-178 401
Rahoitustuotot ja -kulut	-45 523	-50 900	-6 800	-6 800	-6 800
Korkotuotot (sisäiset)					
Muut rahoitustuotot	15 648	13 500	17 200	17 200	17 200
Kunnalle maksetut korkokulut	-15 052	-15 000			
Muille maksetut korkokulut	-2 708	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Korvaus peruspääomasta	-29 338	-29 400			
Muut rahoituskulut	-14 073	-10 000	-14 000	-14 000	-14 000
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	235 978	261 906	-150 869	-171 798	-185 201
Satunnaiset tuotot ja kulut	-48 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Ylijäämä(alijäämä) ennen poistoerän lisäystä	187 978	211 906	-200 869	-221 798	-235 201
Poistoerän lisäys (-) tai vähennys (+)	20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	208 251	231 906	-180 869	-201 798	-215 201

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	sis./ulk.	sis./ulk.	ulk.	ulk.	ulk.
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä/-alijäämä	281 501	312 806	-144 069	-164 998	-178 401
Poistot ja arvonalentumiset	1 172 097	1 188 753	1 222 390	1 241 390	1 241 390
Rahoitustuotot ja -kulut	-45 523	-50 900	-6 800	-6 800	-6 800
Satunnaiset erät	-48 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 050 473	-1 840 000	-1 440 000	-1 500 000	-1 500 000
Rahoitusosuudet investointeihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	309 602	-439 341	-418 479	-480 408	-493 811
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-436 520				
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta					
Antolainauksen vähennykset muilta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		1 400 000	1 440 000	1 220 000	1 200 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	369 723				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-642 009	-435 000	-485 000	-435 000	-435 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	188 509				
Vaikutus maksuvalmiuteen	510 695	225 659	236 521	4 592	-28 811